

Mittuniversitetet
MID SWEDEN UNIVERSITY

Årsredovisning 2019

Mittuniversitetets årsredovisning 2019

Dnr: MIUN 2020/92

Beskrivning av omslagsbild: Under 2019 har Mittuniversitetet fortsatt resan mot målen i strategin, och även stärkt sin position inom vintersport inte minst i samband med världsmästerskapen i Åre och Östersund.

Foto: Tina Stafrén

Kontaktperson för årsredovisningen 2019 är Stefan Lundborg, universitetsledningens stab.

Innehållsförteckning

RESULTATREDOVISNING	
1	Förord..... 4
1.1	Rektor har ordet.....4
1.2	Studenterna har ordet.....5
2	Introduktion 6
2.1	Definitioner och datakällor 7
2.2	Struktur för rapportering i resultatredovisningen 8
2.3	Om Mittuniversitetet..... 10
3	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå 11
3.1	Efterfrågan och behov av utbildning 12
3.2	Uppföljning av utbildningsuppdraget 17
3.3	Examina 31
3.4	Kvalitetsarbete i utbildning på grundnivå och avancerad nivå 33
4	Forskning och utbildning på forskarnivå 37
4.1	Ekonomisk utveckling 37
4.2	Utbildning på forskarnivå 40
4.3	Forskning 43
4.4	Kvalitetsarbete i forskning och utbildning på forskarnivå 47
5	Samverkan, innovation och nyttiggörande 49
5.1	Samverkan i utbildningen 49
5.2	Samverkan i forskningen 51
5.3	Innovationsverksamhet..... 52
6	Verksamhetsövergripande frågor..... 55
6.1	Mittuniversitetets strategi 55
6.2	Universitetsövergripande kvalitetsarbete 56
6.3	Personal och kompetensförsörjning 59
6.4	Ekonomisk utveckling 64
ÖVRIG REDOVISNING	
7	Finansiella och väsentliga uppgifter 66
7.1	Resultaträkning (tkr) 66
7.2	Balansräkning (tkr)..... 67
7.3	Anslagsredovisning (tkr) 68
7.4	Redovisning av takbelopp 69
7.5	Noter 71
7.6	Sammanställning av väsentliga uppgifter 82
8	Intern styrning och kontroll samt universitetsstyrelsens underskrifter 84
8.1	Intern styrning och kontroll 84
8.2	Universitetsstyrelsens underskrifter..... 87

Figur- och tabellförteckning

Figurer

Figur 1.1 Mittuniversitetets organisation.....	10
Figur 3.1 Förstahandssökande till Mittuniversitetet.....	12
Figur 3.2 Antal anmälningsalternativ till sommarterminen 2019.....	12
Figur 3.3 Nybörjare per län och kön läsåret 2018/19.....	13
Figur 3.4 Andel kvinnor bland förstahandssökande.....	13
Figur 3.5 Etablering på arbetsmarknaden ett år efter examen, per examensår.....	14
Figur 3.6 Yrken ett år efter examen för alumner 2016.....	15
Figur 3.7 Arbetsställe ett år efter examen för alumner 2012 - 2016.....	16
Figur 3.8 Anslagsvärde inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	17
Figur 3.9 Prestationsgrad per kön.....	21
Figur 3.10 Utbildningsvolym per studieform och utbildningstyp.....	22
Figur 3.11 Yrkesutbildningsvolym per programgrupp.....	23
Figur 3.12 Fördelning av helårsstudenter per nivå 2019.....	23
Figur 3.13 Helårsstudenter i uppdragsutbildning per nivå.....	24
Figur 3.14 Mittuniversitetets utbytesavtal i Europa.....	26
Figur 3.15 Utfärdade examina och examinerade individer på grundnivå och avancerad nivå.....	31
Figur 3.16 Utfärdade examina per nivå.....	32
Figur 3.17 Strukturbild för Mittuniversitetets kvalitetssystem.....	33
Figur 4.1 Registrerade forskarstudenter per försörjningstyp 2019.....	41
Figur 4.2 Registrerade forskarstudenter per ämnesområde 2019.....	41
Figur 4.3 Examina på forskarnivå per typ.....	42
Figur 4.4 Examina på forskarnivå per ämnesområde 2019.....	42
Figur 4.4 Examina och examinerade på forskarnivå.....	42
Figur 4.6 Forskningscentrum vid Mittuniversitetet.....	43
Figur 4.7 Norska poäng per ämnesområde 2010 - 2019 enligt utdrag 2020-02-11 ¹	45
Figur 4.8 Fördelning per ort av samförfattare till Mittuniversitetets publikationer 2017 - 2019.....	46
Figur 5.1 Kommuner med samverkansavtal inom det regionala utvecklingsnätverket.....	50
Figur 5.2 Medförfattare till Mittuniversitetets publikationer 2017 - 2019 med hemvist utanför akademien.....	52
Figur 6.1 Mittuniversitetets strategi 2019 - 2023.....	55
Figur 6.2 Översikt över aktiviteter enligt jämställdhetsintegreringsplan.....	57
Figur 6.3 Studentkårens medlemsutveckling.....	58
Figur 6.4 Svorsfrekvens i kursvärderingar 2019.....	58
Figur 6.5 Ålderspyramid för anställda individer per kön 2019.....	60
Figur 6.6 Intäkter och kostnader 2019.....	65

Tabeller

Tabell 3.1 Omslutning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, tkr.....	18
Tabell 3.2 Intäkter och kostnader för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2019, tkr.....	19
Tabell 3.3 Helårsstudenter och registrerade individer under kalenderåren 2015 - 2019.....	20
Tabell 3.4 Helårsprestationer och prestationsgrad under kalenderåren 2015 - 2019.....	21
Tabell 3.5 Helårsstudenter, individer och intäkter i uppdragsutbildning, inkl. lärarlyftet.....	24
Tabell 3.6 In- och utresande studenter.....	25
Tabell 3.7 Nybörjare, helårsstudenter och examina vid vissa utbildningar enligt återrapporteringskrav 2017 - 2019.....	30
Tabell 3.8 Utfärdade examina per examensgrupp.....	32
Tabell 4.1 Omslutning inom forskning och utbildning på forskarnivå, tkr.....	37
Tabell 4.2 Intäkter och kostnader inom forskning och utbildning på forskarnivå, tkr.....	38
Tabell 4.3 Nyantagna forskarstudenter.....	40
Tabell 4.4 Publikationer.....	44
Tabell 5.1 Flödestal för innovationskontoret.....	54
Tabell 6.1 Årsarbetskrafter och individer för månadsavlönade per personalkategori.....	59
Tabell 6.2 Sjukfrånvaro bland Mittuniversitetets personal.....	63
Tabell 6.3 Total omslutning för Mittuniversitetet, tkr.....	64
Tabell 6.4 Avgiftsbelagd verksamhet, tkr.....	65

1 Förord

1.1 Rektor har ordet

Mittuniversitetet är ett *globalt universitet med regionalt engagemang* – och det har vi tydligt visat under 2019!

Vi har slutit nya spännande samarbetsavtal med Örnsköldsviks kommun och Region Jämtland Härjedalen som kommer att kunna bidra till både den regionala utvecklingen och till den internationella kunskapsutvecklingen. I båda fallen är tanken att avtalen sätter ramar för gemensam forskning och utbildning och fortsatta diskussioner om hur vi ömsesidigt ska kunna stötta varandras utveckling.

Vi har också fortsatt vårt arbete med *BLAD* – vårt projekt för att utveckla en ny form av högskoleutbildning anpassad efter individens och arbetsmarknadens förutsättningar. De första kursmodulerna har nu genomförts inom det tillsammans med Vinnova finansierade systemprojektet *BUFFL*, och vi är mycket glada att se resultat av allt vårt arbete på detta område!

Även på idrottsområdet har vi tagit stora steg i samverkans tecken. Vi har slutit nya avtal med skid- och skidskytteförbunden, Östersunds och Åre kommuner och Region Jämtland Härjedalen om forskning, testverksamhet och nya möjligheter för elitidrottare att studera inom *Skiduniversitetet* och *Skidskytteuniversitetet*.

Vi hade även ett fantastiskt roligt och givande samarbete kring Alpina VM och Skidskytte-VM i Åre och Östersund inom WCR 2019, som verkligen visar hur det som är viktigt för Mittuniversitetet, regionen och världen går i samklang. För att främja alla dessa fina insatser och samarbeten har vi inrättat en *Idrottsakademi* som ska tillvarata den idrottsvetenskapliga bredden och djupet i hela vår verksamhet.

Men allt handlar inte om samverkan. För att vi verkligen ska kunna bidra ordentligt måste goda interna förutsättningar finnas på plats. Därför har vi under 2019 ombildat våra akademiska avdelningar till institutioner – i vissa fall sammanslagna till större och livskraftigare enheter – och satt fokus på det akademiska ledarskapet genom att återinföra prefekter som deras linjechefer. Det är en viktig anpassning till den standard som råder i högskolesektorn och en markering av den akademiska verksamhetens särart.

En viktig förutsättning för verksamheten är också att vi har tillräckligt robust finansiering för den, och där spelar externa medel en viktig roll. Vi är bra på att säkra extern finansiering, men vi måste bli ännu bättre om vi ska kunna fortsätta utvecklas, och framför allt måste vi bredda finansieringskällorna för att se till att alla miljöer och all slags forskning får goda möjligheter. Därför har vi också under året inrättat ett *Grants Office* med forskningsrådgivare som ska hjälpa våra forskare att hitta de bästa vägarna att finansiera just deras forskning.

Finansieringsfrågan är också nära sammanknuten med en annan av våra stora utmaningar: kompetensförsörjning och forskningsanknytning i professionsutbildningarna. Som ett av Sveriges fem nyaste universitet står vi för en ansenlig del av alla de viktiga sjuksköterskor, lärare, socionomer, psykologer och ingenjörer som utbildas i riket. För att vi ska kunna garantera dem en god utbildning måste vi arbeta för att de ska ha fortsatt tillgång till kompetenta och välmeriterade lärare, och då måste också våra forskningsresurser stärkas. Här ligger vår största utmaning framöver.

Anders Fällström,
Rektor vid Mittuniversitet

1.2 Studenterna har ordet

Vid Mittuniversitetet verkar två studentkårer, Studentkåren i Östersund och Studentkåren i Sundsvall. Kårerna är knutna till Mittuniversitetets campusorter.

År 2019 har varit ett intensivt år. Studentkåren i Östersund var utsedd till årets studentstad av SFS (Sveriges förenade Studentkårer) och agerade värdar till Sveriges största nationella studentpolitiska möte. Det var också i år som Studentkåren i Östersund före detta ordförande Linus Theorell klev av efter flera års mandat, och vi vill passa på att tacka honom återigen för all den energi, kompetens och det engagemang som han bidragit med under denna period. Studentkåren i Sundsvall har mött ett år med många svårigheter men har lyckats hantera problemen genom samarbete och hårt arbete. Vår förhoppning är att grundarbetet för att återfå förtroendet bland studenter på Mittuniversitetet nu är lagt. Det är tack vare alla engagerade och drivna studenter som studentkåren lyckas bedriva allt det arbete som görs. Tidigare presidium och övriga förtroendevalda som lägger sin själ i det dagliga arbetet förtjänar all tacksamhet de kan få.

Studentkåren i Sundsvall har sedan konkurrensen förlorat en stor del av sin medlemsbas men har under året ökat sina ansträngningar att värva tillbaka de förlorade medlemmarna och det med viss framgång. Studentkåren i Östersund har fortsatt ligga på liknande medlemsantal sen tidigare, vilket ses kunna vara en följd av att verksamheterna har lagt stor vikt vid utvecklingen av studentstaden. Detta innebär frågor som bostadsgarantin för våra studenter, något som återigen gett effekt då båda städerna är grönlistade i SFS bostadsrapport. Det har också lagts fokus på introduktionsperioden för nya studenter, skapandet av rabatter, och vidareutveckling av samarbeten mellan kommuner,

lärosäte och studentkårer.

Studentkåren har också aktivt bedrivit studiepolitik, främst genom remissvar och studentinflytande. Studentkåren har vid vissa tillfällen reserverat sig mot beslut tagna av olika instanser på Mittuniversitetet. Även fall kårerna har ställt sig kritiska till besluten som tagits, är kårerna också positiva till att det finns ett fungerande system för studentinflytande där kritiken kan yttras.

Gällande studentinflytandet så har en del förändring skett under 2019 som studentkåren ser positivt på. Främst gäller detta förändringar inom humanvetenskapliga fakulteten, där studentinflytande har beslutats vara ett arbetsområde framöver. Det har också tagits fram riktlinjer för hur prefekter ska gå tillväga för att säkerhetsställa att det finns studentinflytande när enskild person tar ett beslut. Studentkåren har uppmärksammat att detta gett effekt, och vi hoppas att riktlinjer för prefektbeslut anammas av Mittuniversitetet på en övergripande nivå under år 2020.

År 2021 kommer Universitetskanslersämbetet att göra en lärosätetsinsyn på Mittuniversitetet. Under 2019 gjordes därför en förstudie av Mittuniversitetet där båda kårerna var aktiva parter. Vi är positiva till att förstudien gjorts, och att Mittuniversitetet uppmärksammar hur studentinflytandet fungerar i praktiken. Brister som studentkåren påpekat tidigare blev synliggjorda i och med studien, och nya brister uppmärksammades. Vi ser därför positivt på ett gemensamt framtida arbete utifrån förstudiens resultat, och tror att förbättringar av processerna kommer gagna både studentkåren, lärosätet och framförallt studenterna.

Hilda Månsson
Ordförande,
Studentkåren
i Östersund

Johan Nilsson Alsterbåge
Vice ordförande,
Studentkåren
i Sundsvall

2 Introduktion

Myndigheter som lyder omedelbart under regeringen, däribland Mittuniversitetet, ska enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag årligen upprätta och till regeringen lämna årsredovisning och budgetunderlag. Handlingarna ska kortfattat ge underlag för regeringens uppföljning, prövning eller budgetering av verksamheten.

Tillsammans tillhandahåller dessa två dokument överblick över verksamheten ur två perspektiv – framåt respektive bakåt i tiden. Årsredovisningen tar sikte på det sistnämnda perspektivet. Utöver återrapportering om särskilt efterfrågade uppgifter, däribland finansiell redovisning, ska årsredovisningen omfatta förhållanden av väsentlig betydelse för det ovan nämnda syftet. Resultatredovisningen, som utgör kapitlen 1 – 6 i dokumentet, ska innehålla analyser och bedömningar av verksamhetens resultat och dess utveckling. Redovisningen ska utgå från regeringens mål, krav och instruktioner för verksamheten.

Årsredovisningens disposition är organiserad enligt följande:

1. **Förord:** Rektor respektive studentkårerna presenterar övergripande tankar om året som förflutit, och vartåt Mittuniversitetet är på väg.
2. **Introduktion:** Detta kapitel presenterar utgångspunkter för hur uppgifter i årsredovisningen har insamlats, definierats och presenterats. Det beskriver även lärosätets organisation.
3. **Utbildning på grundnivå och avancerad nivå:** Här redovisas uppgifter som har entydig koppling till utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Detta omfattar volym- och kostnadsuppgifter samt process- och resultatbeskrivningar.
4. **Forskning och utbildning på forskarnivå:** Detta kapitel redovisar uppgifter som har entydig koppling till forskning och forskarutbildning. Innehållet speglar i övrigt föregående kapitel.
5. **Samverkan, innovation och nyttiggörande:** I detta kapitel beskrivs Mittuniversitetets samlade samverkansarbete, med betoning på de särskilda samverkansinsatser som genomförs på central nivå, men med utblickar mot den mängd samverkansaktiviteter som ingår som integrerade delar av forsknings- och utbildningsverksamheten.
6. **Verksamhetsövergripande frågor:** Här lyfts sådana aspekter av verksamheten som inte entydigt kan sorteras under något enskilt av Mittuniversitetets huvuduppdrag. Det omfattar dels övergripande perspektiv på tidigare lyfta frågor, dels hela områden som tar sikte på verksamheten i sin helhet.
7. **Finansiella och väsentliga uppgifter:** Här inkluderas sådan särskilt reglerad återrapportering som inte ingår i resultatredovisningen.
8. **Intern styrning och kontroll samt universitetsstyrelsens underskrifter:** I detta kapitel intygar universitetsstyrelsen att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning – samt lämnar en bedömning av huruvida den interna styrningen och kontrollen är betryggande.

2.1 Definitioner och datakällor

På flera håll i resultatredovisningen används begrepp som kräver viss förförståelse från läsarens sida. När begreppen endast används i ett enskilt sammanhang förklaras de ofta direkt i anslutning till användningen. I några fall förekommer dock samma viktiga begrepp eller koncept på flera håll i resultatredovisningen, och dessa presenteras här. Detsamma gäller även när förklaringen är så pass komplex att det skulle bryta textens flöde att presentera den direkt i anslutning till användningen.

- *Helårsstudenter* och *helårsprestationer* utgör heltidsmått för registrerade respektive avklarade högskolepoäng. Heltidsstudier under ett år motsvarar 60 högskolepoäng.
- *Etableringsgrad* är en klassificering som beskriver en persons ställning på arbetsmarknaden baserat på förhållandet till ett gränsvärde för förvärvsinkomst. Gränsvärdet för svag etablering beräknas som 0,6 multiplicerat med medianvärdet för årsinkomsten hos en förgymnasialt utbildad person i den åldersgrupp som personen tillhör och med det kön som personen har.
- *Takbeloppet* anger det högsta anslagsvärdet för helårsstudenter och helårsprestationer som ett lärosäte kan få ersättning för inom anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå.
- *Årsarbetskrafter* utgör ett heltidsmått för anställd personal. Måttet beräknas på ordinarie arbetstid, justerat för vissa typer av frånvaro och ledigheter under året enligt definition från Ekonomistyrningsverket.
- *Mnkr / tkr* utgör förkortningar för miljontals respektive tusentals kronor.

2.1.1 Datakällor

De statistiska uppgifter som redovisas i resultatredovisningen har ursprung i följande källor:

Datotyp	Källa
Sökandestatistik	Universitets- och högskolerådets statistikdatabas
Regional rekrytering	SCB:s statistikserie UF0205
Etablering på arbetsmarknaden	SCB:s och Ladokkonsortiets statistikdatabas " <i>Bak- och framgrund</i> "
Utbildningsvolym	Studiedokumentationssystemet <i>Ladok</i>
Ekonomi	Ekonomisystemet <i>UBW</i>
Utbytesavtal	Eget register
Bibliometri	Publikationsarkivet <i>DiVA</i> , via ledningsinformationssystemet <i>Lisa</i> (Diver)
Innovationsverksamhet	Eget register
Kursvärderingar	Utvärderingssystemet <i>EvaSys</i>
Studentkårens medlemsutveckling	Studentkårens medlemsregister
Personalvolym	Personalsystemet <i>Primula</i> , via ledningsinformationssystemet <i>Lisa</i> (Diver)
Sjukfrånvaro	Arbetsgivarverkets tidsanvändningsstatistik

Mer kvalitativa uppgifter, såsom process- och aktivitetsbeskrivningar, baseras i de flesta fall på olika typer av dokumentation från Mittuniversitetet. I några fall baseras de istället på rapporter, omdömen eller uttalanden från externa aktörer. Källorna till dessa är då angivna i direkt anslutning till att de omnämns.

I högsta möjliga utsträckning har redovisningen utgått från nationellt fastställda definitioner och klassificeringssystem, för att åstadkomma jämförbarhet med andra lärosäten och myndigheter. När avvikelser från etablerade standarder förekommer noteras detta särskilt.

Tidsserier har i normalfallet standardiserats till tre, fem eller tio år beroende på statistikens tillgänglighet och tidsperspektivets betydelse för analysen.

2.2 Struktur för rapportering i resultatredovisningen

Av uppställningen nedan framgår var återrapportering mot olika instruktioner står att finna i resultatredovisningen, och därigenom vilken information som respektive kapitel är avsett att tillhandahålla. Många generella återrapporteringskrav är allmänt relevanta för de flesta områden. Det främsta exemplet utgörs av 2 kap. 4 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag - FÅB: *Myndigheten ska i årsredovisningen även lämna information om andra förhållanden av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning av verksamheten.*

Kapitel utanför resultatredovisningen är helt ägnade åt att uppfylla ett visst återrapporteringskrav eller en grupp av sådana, och rubriken i sig visar därmed vilken instruktion som ett visst kapitel är avsett att uppfylla.

Styckkostnader per ärende

Återrapporteringskrav om styckkostnader per ärende enligt FÅB tolkas i relation till de instruktioner som framgår av regleringsbrevet för universitet och högskolor 2020 (RB UoH). Där anges att de styckkostnader som ska redovisas framgår av den särskilt reglerade tabellen för väsentliga uppgifter.

Resultatindikatorer

Enligt Ekonomistyrningsverkets (ESV) föreskrifter till 3 kap. 1 § FÅB ska redovisning ske enligt resultatindikatorer. Regeringen anger i budgetpropositionerna, se prop. 2018/19:1 för år 2019 och prop. 2019/20:1 för år 2020, vilka resultatindikatorer som används för att redovisa området *universitet och högskolor*. Dessa utgörs av:

- Resultat av Universitetskanslersämbetets kvalitetsutvärderingar
- Universitetskanslersämbetets beslut om tillstånd att utfärda examina
- Andel disputerade lärare vid universitet och högskolor
- Prestationsgrad i utbildning på grundnivå och avancerad nivå
- Genomströmning i utbildning på forskarnivå
- Vetenskaplig produktion
- Förmåga att attrahera externa medel för forskning

I följande tabell framgår, bland övriga återrapporteringskrav, var respektive resultatindikator står att finna i resultatredovisningen.

Kapitel	Instruktionskälla	Instruktionsområde
1 Förord		
1.1 Rektor har ordet	2 kap. 4 § FÅB	Andra förhållanden av väsentlig betydelse
1.2 Studenterna har ordet	1 kap. 4 § HL	Kvalitetsarbetet är en gemensam angelägenhet för högskolornas personal och studenterna
	1 kap. 4 § HL	Studentinflytande i utbildningen
2 Introduktion		
2.1 Definitioner och datakällor	ESV, råd till 3 kap. 1 § FÅB	Transparens i resultatredovisningen
2.2 Struktur för rapportering i resultatredovisningen	ESV, råd till 3 kap. 1 § FÅB	Transparens i resultatredovisningen
2.3 Om Mittuniversitetet	2 kap. 4 § FÅB	Andra förhållanden av väsentlig betydelse

Kapitel	Instruktionskälla	Instruktionsområde
3 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		
3.1 Efterfrågan och behov av utbildning	1 kap. 5 § HL RB UoH 2019	Främjande och breddning av rekryteringen till högskolan Utbildningsutbudet ska svara mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov, samt möta det omgivande samhällets behov av utbildning
3.2 Uppföljning av utbildningsuppdraget	RB UoH 2019, FÅB m.m. 1 kap. 4 § HL 1 kap. 7 § HL ESV, föreskrift till 3 kap. 1 § FÅB RB UoH 2019 1 kap. 5 § HL RB UoH 2019 RB UoH 2019 RB UoH 2019 RB UoH 2019	Ekonomisk redovisning Effektivt utnyttjande av resurser Genomförande av utbildning på grundnivå och avancerad nivå Resultatindikator: Prestationsgrad i utbildning på grundnivå och avancerad nivå Utbildningsutbudets avvägningar mellan utbildningsformer Främjande av förståelsen för andra länder och internationella förhållanden Studieavgifter för tredjelandsstudenter Kvalitetsförstärkning Bedömning av reell kompetens Volymuppgifter för vissa utbildningar, inkl. utbyggnader
3.3 Examina	6 kap. 9 § HF	En student som uppfyller fordringarna för en examen ska på begäran få examensbevis av högskolan
3.4 Kvalitetsarbete i utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 kap. 4 § HL RB UoH 2019 ESV, föreskrift till 3 kap. 1 § FÅB	Verksamheten ska avpassas så att en hög kvalitet nås i utbildningen Bedömningar, prioriteringar och behovsanalyser bakom utbildningsutbudet, inkl. vägledning inom lärarutbildning Resultatindikatorer: Universitetskanslersämbetets kvalitetsutvärderingar, universitetskanslersämbetets tillståndsbeslut
4 Forskning och utbildning på forskarnivå		
4.1 Ekonomisk utveckling	RB UoH 2019, FÅB m.m. 1 kap. 4 § HL ESV, föreskrift till 3 kap. 1 § FÅB	Ekonomisk redovisning Effektivt utnyttjande av resurser Resultatindikator: Förmåga att attrahera externa medel för forskning
4.2 Utbildning på forskarnivå	1 kap. 7 § HL ESV, föreskrift till 3 kap. 1 § FÅB	Genomförande av utbildning på forskarnivå Resultatindikator: Genomströmning i utbildning på forskarnivå
4.3 Forskning	1 kap. 2 § HL ESV, föreskrift till 3 kap. 1 § FÅB	Genomförande av forskning och konstnärlig forskning samt utvecklingsarbete Resultatindikator: Vetenskaplig produktion
4.4 Kvalitetsarbete i forskning och utbildning på forskarnivå	1 kap. 4 § HL ESV, föreskrift till 3 kap. 1 § FÅB	Verksamheten ska avpassas så att en hög kvalitet nås i forskningen Resultatindikator: Universitetskanslersämbetets kvalitetsutvärderingar
5 Samverkan, innovation och nyttiggörande		
5.1 Samverkan i utbildningen	1 kap. 2 § HL RB UoH 2019	Samverkan med omgivande samhälle Utbildningsutbudet ska svara mot arbetsmarknadens behov, samt möta det omgivande samhällets behov av utbildning
5.2 Samverkan i forskningen	1 kap. 2 § HL 1 kap. 2 § HL	Samverkan med omgivande samhälle Verka för att forskningsresultat kommer till nytta
5.3 Innovationsverksamhet	7§ SFS 2015:139	Innovationskontor och innovationsverksamhet
6 Verksamhetsövergripande frågor		
6.1 Mittuniversitetets strategi	1 kap. 2 § HL 1 kap. 3 § HL 1 kap. 4 § HL 1 kap. 5 § HL	Samverkan med omgivande samhälle Nära samband mellan utbildning och forskning Verksamheten ska avpassas så att en hög kvalitet nås i utbildning och forskning Främjande av en hållbar utveckling, förståelse för internationella förhållanden, breddad rekrytering till högskolan
6.2 Universitetsövergripande kvalitetsarbete	1 kap. 5 § HL RB UoH 2019 1 kap. 5 § HL 1 kap. 4 § HL 1 kap. 4 a § HL	Främjande av en hållbar utveckling Jämställdhetsintegrering Främjande av jämställdhet mellan kvinnor och män Kvalitetsarbetet är en gemensam angelägenhet för högskolornas personal och studenterna. Studentinflytande i utbildningen
6.3 Personal och kompetensförsörjning	ESV, föreskrift till 3 kap. 1 § FÅB RB Mittuniversitetet 2019 3 kap. 3 § FÅB 7 kap. 3 § FÅB	Resultatindikator: Andel disputerade lärare Rekryteringsmål för professorer Kompetensförsörjningsåtgärder Anställdas sjukfrånvaro
6.4 Ekonomisk utveckling	RB UoH 2019, FÅB m.m.	Ekonomisk redovisning, inklusive avgiftsfinansierad verksamhet

2.3 Om Mittuniversitetet

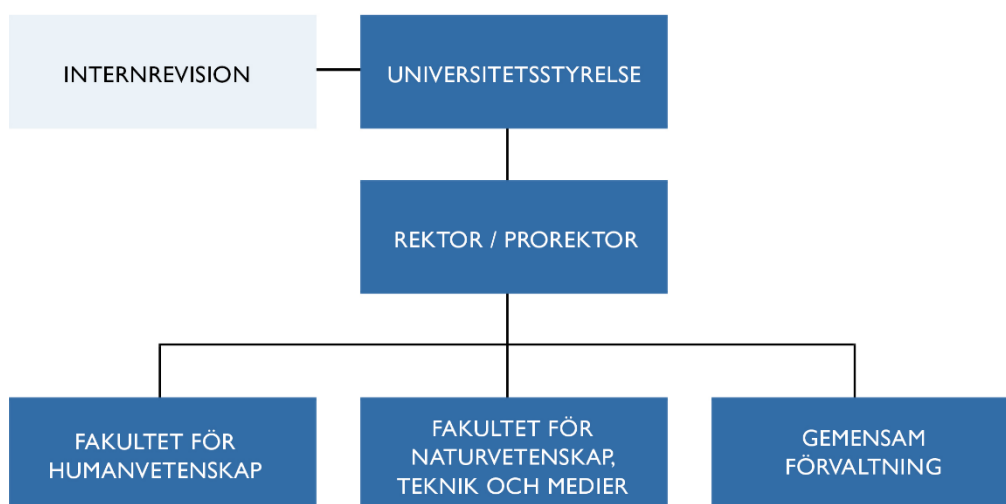
Mittuniversitetet är ett lärosäte med ett brett utbud av utbildning och forskning. Universitetet har två campus – ett i Sundsvall och ett i Östersund – och omfattande distansutbildning. Verksamheten är spridd nationellt som internationellt med samarbeten över hela världen.

Liksom övriga statliga myndigheter arbetar Mittuniversitetet på uppdrag av riksdag och regering, och styrs såväl av det gemensamma regelverket för myndigheterna som av specialreglering för högskolesektorn. Universitetsstyrelsen är Mittuniversitetets högsta beslutande organ, och består av sammanlagt 15 personer med en mandatperiod på tre år. En ledamot har ersatts under hösten 2019 i och med att en av de befintliga ledamöterna utsågs till utrikeshandelsminister och därför inte kunde kvarstå i styrelseuppdraget.

Förutom ordförande och rektor ingår regeringsutsedda ledamöter samt lärar- och studentrepresentanter. Den dagliga verksamheten vid universitetet leds av rektor och resterande medlemmar av universitetsledningen. Utbildnings- och forskningsverksamheten organiseras i två fakulteter, som vardera leds av en fakultetsnämnd där dekan är ordförande. Därutöver finns stödverksamhet organiserad i fakultetskanslier och gemensam förvaltning.

Mittuniversitetet har även en internrevision som är inrättad direkt under universitetsstyrelsen och är självständig i förhållande till den granskade verksamheten. Internrevisionen leds av internrevisionschefen.

Figur 1.1 Mittuniversitetets organisation

3 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Mittuniversitetets utbildningar upprätthåller ett fortsatt gott sökandetryck, i synnerhet till utbildningar som pågår under sommarterminen, där universitetet under 2019 hade det näst största utbudet av alla lärosäten i riket – och det största utbudet av fullskaliga utbildningsprogram. Studentrekryteringen är nationell till sin karaktär till följd av den omfattande distansutbildningen, och de största rekryteringsbaserna är storstadsregionerna snarare än regionerna runt universitetets campusorter.

Universitetets alumner står sig också fortsatt väl på arbetsmarknaden, då nästan samtliga är sysselsatta ett år efter avlagd examen – den absoluta merparten också inom yrken vars kompetenskrav ligger i linje med deras utbildningsnivå. Till skillnad från vad som är fallet för studentrekryteringen är alumnernas spridning på arbetsmarknaden påfallande regional, så tillvida att de flesta finner sitt första arbete i Jämtland eller Västernorrland. Detta beror på att universitetets största utbildningar, såsom lärar- och sjuksköterskeutbildning, har stark regional anknytning.

Mittuniversitetet expanderade under 2019 utbildningsvolymen i linje med det utökade takbelopp som följde av årets utbyggnadsuppdrag. Det innebär att universitetet nu för tionde året i rad har haft en utbildningsproduktion som ligger nära eller överstiger den nivå som ersättning lämnas för. Det innebär också att takbeloppet fortsatt utgör en begränsning för universitetets utbildningskapacitet och expansionsmöjligheter. Antalet utfärdade examina ökade under året, och bröt därmed till följd av de senaste årens utbyggnader den tidigare minskande utvecklingen.

Det ekonomiska verksamhetsutfallet redovisade under 2019 ett underskott till följd av planerade satsningar som finansieras med tidigare års ackumulerade överskott.

Universitetet har under året genomfört eller medverkat i utvärderingar av ett flertal utbildningar, och ett intensivt åtgärdsarbete har inletts mot bakgrund av utvärderingsresultaten framför allt för de lärarutbildningar som har utvärderats av Universitetskanslersämbetet. Även de utvärderingar som har genomförts inom det så kallade Treklöversamarbetet med Karlstads universitet och Linnéuniversitetet har tillhandahållit underlag för fortsatt verksamhetsutveckling.

Mittuniversitetet har sammantaget stärkt sina positioner inom utbildningsverksamheten under året, med fortsatt volymmässig tillväxt, och inledning av flera viktiga utvecklingsinsatser kopplade inte minst till kvalitetsarbetet.

3.1 Efterfrågan och behov av utbildning

Enligt regleringsbrevet för universitet och högskolor ska lärosätenas utbildningsutbud svara mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Dessa aspekter, tillsammans med samhällets behov på ett bredare plan, utgör centrala utgångspunkter för Mittuniversitetets utbildningsverksamhet.

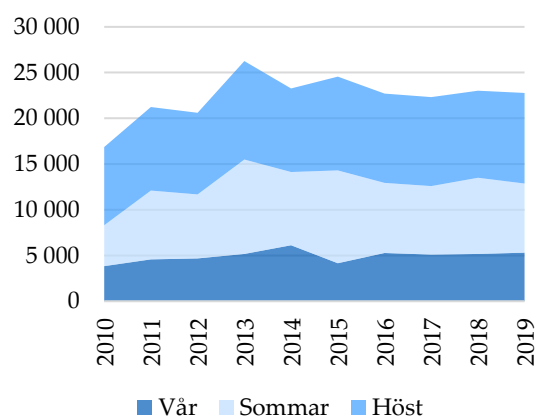
3.1.1 Studenternas efterfrågan

Antalet förstahandsansökningar till Mittuniversitetets utbildningar minskade med drygt en procent under 2019, till totalt 22 765 jämfört med 23 023 under föregående år. Till övervägande del är minskningen hänförlig till sommarterminen, där antalet förstahandsökande var drygt 9 procent färre än året dessförinnan. Orsaken till detta är att ett fåtal mycket populära kurser inom framför allt kriminologi, juridik och psykologi har samlat färre sökande än tidigare. Den mest sökta kursen under året,

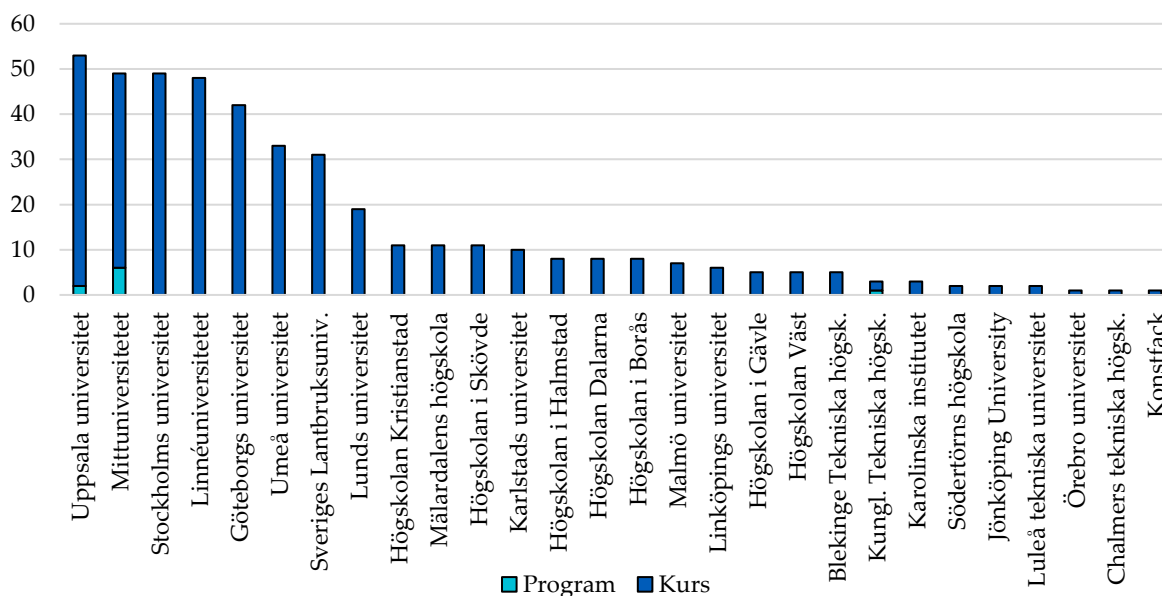
en sommarkurs, var *Juridisk översikt kurs* med 827 förstahandsökande.

Mittuniversitetet har ur ett nationellt perspektiv särskilt många förstahandsökande under just sommarterminerna, vilket hänger samman med att universitetet också har ett större utbildningsutbud under denna termin än de flesta andra lärosäten. Med 49 anmälningsoptioner hade endast ett lärosäte ett mer omfattande utbud under sommaren 2019, och inget lärosäte hade ett större programutbud.

Figur 3.1 Förstahandsökande till Mittuniversitetet

Figur 3.2 Antal anmälningsoptioner till sommarterminen 2019

På samma sätt hänger det höga antalet förstahandsökande under höstterminen jämfört med vårterminen ihop med att merparten av utbudet – inte minst för utbildningsprogrammen – erbjuds med start vid höstterminerna. I detta avseende skiljer sig dock Mittuniversitetet inte nämnvärt från övriga lärosäten.

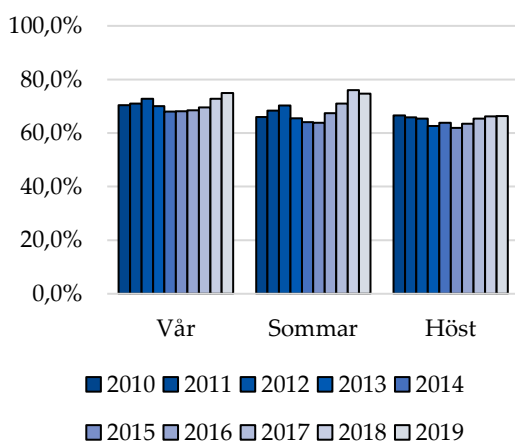
Könsfördelningen bland de förstahandsökande är, liksom tidigare år, förhållandevis ojämn. Andelen kvinnor har under de senaste tio åren som högst uppgått till 76 procent under sommarterminen 2018, och som lägst 62 procent under höstterminen 2015. För vår- och höstterminerna 2019 har andelen kvinnor ökat jämfört med föregående år. Den ökade andelen kvinnor ligger i linje med den trend som i övrigt kan observeras för de senaste åren.

Det finns två delorsaker till denna trend. Den ena är att kvinnor enligt universitets- och högskolerådets sökande- och antagningsanalyser utgör en svagt växande majoritet av de sökande även på nationell nivå, vilket pekar på en jämförelsevis högre studiebenägenhet bland kvinnor än bland män. Den andra delorsaken är att det finns en stark tendens till könsbundna studieval, vilket innebär att ett lärosätes utbildningsutbud i hög utsträckning samvarierar med könsfördelningen bland dess

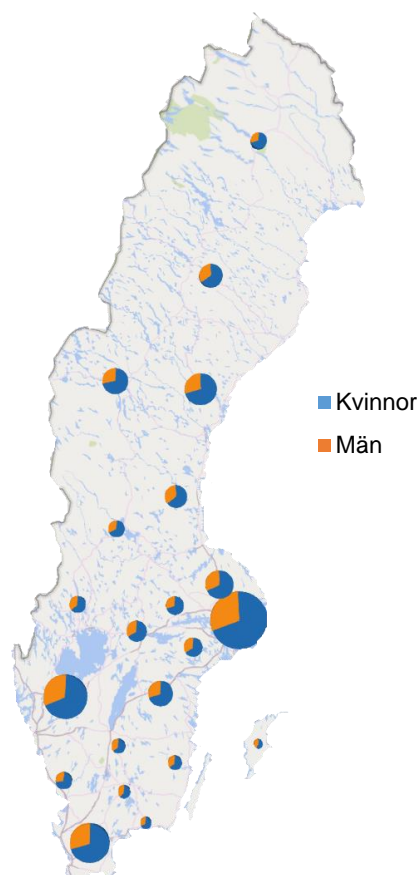
studenter. Mittuniversitetets mest sökta utbildningar återfinns i hög utsträckning inom kvinnodominerade områden.

Den vanligaste rekryteringsplatsen för nybörjarna vid Mittuniversitetet är, liksom är fallet för många andra lärosäten, Stockholms län. Nära en fjärdedel av alla universitetets nybörjare under läsåret 2018/19 hade detta ursprung. Lika många till kom från något av Västra Götalands eller Skåne län, och lägger man därtill Uppsala län har man sammantaget täckt fler än hälften av nybörjarna. Storstadsregionerna är därmed en stark rekryteringsbas för Mittuniversitetet, vilket är hänförligt dels till den stora folkmängden i dessa områden, dels till en omfattande distansutbildnings-

Figur 3.4 Andel kvinnor bland förstahandsökande

Figur 3.3 Nybörjare per län och kön läsåret 2018/19

verksamhet som möjliggör studier vid universitetet för personer som bor långt borta från de båda campusorterna.

Rekryteringen från de län där universitetets campusorter är lokaliserade, nämligen Västernorrlands län och Jämtlands län, uppgick under läsåret 2018/19 till drygt 12 procent av nybörjarna, vilket är 3 procentenheter mindre än föregående läsår. Resterande nybörjare har en relativt jämn spridning mellan rikets övriga län, men med en viss tyngdpunkt i de närmast angränsande länen.

Av Mittuniversitetets nybörjare svarar kvinnor för en majoritet i rikets samtliga län. Störst andel kvinnor återfinns i Hallands län med 73 procent av nybörjarna, medan Värmlands län svarar för den lägsta andelen med 62 procent.

3.1.2 Samhällets behov

Det finns åtminstone två perspektiv på samhällets behov av utbildning. Det ena uttrycks genom arbetsmarknadsutfall, där alumnernas ställning i detta utgör en god indikation om hur väl lärosätet lyckas möta behovet. Det andra kan diskuteras i termer av ett mer allmänt behov av bildning som kan

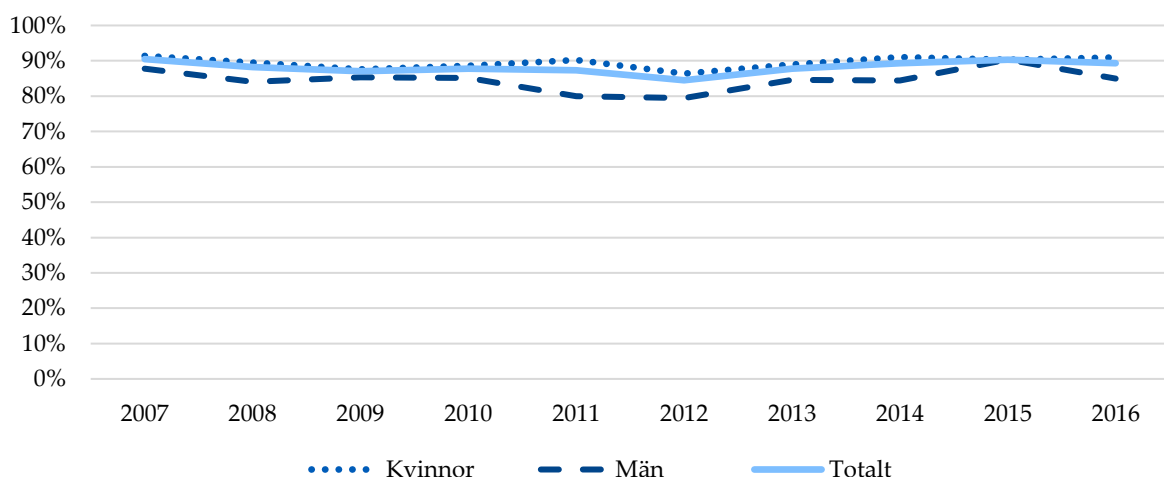
bidra till såväl samhällets som individens utveckling.

När man mäter alumnernas ställning på arbetsmarknaden följer av nödvändighet en viss eftersläpning i redovisningen – alumnerna måste examineras och ges tid att finna ett arbete, och därefter måste inkomståret avslutas och den offentliga statistiken färdigställas. De senaste tillgängliga uppgifterna gäller således examinerade 2016, och deras ställning på arbetsmarknaden 2017.

Av de 1 473 alumnerna från 2016 för vilka uppgift om arbetsmarknadsställning fanns tillgänglig hade drygt 89 procent ett år efter examen kommit över den inkomstgräns som SCB har beräknat för att avgöra huruvida en person är etablerad på arbetsmarknaden. Läger man därtill de som var etablerade i viss mån, men inte nådde upp till inkomstgränsen stiger andelen till drygt 96 procent. Nästan samtliga alumner når alltså någon typ av sysselsättning inom ett år efter att de har tagit en examen från Mittuniversitetet.

För examinerade 2016 var etableringsgraden något svagare bland män än bland kvinnor, vilket representerar en återgång till tidigare läge efter föregående års trendbrott.

Figur 3.5 Etablering på arbetsmarknaden ett år efter examen, per examensår

Flertalet av de alumner från 2016 som hade en känd anställning ett år efter examen hade också en kvalificerad sådan –nära 86 procent av dessa arbetade i ett yrke med krav på eftergymnasial kompetens enligt *Standard för Svensk Yrkesklassificering* (SSYK). Denna nivå liknar det motsvarande läget för de två senaste åren, och andelen tycks därmed ha stabiliserat sig på en något högre nivå än tidigare.

För varje år under den senaste femårsperioden har andelen sysselsatta i ett yrke med krav på eftergymnasial kompetens varit högre bland kvinnor än bland män, med förhållandevis stabil storlek på skillnaden. För examinate 2016 uppgick andelen till nästan 87 procent bland kvinnor och drygt 83 procent bland män. Examinerade män förefaller därmed överlag ha svårare att etablera sig på arbetsmarknaden än kvinnor, såväl sett till förekomsten av arbete som sett till dess kvalifikationskrav. Orsaken till detta kan vara att kvinnorna i högre utsträckning examineras inom områden där det råder brist på utbildad arbetskraft, såsom hälso- och sjukvård eller skola.

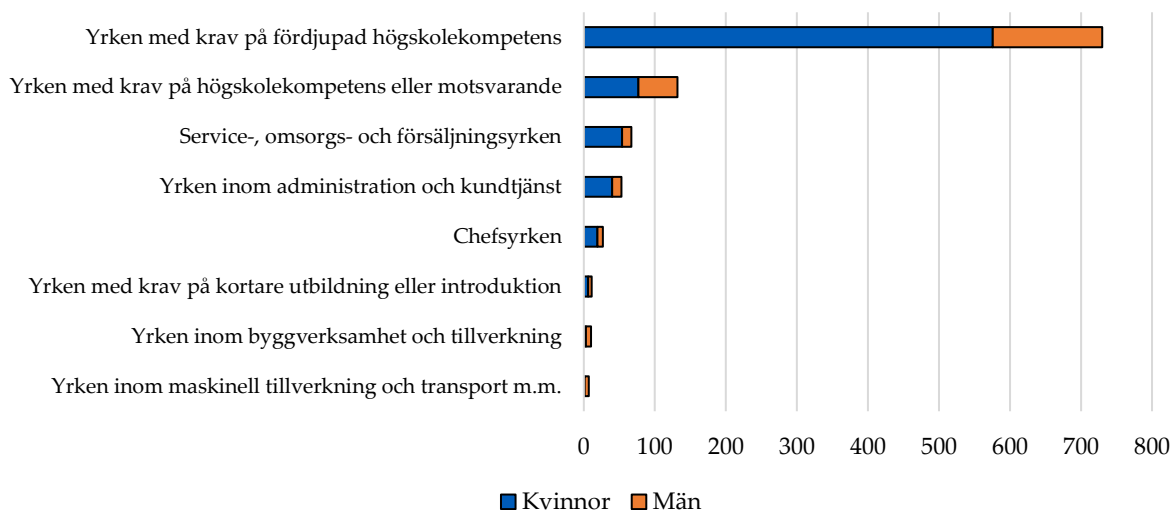
Nära hälften av alla alumner under den senaste femårsperioden har haft sitt arbetsställe

i något av Västernorrlands eller Jämtlands län ett år efter examen. Det skiljer sig markant från mönstret för Mittuniversitetets studentrekrytering, och innebär att universitetets utbildningsverksamhet medför ett tydligt nettotillflöde till närområdets befolkning och kompetensförsörjning.

Det fjärde vanligaste värdet för alumnernas arbetsställe under de senaste fem åren i statistiken är att uppgift saknas, vilket innebär en av två saker – antingen att personen inte hade något arbete vid mättillfället, eller att personen hade sitt arbetsställe utomlands. Av de med saknad uppgift hade ungefär hälften en känd inkomstkälla eller registrerad avsaknad av sådan i Sverige under perioden, vilket innebär att den andra hälften var verksamma utomlands.

Betoningen på Västernorrlands och Jämtlands län bland alumnerna är sammankopplad med att en stor andel av dem är verksamma inom områden med stark regional förankring – knappt tre femtedelar av de examinerade med ett känt arbetsställe under de senaste fem åren arbetade inom hälso- och sjukvården, utbildningsväsendet eller vid en myndighet. Många

Figur 3.6 Yrken ett år efter examen för alumner 2016

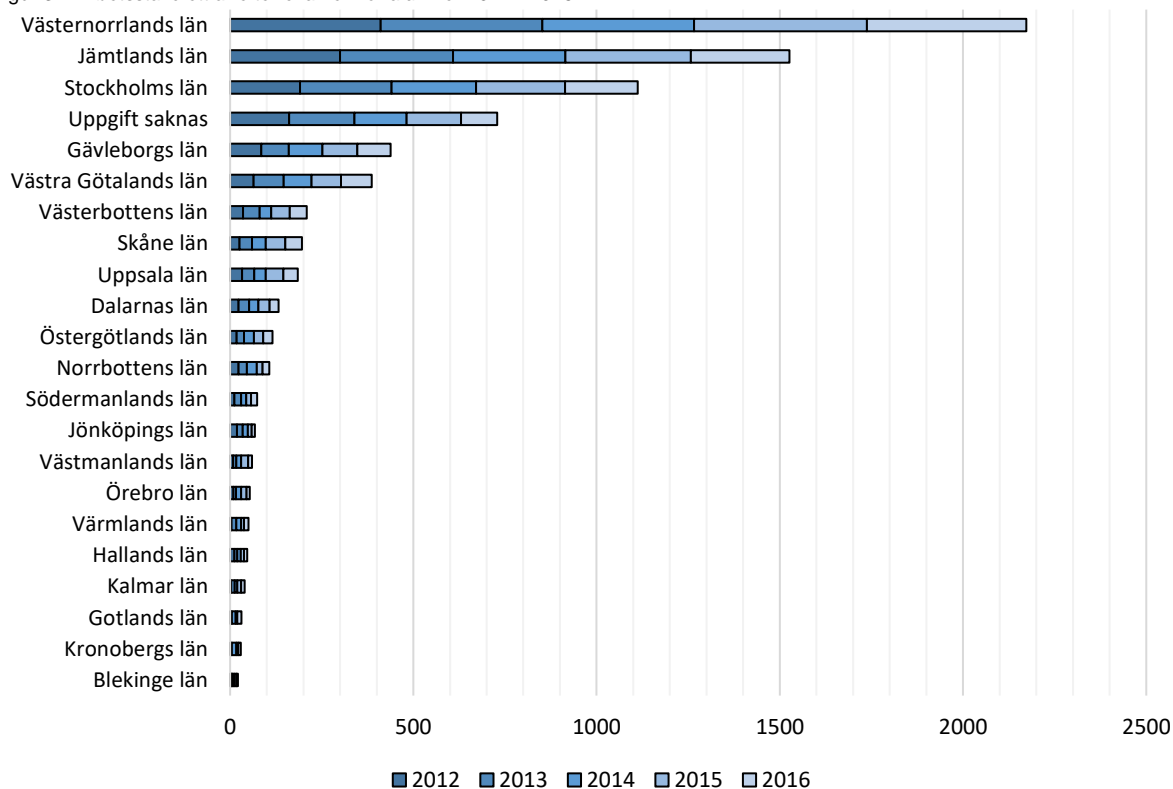

av dessa arbetsplatser drivs i kommunal eller regional regi, och utbildningar inom dessa områden utgör också en stor del av Mittuniversitetets utbud. En förklaring till det regionala nettoinflödet är därmed att universitetet i hög utsträckning utbildar för en regional arbetsmarknad, medan studentrekryteringen är mer nationell.

Samhällets behov av utbildning är bredare än enbart arbetsmarknadshänsyn. *Styr- och resursutredningen* (SOU 2019:6) konstaterar att samhället har behov av kunniga, välinformerade, kritiska medborgare som självständigt kan söka kunskap. Den tidigare *utredningen om högskolans utbildningsutbud* (SOU 2015:70) har tidigare konstaterat att denna typ av behov är svårt att beräkna och bedöma, men att en god indikation kan finnas i uppfyllandet av hög-

skolans examensmål. Dessa examensmål utgör en viktig utgångspunkt för Mittuniversitetets kvalitetsarbete, och med denna utgångspunkt är således hela utbildningsverksamheten riktad mot att uppfylla någon del av detta behov.

Figur 3.7 Arbetsställe ett år efter examen för alumner 2012 - 2016

3.2 Uppföljning av utbildningsuppdraget

Mittuniversitetets utbildningsverksamhet genomförs med tre typer av finansiering: anslag, avgifter samt bidrag. Den största delen utgörs av statliga anslag, som tilldelas via ett takbelopp för genomförande av den ordinarie utbildningsverksamheten. För varje utbildad student erhåller universitetet ersättning som avräknas mot detta takbelopp, som i sin tur beskriver den maximala ersättningen som lärosätet kan erhålla för den ordinarie utbildningen.

När regering och riksdag genomför särskilda satsningar på högskoleutbildning kan ibland ytterligare medel tillkomma via statliga bidrag. Bidrag kan även sökas från andra finansierare för utveckling av utbildningar, resor för utbyten mellan lärosäten och liknande.

Avgifter utgörs av uppdragsmedel, medel för beställd utbildning samt studieavgifter. I de två första fallen utgör medlen ersättning för enskilda utbildningsuppdrag för olika parter i samhället, där medlen för beställd utbildning specifikt gäller utbildningsuppdrag för andra lärosäten. Studieavgifter utgör betalningar från tredjelandstudenter.

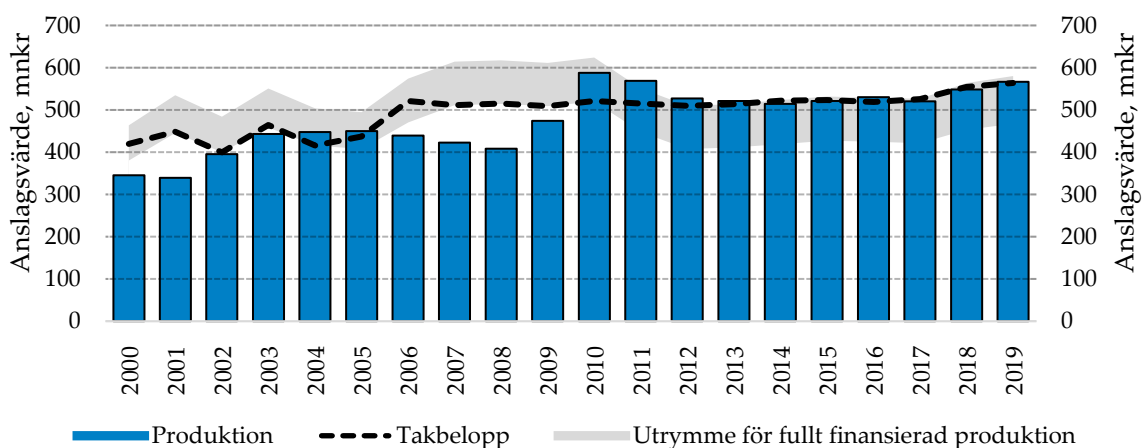
3.2.1 Ekonomisk utveckling

Mittuniversitetets samlade produktion av helårsstudenter och helårsprestationer under 2019 motsvarade ett sammantaget anslagsvärde på knappt 567 miljoner kronor, inklusive helårsprestationer från december 2018 som inte redovisades vid föregående avräkning. Detta kan jämföras med ett takbelopp på knappt 564 miljoner kronor, vilket innebär att Mittuniversitetet under året har haft en överproduktion motsvarande knappt 3 miljoner kronor. Den sparade överproduktionen uppgår sedan tidigare till knappt 40 miljoner kronor, vilket innebär att den sparade överproduktionen i och med 2019 ökar till knappt 43 miljoner kronor.

Produktionsnivån är ett resultat av en medveten ambition att anpassa utbildningsproduktionen efter det utrymme som medges av takbeloppet. För tionde året i rad har nu Mittuniversitetet i linje med detta haft en produktion som ligger nära eller över takbeloppet, vilket innebär att detta utgör en begränsning för lärosätets utbildningskapacitet och expansionsmöjligheter.

I utbildningsproduktionen för 2019 ingick knappt 135 helårsstudenter och knappt 128

Figur 3.8 Anslagsvärde inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

helårsprestationer inom designområdet. Mittuniversitetet får avräkna högst 65 av vardera typ, medan överskjutande antal får avräknas inom humaniora, samhällsvetenskap, teknik eller naturvetenskap. Knappt 70 helårsstudenter och knappt 63 helårsprestationer inom designområdet har därför avräknats mot teknik.

Utbildningen på grundnivå och avancerad nivå redovisade för 2019 ett underskott på drygt 24 miljoner kronor. Verksamhetsutfallet var liksom tidigare år ett planerat underskott till följd av aktiviteter riktade mot förbrukning av ackumulerade överskott i myndighetskapitalet.

2019 års takbelopp innehöll en ökning på 9 miljoner kronor jämfört med föregående år. Utöver pris- och löneomräkning ökade anslaget med 3 miljoner kronor för den fortsatta utbyggnaden av lärar- och vårdutbildningar enligt uppdrag från 2015 respektive 2017, samt en ytterligare utbyggnad från och med 2018. Den sistnämnda utbyggnaden omfattar sommarkurser, högskoleingenjörer, samhällsbyggare samt ett allmänt utrymme för utbildning i hela landet. Anslagen utgjorde under året 92 procent av utbildningsverksamhetens totala omsättning, vilket motsvarar en ökning med en procent gentemot föregående år.

Tabell 3.1 Omslutning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, tkr

	2017	2018	2019	förändring 2018-2019	förändring % 2018-2019
Intäkter					
ANSLAG					
Ersättning helårsstudenter och helårsprestationer	525 658	554 525	563 789	9 264	2%
Summa	525 658	554 525	563 789	9 264	2%
ÖVRIGA INTÄKTER					
Avgifter och bidrag	53 610	57 736	51 910	-5 827	-10%
Finansiella intäkter	406	385	206	-179	-47%
Summa	54 016	58 121	52 115	-6 006	-10%
Totalsumma intäkter	579 674	612 646	615 904	3 258	1%
Kostnader					
Personal	399 515	409 792	427 665	17 873	4%
Lokaler	78 853	84 184	84 785	602	1%
Övriga driftkostnader	106 212	104 530	109 822	5 292	5%
Finansiella kostnader	917	777	399	-378	-49%
Avskrivningar	16 867	16 468	17 539	1 071	7%
Summa kostnader	602 364	615 750	640 210	24 460	4%
Verksamhetsutfall	-22 690	-3 103	-24 306	-21 202	
Intäkter som ej disp av myndigheten	589	181		-181	
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet	-589	-181		181	
Uppbördsverksamhet	0	0	0	0	
Transfereringar					
Erhållna medel	370	230	1378	1 148	
Lämnade bidrag	-370	-230	-1378	-1 148	
Summa transfereringar	0	0	0	0	
Årets kapitalförändring	-22 690	-3 103	-24 306	-21 202	

Intäkter för avgifter och bidrag minskade sammantaget med 6 miljoner kronor under 2019, vilket motsvarar 10 procent jämfört med föregående år. Fram till och med 2018 genomfördes större uppdrag för riktade satsningar för ökad integration och kompetensförsörjning samt övningsskolor som inte ersattes i samma omfattning under 2019. Bland avgifterna var, liksom tidigare år, uppdragsutbildningen störst med 22 miljoner kronor varav uppdrag för Skolverket stod för 87 procent.

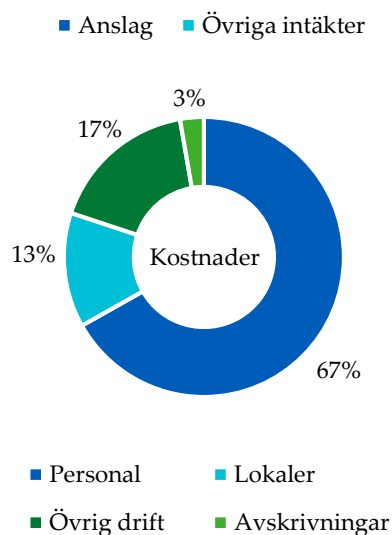
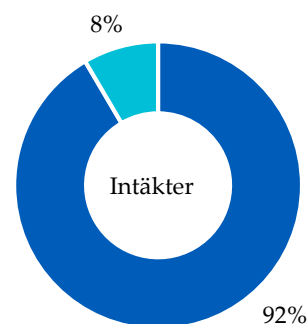
Kostnaderna för utbildningsverksamheten ökade med totalt 24 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med 4 procent jämfört med föregående år. Kostnadsökningarna var främst

hänförliga till personalkostnader samt övrig driftkostnader. Liksom tidigare år utgjorde personalkostnaderna den största andelen av utbildningskostnaderna, med 67 procent av totalnivån.

Vid utgången av 2019 uppgick utbildningsverksamhetens myndighetskapital, exklusive statskapital, till 59 miljoner kronor vilket motsvarar 10 procent av de totala utbildningsintäkterna. Utbildningens del av myndighetskapitalet har därmed minskat gentemot tidigare år i enlighet med planering.

Tabell 3.2 Intäkter och kostnader för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2019, tkr

	Grundutbildning	Uppdragsverksamhet	
	enligt uppdrag i regleringsbrev	Beställd utbildning	Uppdrags- utbildning
Verksamhetens intäkter			
Anslag	563 789		
Avgifter	10 043	2 206	21 777
Bidrag	17 884		
Finansiella intäkter	206		
Summa intäkter	591 922	2 206	21 777
Verksamhetens kostnader			
Personal	409 829	1 519	16 317
Lokaler	82 566	457	1 762
Övriga driftkostnader	105 761	215	3 847
Finansiella kostnader	397	0	1
Avskrivningar	17 409	14	116
Summa kostnader	615 963	2 205	22 042
Verksamhetsutfall	-24 042	1	-265
Uppbördsverksamhet	0	0	0
Transfereringar			
Erhållna medel	1 378		
Lämnade medel	-1 378		
Summa transfereringar	0	0	0
Årets kapitalförändring	-24 042	1	-265

3.2.2 Utbildningsvolym

Under 2019 utbildade Mittuniversitetet nära 7 467 helårsstudenter, vilket innebär en ökning motsvarande knappt 3 procent gentemot föregående år. 98 procent av studentvolymen fanns inom det anslagsfinansierade uppdraget, och det är också där som ökningen fanns.

En betydande minskning i förhållande till tidigare volym återfanns däremot inom uppdragsutbildning, vars studentvolym minskade med drygt 46 procent. Minskningen var helt hänförlig till kursen *Att arbeta i övningsskola*, som i sin tur svarade för merparten av föregående års ökning. Detta beror på att projektet som kursen tillhör numera är avslutat.

De största ökningarna syntes bland sommarkurser, där en viktig orsak till ökningen var den särskilda utbyggnad som inleddes under 2018 och har bidragit till ett förnyat fokus på just sommarkurserna.

Liksom antalet helårsstudenter ökade antalet individer som genererade dessa mellan 2018 och 2019. Det totala antalet registrerade individer uppgick under 2019 till 20 924, varav 14 257 kvinnor och 6 667 män. Det utgör en ökning med drygt 8 procent, där könsfördelningen inom ökningen var i princip helt jämn. Det innebär också att den ojämna könsfördelningen bland studenterna under året förblev oförändrad, med knappt 32 procent av studenterna varande män. Detta beror i sin tur på att studenternas val av studieområde tenderar att vara könsbundna, och många av såväl de program som de kurser som samlar de största studentvolymerna vid Mittuniversitetet återfinns inom traditionellt kvinnodominerade områden – såsom vård och skola.

Tabell 3.3 Helårsstudenter och registrerade individer under kalenderåren 2015 - 2019

	2015	2016	2017	2018	2019	Förändring 2018-2019
Anslagsfinansierad utbildning	6 987,41	6 969,82	6 594,43	7 040,60	7 326,51	4,1%
Basår	121,17	116,48	102,37	97,61	84,64	-13,3%
Grundutbildning	6 519,18	6 492,67	6 218,53	6 565,25	6 656,57	1,4%
Sommarkurser	347,06	360,67	273,53	377,75	585,30	54,9%
Övriga finansieringsformer	162,25	163,81	161,43	215,03	140,31	-34,7%
Avgiftsskyldiga studenter	24,64	22,50	19,64	20,72	19,71	-4,9%
Beställd utbildning	14,52	16,10	12,32	13,13	13,36	1,7%
Läraryftet	66,71	49,21	41,09	36,77	29,71	-19,2%
Uppdragsutbildning	56,38	76,00	88,25	144,40	77,39	-46,4%
Utbildning för utländska ekonomer				0,13		-
Övriga					0,15	-
Totalt	7 149,66	7 133,63	6 755,86	7 255,63	7 466,82	2,9%
Individer	17 853	18 493	17 571	19 345	20 924	8,2%
Varav kvinnor	11 330	11 876	11 589	13 194	14 257	8,1%
Varav män	6 523	6 617	5 982	6 151	6 667	8,4%

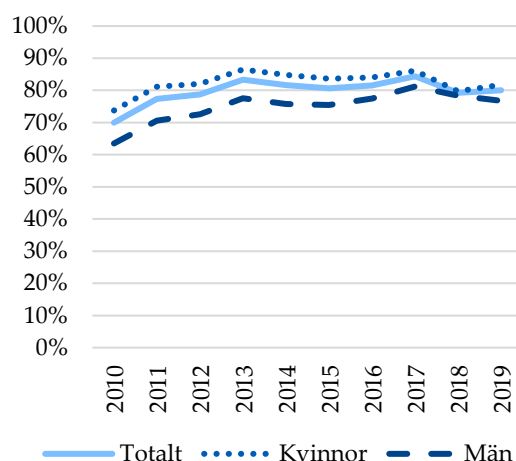
Liksom antalet helårsstudenter och antalet individer som genererade dessa ökade antalet helårsprestationer under 2019 jämfört med föregående år. Ökningen motsvarade ungefär tillväxten av helårsstudenter i det anslagsfinansierade uppdraget.

En något svagare utvecklingstakt för antalet helårsprestationer kan normalt förväntas, eftersom det finns en fördröjning mellan tidpunkten då en student registrerar sig – vilket genererar helårsstudenter – och tidpunkten då en student slutför utbildningsmomentet med godkänt resultat, vilket genererar helårsprestationer. En utbildningsverksamhet som befinner sig i en expansiv fas kan därför förväntas få en utveckling för antalet helårsprestationer som släpar efter jämfört med antalet helårsstudenter. Full effekt av de två senaste årens expansion kommer alltså att märkas i helårsprestationerna först under kommande år.

En följd av en stabil expansionstakt de två senaste åren är också att prestationsgraden, mätt som antalet helårsprestationer dividerat med antalet helårsstudenter, var likartad mellan 2018 och 2019.

Prestationsgraden brukar vara något högre bland kvinnor än bland män, och 2019 utgjorde inget undantag från detta mönster. Skillnaden var något högre än föregående år, med knappt 5 procentenheter mot den dryga procentenhet som skilde mellan könen under 2018, men föregående år redovisade också den minsta skillnaden under hela mätperioden. Årets differens innebär därmed en viss återgång till det historiska mönstret.

Figur 3.9 Prestationsgrad per kön

Tabell 3.4 Helårsprestationer och prestationsgrad under kalenderåren 2015 - 2019

	2015	2016	2017	2018	2019	Förändring 2018-2019
	Helårsprestationer					
Anslagsfinansierad utbildning	5 631,74	5 714,49	5 588,52	5 638,26	5 842,47	3,6%
Basår	96,31	90,70	83,58	79,59	66,62	-16,3%
Grundutbildning	5 313,92	5 401,13	5 325,52	5 329,19	5 419,88	1,7%
Sommarkurser	221,51	222,66	179,42	229,47	355,97	55,1%
Övriga finansieringsformer	134,38	105,55	112,37	112,53	133,54	18,7%
Avgiftsskyldiga studenter	21,61	17,59	18,75	15,22	17,43	14,6%
Beställd utbildning	10,53	13,53	9,48	11,44	10,15	-11,3%
Läraryftet	69,97	46,98	43,04	35,33	22,46	-36,4%
Uppdragsutbildning	32,27	27,45	41,10	50,54	83,49	65,2%
Utbildning för utländska ekonomer				0,00		-
Totalt	5 766,12	5 820,04	5 700,89	5 750,79	5 976,01	3,9%
Prestationsgrad	80,6%	81,6%	84,4%	79,3%	80,0%	1,0%

Mittuniversitetet bedriver mer omfattande distansutbildning än de flesta andra lärosäten i riket. Drygt 54 procent av den totala helårsstudentvolymen var under 2019 hänförlig till denna undervisningsform, vilket är en ökning med knappt fem procentenheter jämfört med föregående år. Andelen distansutbildning är klart störst bland de fristående kurserna, och det är också där den största ökningen återfinns.

Vad gäller just utbildningsprogrammen ökade andelen av studentvolymen som är hänförlig till dessa relativt stabilt mellan 2010 och 2017, men denna utveckling bröts 2018 när andelen sjönk från drygt 72 till drygt 69 procent. Även under 2019 har andelen fristående kurser fortsatt att öka. De fristående kurserna svarar därmed för den största delen av årets ökning av studentvolymen, vilket i viss utsträckning är hänförligt till utbyggnaden av sommarkurser som genomfördes under året.

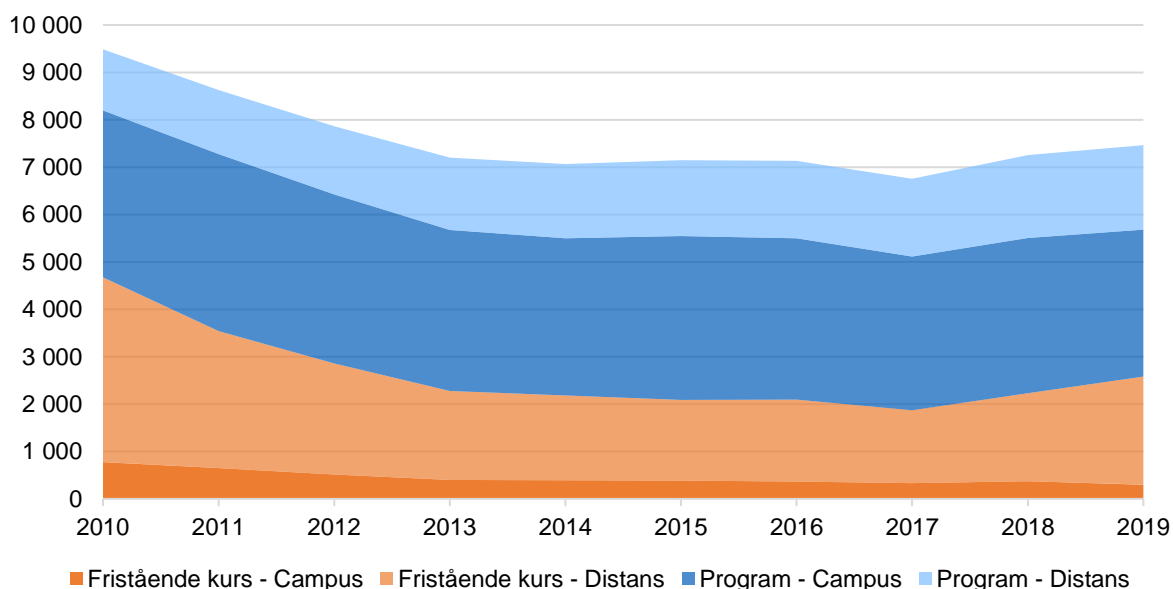
Större förändringar i balansen mellan program och fristående kurser har även

tidigare uppstått i samband med större svängningar i den totala utbildningsvolymen. Expansion av verksamheten har ofta varit knuten till nationella utbyggnader av specifika utbildningsprogram, vilket har drivit på en utveckling mot en mindre andel fristående kurser. Minskningar av verksamheten till följd av stagnerande takbelopp har i sin tur ofta drabbat de fristående kurserna först, eftersom dessa utgör en mer flexibel del av utbudet än programmen.

Den ovillkorade utbyggnaden av utbildning i hela landet samt utbyggnaden av sommarkurser, som båda inleddes under 2018, har därmed haft okaraktäristiska effekter på balansen i utbudet i förhållande till vad som tidigare har varit fallet, genom att de fristående kurserna har fått utrymme för viss återväxt.

Utbildningsvolymerna inom utbildningsprogrammen är förhållandevis jämnt fördelad mellan yrkesprogram och generella program, där yrkesprogrammets andel utgjorde drygt 55 procent under 2019. Detta utgör samma andel

Figur 3.10 *Utbildningsvolymen per studieform och utbildningstyp*

som föregående år.

Den största andelen av Mittuniversitetets utbildning sker på grundnivå. Andelen utbildning på avancerad nivå ökade dock marginellt under 2019, och uppgick till drygt 9 procent av det totala antalet helårsstudenter. Det markerar det högsta värdet under det senaste decenniet.

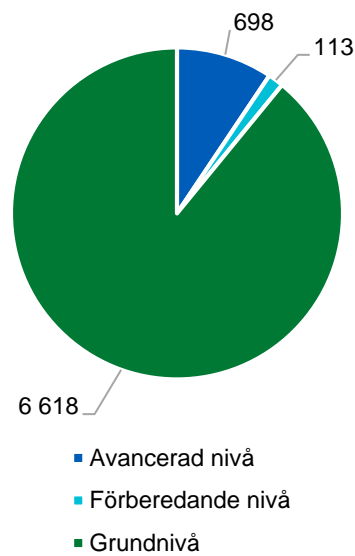
Merparten av utbildningen på avancerad nivå är hänförlig till utbildningsprogrammen, som svarar för nära 84 procent av nivåns helårsstudenter. Detta utgör samma andel som under föregående år, och innebär därmed en fortsatt stabil andel sett över längre tid, med små tendenser till svängningar uppåt eller neråt mellan åren. Andelen har befunnit sig inom två procentenheter från 82 procent varje år sedan 2010, som markerade slutet på en uppbyggnadsfas efter att Mittuniversitetet fick universitetsstatus.

Andelen av studentvolymen på avancerad nivå som är hänförlig till distansutbildning uppgick under 2019 till drygt 64 procent, vilket är en ökning med fyra procentenheter jämfört med föregående år. Detta utgör en del av en allt

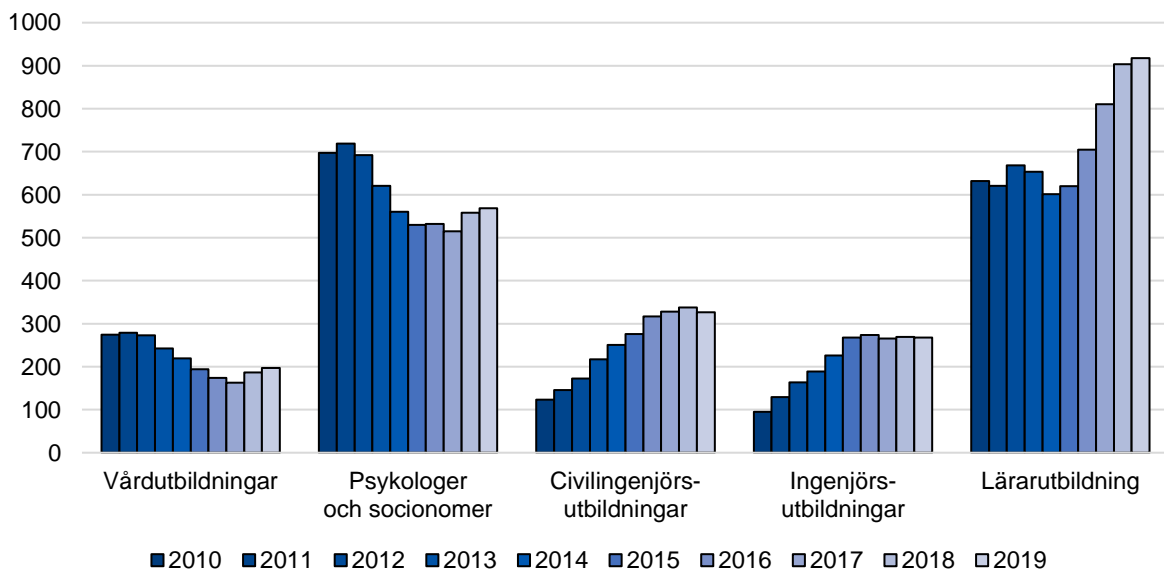
tydligare uppåtgående trend som har pågått sedan 2012, då andelen började öka från drygt 25 procent.

Utöver den ordinarie utbildningen erbjuder Mittuniversitetet också lektioner i informationssökning, referenshantering och källkritik

Figur 3.12 Fördelning av helårsstudenter per nivå 2019

Figur 3.11 Yrkesutbildningsvolym per programgrupp

till registrerade studenter inom ramen för deras utbildningar. Under 2019 deltog totalt 3 064 studenter vid dessa tillfällen, vilket utgör en viss minskning gentemot de 3 332 studenter som deltog under föregående år.

Av Mittuniversitetets studentvolym inom uppdragsutbildning utgörs merparten av fristående kurser på delfart. Tonvikten inom denna del av utbildningsverksamheten ligger därmed på flexibla utbildningsformer. En betydligt större del av uppdragsutbildningen genomförs på avancerad nivå än vad som är fallet för den anslagsfinansierade utbildningen – under 2019 utgjorde utbildning på denna nivå nästan en fjärdedel av den samlade uppdragsvolymen. Detta är en ökning gentemot föregående år, vilket beror på att den minskade volymen uppdragsutbildning återfinns på grundnivå.

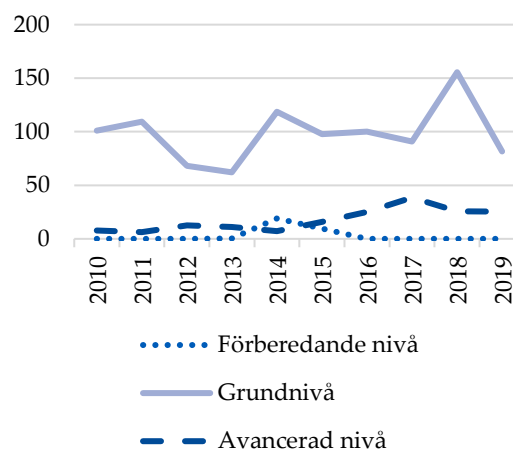
Antalet individer i uppdragsutbildningen är betydligt högre än antalet helårsstudenter, vilket hör ihop med att deltagarna i allmänhet studerar på deltid i kombination med fortsatt tjänstgöring hos den arbetsgivare som finansierar utbildningen. Totalt var 1 144 personer registrerade vid en uppdragsutbildning hos Mittuniversitetet under 2019, vilket är en minskning med nära 30 procent. Liksom är fallet för studentvolymen uttryckt i helårsstudenter är denna nedgång helt hänförlig till en stor kurs kopplad till övningskolorna.

Utöver den poänggivande uppdragsutbildningen bedrivs även icke poänggivande sådan,

varför nedgången av antalet helårsstudenter och registrerade deltagare i Ladok inte innebär att uppdragsutbildningen totalt sett har minskat i omfattning. Detta illustreras av årets intäkter inom området, som ligger fortsatt nära föregående års nivå.

Liksom inom den totala utbildningsverksamheten är kvinnor överrepresenterade inom uppdragsutbildningen. Överrepresentationen är dock här betydligt starkare, med nära 82 procent kvinnor bland studenterna. Denna överrepresentation är nära sammanknuten med att uppdragsutbildningen domineras av utbildningar inom skol- och hälsoområdena, som i sin tur tenderar att i första hand attrahera en kvinnodominerad studentpopulation.

Figur 3.13 Helårsstudenter i uppdragsutbildning per nivå

Tabell 3.5 Helårsstudenter, individer och intäkter i uppdragsutbildning, inkl. lärarlyftet

	2015	2016	2017	2018	2019
Helårsstudenter	123	125	129	181	107
Individer, totalt	1 118	1 375	1 406	1 619	1 144
- Andel kvinnor	82%	84%	87%	86%	82%
- Andel män	18%	16%	13%	14%	18%
Intäkter	16 518	15 402	18 542	22 235	21 777

3.2.3 Internationalisering i utbildningen

Internationella perspektiv utgör en naturlig del av Mittuniversitetets utbildningsverksamhet, eftersom universitetet verkar på en global arena som en del av det internationella vetenskaps-samfundet. Internationalisering utgör också en viktig kvalitetsaspekt, eftersom utbildningen stärks av möjligheten att ta del av en bred flora av olika perspektiv.

Internationaliseringsarbetet kan ta många skepnader – exempelvis genom integration av internationell litteratur i kurser, föreläsare med utlandserfarenhet och reflektion kring frågor av internationell betydelse. Lejonparten av arbetet är därmed integrerat i ordinarie undervisningsaktiviteter. Ett av de tydligaste exemplen på särskilda internationaliseringsaktiviteter utgörs dock av studentmobilitet.

Antalet utresande studenter vid Mittuniversitetet var nästan oförändrat under 2019. Den största förändringen var ett något ökat antal personer som åkte på utlandspraktik. Könsfördelningen bland de utresande speglar i princip den motsvarande fördelningen inom studentpopulationen i stort.

Antalet inresande studenter är betydligt högre än antalet utresande, och har så varit under lång tid. Stor skillnad mellan antalet utresande respektive inresande är vanligt förekommande inom högskolesektorn, och således i första hand ett uttryck för en nationell trend. Den största förändringen sedan föregående år består av ett minskat antal s.k. *freemovers*, men i hög utsträckning kan denna differens antas bero på förändrade rutiner som innebär att uppgifterna sedan höstterminen 2019 inte längre kan insamlas på samma sätt som tidigare. En ny metod för inhämtning av dessa uppgifter håller på att utarbetas.

Könsfördelningen bland de inresande har under många år varit förhållandevis jämn, och har under de senaste åren fluktuerat runt 50-50. Orsaken till den jämförelsevis starkare representationen av män i denna grupp av studenter hänger sannolikt samman med att teknikinriktade utbildningar utgör en större del av det internationella utbudet än inom resterande verksamhet, och detta är ett område där män rent generellt är överrepresenterade.

Tabell 3.6 In- och utresande studenter

Utresande	2015	2016	2017	2018	2019	Inresande	2015	2016	2017	2018	2019
EU-program	25	37	33	38	36	EU-program	273	278	218	255	281
Linnaeus-Palme	-	-	-	-	-	Linnaeus-Palme	-	-	-	-	-
Minor Field Studies	-	-	-	6	5	Minor Field Studies	-	-	-	-	-
Nordplus	-	-	-	-	-	Nordplus	-	-	2	6	-
Nordtek	-	-	1	1	1	Nordtek	-	-	-	-	-
North2North	1	2	6	4	2	North2North	1	1	4	6	5
Övriga bilaterala avtal	21	15	18	12	14	Övriga bilaterala avtal	55	62	79	108	73
Praktik	53	57	67	42	49	Praktik	-	-	-	-	-
Freemovers ¹⁾	1	-	-	-	-	Freemovers ¹⁾	105	109	99	104	60
Summa	99	111	125	103	106	Summa	426	441	393	472	419
Andel kvinnor	71%	72%	66%	66%	67%	Andel kvinnor	45%	45%	48%	49%	52%
Andel män	29%	28%	34%	34%	33%	Andel män	55%	55%	52%	51%	48%

¹⁾ studenter utanför utbytesprogram. Under 2019 har rutinen för registrering av dessa reviderats, varför siffran är ofullständig för hösten.

Mittuniversitetet har totalt 185 avtal om studentutbyten med lärosäten i andra länder, med stark tonvikt på Europa.

Under 2019 har Mittuniversitetet erbjudit 8 engelskspråkiga program i den internationella antagningsomgången, varav alla utom ett på avancerad nivå. Därutöver tillkommer 10 engelskspråkiga program i de nationella antagningsomgångarna, främst genom så kallade Master by Research-program där studenter till stor del bedriver sina studier inom forskningsprojekt vid universitetet.

Totalt antog Mittuniversitetet 137 studieavgiftsskyldiga studenter under året. 42 av dessa betalade sina studieavgifter, och av dessa lämnade sedan 19 studenter återbud. I slutändan förstagsregistrerades 23 studieavgiftsskyldiga studenter, varav 10 kvinnor och 13 män. Bland dessa studenter valde 14 studenter samhällsvetenskapliga och 9 teknisk-naturvetenskapliga utbildningar.

Totalt, bland såväl nyantagna som befintliga studenter, har 49 personer betalat studieavgift för sin utbildning under 2019, varav 32 män och 17 kvinnor. Antalet tredjelandsstudenter som har deltagit i utbildning inom ett utbytesavtal

Figur 3.14 Mittuniversitetets utbytesavtal i Europa

uppgick till 47, vilket utgör en minskning gentemot tidigare år. En av orsakerna till detta skulle kunna vara att universitetet har skärpt kraven gällande intyg som bestyrker de sökandes kunskaper i engelska.

Beroende på utbildningsområde uppgår studieavgifterna för Mittuniversitetets internationella program till mellan 81 och 125 tkr per läsår. För fristående kurser varierar avgifterna mellan 1,6 och 5,2 tkr per högskolepoäng. Totalt uppgick intäkterna från studieavgifter till 1 801 tkr under året, medan kostnaderna uppgick till 1 851 tkr.

Mittuniversitetet har under läsåret 2019/20 haft möjlighet att fördela 421 tkr i nya stipendiemedel. Tillsammans med outnyttjade medel från läsåret 2018/19 fanns därmed totalt 1 413 tkr att fördela för 2019/20. Av 10 utdelade stipendier erhöll 8 studenter Universitets- och högskolerådets (UHR) stipendier för studieavgiftsskyldiga studenter, medan de återstående två erhöll Svenska Institutets stipendium för gäststuderande.

Fyra av de beviljade UHR-stipendierna för hösten 2019 omfattade 250 tkr vardera, tre omfattade 81 tkr vardera och ett stipendium omfattade 172 tkr. En student registrerade sig inte. Outnyttjade medel läsåret 2019/20 kommer att överföras till läsåret 2020/21. Stipendiaterna rangordnas baserat på akademiska meriter och studiemotivation som bedöms med hjälp av den sökandes svar på två frågor kring studiemotivationen. Även jämn könsfördelning eftersträvas.

Införandet av studieavgifter 2011 har medfört att färre tredjelandsstudenter har sökt sig till Mittuniversitetet. Detta har påverkat universitetets övriga verksamhet vad gäller administration inför, under och efter antagning, samt administration i samband med fakturering och registrering av avgiftsskyldiga studenter. I

relation till studentvolymen är administrations-behovet tämligen omfattande.

Den främsta orsaken som har noterats för de återbud som förekommer är att studenterna har fått avslag på ansökan om uppehållstillstånd. För en del studenter innebär formaliteterna kring uppehållstillstånden även långa resor och höga kostnader, vilket fördröjer ankomsten till universitetet. Studenter från exempelvis Pakistan och Bangladesh blev kallade till intervju på ambassaden för att fastställa deras studieavsikt samt kunskaper i engelska, vilket orsakade ytterligare en fördröjning i hantering av deras ansökan om uppehållstillstånd, eftersom det inte finns tillräckligt med resurser på ambassaderna för dessa utredningar. Studenter som ansökte om förlängt uppehållstillstånd under 2019 har även i vissa fall drabbats av långa handläggningstider, även om hanteringen var snabbare jämfört med tidigare år.

Dessa aspekter av processen har därmed varit problematiska. Informationsutbytet mellan Mittuniversitetet och Migrationsverket, i form av uppgifter om betalda studieavgifter via Ladok, har dock liksom föregående år varit väl fungerande. Migrationsverket organiserar även ett förbättringsmöte med alla lärosäten varje år, och denna dialog har varit uppskattad.

Mittuniversitetet genomför inte separat antagning, och sådan antagning har därmed inte heller påverkat verksamheten.

3.2.4 Särskild återrapportering

Mittuniversitetets utbildningsuppdrag innehåller ett antal särskilda åtaganden. Dessa inkluderar utbyggnader av vissa utbildningar, återrapportering om volymer vid såväl dessa som andra utbildningar, samt vissa aspekter av processerna kring utbildningens förutsättningar och genomförande som är av särskilt intresse för regeringen.

Bedömning av reell kompetens

Universitet och högskolor har under perioden 2016 - 2018 haft ett gemensamt uppdrag att utveckla arbetet avseende validering av individers reella kompetens. För Mittuniversitetet utarbetades under projektet ett förslag till en möjlig valideringsprocess med tillhörande organisation, roller samt dessa rollers ansvarsfördelning. Under 2019 har arbetet med denna organisation fortskridit med fokus på implementering av de roller som utformats. Syftet är att säkerställa att processen avseende validering av individers reella kompetens är tydlig, transparent och rättssäker.

Mittuniversitetet har även under 2019 fortsatt sin samverkan inom Valideringsnätverk norr tillsammans med Umeå universitet och Högskolan Dalarna samt utökat detta nätverk i syfte att skapa fortsatt nationell samverkan efter avslutat pilotprojekt. Under 2019 har det därför även förekommit samverkan med Malmö universitet, Karlstads universitet och Göteborgs universitet.

Kvalitetsförstärkning

De medel som Mittuniversitetet erhållit i och med den kvalitetsförstärkning som regeringen redovisade i budgetpropositionen för 2016 har fördelats till de miljöer som bedriver undervisning inom berörda utbildningsområden.

Kvalitetsförstärkningen har i och med detta generellt inneburit möjligheter att utöka antalet undervisningstimmar inom berörda utbildningar. Bland annat har lärarkontakter under verksamhetsförlagd utbildning kunnat utökas, och det har också varit möjligt att genomföra kurser med få studenter och därmed hög lärartäthet, i första hand på avancerad nivå, som annars inte hade varit ekonomiskt gångbara.

Medlen har även använts till särskilda insatser vars inriktning varierar beroende på de identifierade behoven vid respektive miljö.

Exempel inkluderar särskild tilldelning av lärarresurser till kurser som kräver omfattande studentkontakter, och möjlighet för studenter att delta i forskningsprojekt som har inneburit såväl täta kontakter under arbetets gång som stärkt forskningsanknytning i utbildningen.

Eftersom nationella undersökningar har visat att lärarledd undervisning inom berörda utbildningsområden är mindre omfattande än inom andra områden, bedömer universitetet att den utökade undervisningstiden i sig har haft positiva effekter på utbildningens likvärdighet och sammantagna kvalitet. Även om det i många fall kan vara svårt att härleda direkta effekter av de särskilda insatser som därutöver har kunnat genomföras, kan sådana riktade åtgärder i allmänhet bidra till stärkt kvalitet genom att möta identifierade utvecklingsbehov.

Utbyggnader och programvolym

Mittuniversitetet har flera pågående utbyggnadsuppdrag för utbildningsverksamheten. Under 2015 inleddes utbyggnader av förskolläraryrket utbildningen, kompletterande pedagogisk utbildning (KPU), grundläraryrket utbildning med inriktning mot förskoleklass och årskurserna 1-3, barnmorskeutbildning, sjuksköterskeutbildning samt specialistsjuksköterskeutbildning. Under 2017 kompletterades dessa utbyggnader med en ytterligare utbyggnad av grundläraryrket utbildning samt en utbyggnad av ämnesläraryrket utbildning. Under 2018 skedde en ytterligare utbyggnad av högskoleingenjörutbildningar samt samhällsbyggnadsutbildningar.

Gällande utbyggnaderna för grundlärare respektive ämneslärare har dessa genomförts i enlighet med uppdrag. Utbyggnaderna för förskollärare respektive KPU uppnåddes under 2017 i enlighet med det ursprungliga uppdraget, men volymerna har därefter åter reducerats.

I fallet KPU är orsaken ett otillräckligt sökandetryck. För att stimulera ett ökat antal sökande har Mittuniversitetet erbjudit olika typer av upplägg med flexibla utbildningsformer såsom distansutbildning och förhöjd studietakt. Inför sommarterminen 2019 infördes ett upplägg där programmet har studiestart respektive avslut under en sommartermin, så att hela utbildningen kan avklaras under ett år. Universitetet överväger också marknadsföringsåtgärder riktade till såväl allmänheten som befintliga studenter inom andra områden. Därutöver undersöker universitetet möjligheterna att se över behörighetskraven.

Vad gäller förskolläraryrket utbildningen finns flera orsaker till den minskade volymen. En orsak är kompetensförsörjningssvårigheter som tillfälligt har inneburit reducerade planeringstal för att säkra utbildningens kvalitet. En annan orsak är att utbildningen attraherar många sökande, men många av de antagna väljer att inte ta sina studieplatser i anspråk, vilket gör nybörjarvolymen svårprognostiserad. Två orsaker till detta är arbete parallellt med studierna respektive upplevd otydlighet kring vilka krav som ställs i och med utbildningens upplägg som distansutbildning. Universitetet överväger möjligheten att ta personlig kontakt med antagna studenter före studiestart för att säkerställa en positiv upplevelse, samt att se över den utbildningsform som används.

De tre utbildningar inom vårdområdet som omfattas av Mittuniversitetets utbyggnadsuppdrag drabbas alla av likartad problematik. Det gäller dels kompetensförsörjningsproblem i det att tillgången till disputerad personal är otillräcklig, vilket medför begränsad utbildningskapacitet, dels brist på platser för verksamhetsförlagd utbildning (VFU), vilket sätter

ett tak för hur många studenter som universitetet kan anta. Åtgärder som universitetet har vidtagit för att avhjälpa svårigheterna kring kompetensförsörjningen redovisas särskilt under kapitel 6.3.2. Åtgärder som tar sikte på problematiken kring VFU-platser inkluderar intensifierad dialog med hälso- och sjukvårdsorganisationer kring förutsättningarna för att tillhandahålla ett utökat utrymme. Även dessa verksamheter är dock ansträngda, varför en grundläggande målsättning för dessa dialoger också har behövt vara att upprätthålla befintlig nivå för att säkerställa att utbildningsvolymen inte behöver reduceras ytterligare.

Mittuniversitetet bedömer att båda dessa huvudsakliga problem är större och mer allmängiltiga än vad universitetet ensamt kan hantera, och att nationella insatser krävs från regeringens sida för att nå varaktiga lösningar. Sådana potentiella insatser kan inkludera underlättande av utbildningssamarbeten mellan lärosäten, inklusive gemensamma examenstillstånd enligt förslaget som lämnades av styr- och resursutredningen 2018, samt tillskjutning av stödfinansiering för fler VFU-handledare i primärvården.

Vad gäller de nyaste utbyggnaderna av högskoleingenjör- och samhällsbyggnadsutbildningar har universitetet med god marginal kunnat uppfylla uppdraget i det sistnämnda fallet. För högskoleingenjörer som grupp finns dock en problematik i ett otillräckligt antal sökande – universitetet hade vid urval 2 till höstterminen 2019 noll reserver till

samtliga högskoleingenjörutbildningar utom *byggingenjör hållbart byggande*, som ingår i samhällsbyggnadsuppdraget. Universitetet utreder för närvarande åtgärder för att stärka intresset för dessa utbildningar bland presumtiva studenter, men noterar att denna problematik är av nationell karaktär och bedömer därför att svårigheterna i viss mån kan komma att kvarstå obeaktat universitetets lokala åtgärder.

Utöver utbyggnadsuppdragen ska universitetet även särskilt rapportera om studentvolymernas utveckling vid vissa utbildningar. Flertalet av dessa utbildningar omfattas idag av utbyggnadsuppdrag, och i enlighet med de svårigheter som beskrivs ovan innebär detta att utvecklingen på många håll är problematisk. Det innebär också att den sammantagna lägesbilden visar en viss nedåtgående trend framför allt vad gäller antalet nybörjare vid berörda utbildningar. Utvecklingen av antalet helårsstudenter har varit tämligen stabil under den senaste treårsperioden, medan antalet examina har ökat till följd av historisk tillväxt som nu har resulterat i en större mängd slutförda utbildningar.

Tabell 3.7 Nybörjare, helårsstudenter och examina vid vissa utbildningar enligt återrapporteringskrav 2017 – 2019

Utbildning	Nybörjare			Helårsstudenter			Examina		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Barnmorskeutbildning	10	14	-	11,8	13,8	16,7	14	0	6
- Andel kvinnor	100%	100%	-	100%	100%	100%	100%	-	100%
- Andel män	0%	0%	-	0%	0%	0%	0%	-	0%
Civilingenjörutbildning	146	109	134	328,3	338,06	326,5	17	17	21
- Andel kvinnor	20%	29%	25%	25%	26%	26%	59%	65%	19%
- Andel män	80%	71%	75%	75%	74%	74%	41%	35%	81%
Förskolläraryt utbildning	178	134	131	408,26	443,81	433,4	72	77	108
- Andel kvinnor	96%	93%	95%	95%	96%	95%	93%	96%	97%
- Andel män	4%	7%	5%	5%	4%	5%	7%	4%	3%
Grundläraryt utbildning Fritidshem	58	45	35	113,44	123,7	118,5	15	37	31
- Andel kvinnor	69%	56%	60%	67%	66%	62%	87%	73%	74%
- Andel män	31%	44%	40%	33%	34%	38%	13%	27%	26%
Grundläraryt utbildning F-3	58	59	60	138,16	163,12	171,4	19	18	33
- Andel kvinnor	97%	97%	90%	93%	96%	96%	89%	89%	100%
- Andel män	3%	3%	10%	7%	4%	4%	11%	11%	0%
Grundläraryt utbildning 4-6	40	41	65	95,32	104,6	116,9	5	14	22
- Andel kvinnor	78%	73%	68%	73%	71%	74%	100%	64%	77%
- Andel män	23%	27%	32%	27%	29%	26%	0%	36%	23%
Högskoleingenjörutbildning	191	149	143	265,5	269,3	267,7	42	48	56
- Andel kvinnor	35%	30%	34%	29%	32%	32%	24%	10%	32%
- Andel män	65%	70%	66%	71%	68%	68%	76%	90%	68%
- Varav samhällsbyggare	60	46	42	88,49	101,8	105,0	9	13	21
- Andel kvinnor	48%	35%	48%	39%	42%	41%	22%	15%	38%
- Andel män	52%	65%	52%	61%	58%	59%	78%	85%	62%
Ämnesläraryt utbildning	45	31	34	56,2	68,4	76,9	0	0	0
- Andel kvinnor	40%	35%	47%	39%	39%	43%	-	-	-
- Andel män	60%	65%	53%	61%	61%	57%	-	-	-
KPU för ämneslärare	38	30	9	45,0	44,7	18,3	16	25	22
- Andel kvinnor	53%	57%	56%	56%	53%	46%	63%	56%	64%
- Andel män	47%	43%	44%	44%	47%	54%	38%	44%	36%
Sjuksköterskeutbildning	258	280	181	622,4	634,0	532,4	199	186	177
- Andel kvinnor	86%	86%	84%	83%	84%	86%	85%	83%	84%
- Andel män	14%	14%	16%	17%	16%	14%	15%	17%	16%
Specialistsjuksköterskeutbildning	64	88	22	60,0	71,1	64,1	69	51	71
- Andel kvinnor	78%	86%	100%	82%	83%	90%	87%	69%	87%
- Andel män	22%	14%	0%	18%	17%	10%	13%	31%	13%

3.3 Examina

Mittuniversitetet utfärdade totalt 1 646 examina till 1 471 individer under 2019. 1 027 av dessa individer var kvinnor, och 444 var män. Denna examensvolym utgör en ökning jämfört med föregående år, och en viss återställning av en nedåtgående trend sedan toppnoteringen 2015. Trenden är sammanhängande med att universitetet fram till 2018 under en längre period hade ett stagnerat takbelopp som medförde en volymmässigt minskande verksamhet. Detta kommer att ge effekter på examensvolymen under flera år framöver, även om den negativa utvecklingen nu är bruten.

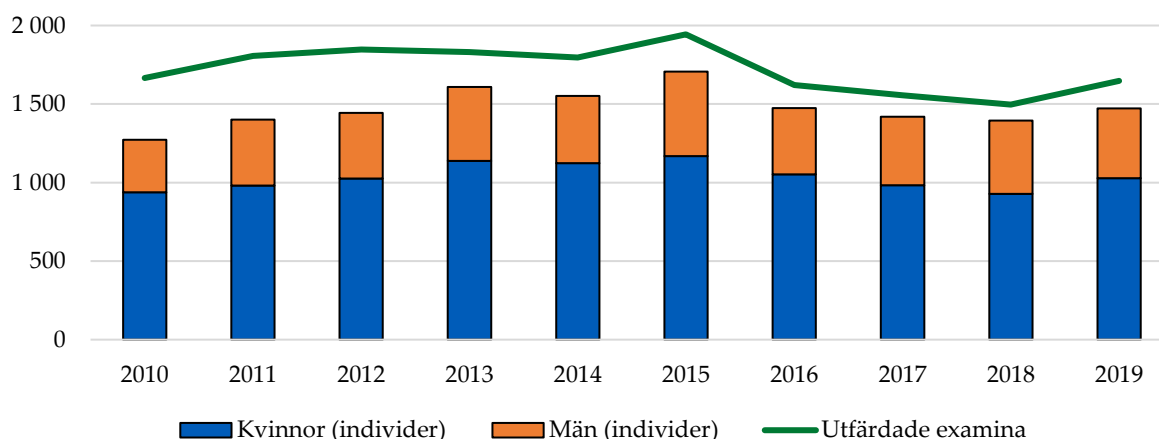
Antalet individer som erhöll examina är färre än antalet examina i sig, vilket är en effekt av att samma person kan erhålla flera examina under samma år – och i vissa fall även för samma utbildning. Detta kan exempelvis ske när en student har genomgått en utbildning riktad mot en yrkesexamen, men som också innebär att studenten kvalificerar sig för en generell examen inom ett relaterat huvudområde.

Totalt uppgick antalet personer som erhöll fler än en examen under året till 168, vilket motsvarar nästan hela differensen mellan antalet examina och antalet mottagande individer. Mellanskillnaden utgörs av individer som mottog fler än två examina – de som erhöll flest avlade under 2019 totalt tre examina vid Mittuniversitetet.

Förändringen av antalet examina gentemot föregående år är hänförlig till såväl generella examina som yrkesexamina, men ökningen bland de sistnämnda var något större och uppgick till 16 procent. Den största relativa ökningen syntes bland specialistsjuksköterske-examina, med en ökning på drygt 39 procent sedan föregående år. Förändringar av examensvolymen tenderar att höra samman med motsvarande förändringar av antalet nybörjare tre till fem år innan, beroende på utbildningens nominella längd.

Bland yrkesexamina utgjorde, liksom tidigare år, lärarexamina samt examina inom hälso- och sjukvårdsområdet de klart största kategorierna.

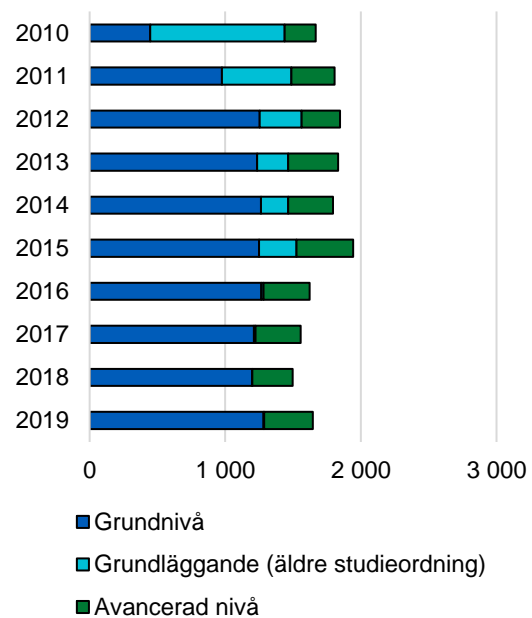
Figur 3.15 Utfärdade examina och examinerade individer på grundnivå och avancerad nivå

Bland generella examina var läget något mer splittrat, vilket beror på att antalet potentiella huvudområden för generella examina är många fler än antalet olika yrkesexamina. Det största enskilda ämnet bland dessa utgjordes av omvårdnad, som ensamt svarade för 134 av de 934 generella examina. Många av dessa examina utfärdades i kombination med en sjuksköterskeexamen. Totalt fördelade sig de generella examina över 43 huvudområden, med ett medianvärde på 12 utfärdade examina inom varje område.

De flesta av universitetets examina utfärdas på grundnivå – under 2019 utgjorde dessa drygt 78 procent av det totala antalet examina. Andelen examina på avancerad nivå är dock avsevärt högre än andelen av helårsstudenterna som finns på denna nivå, vilket beror på skiljaktiga utbildningslängder bakom olika examina. En kandidatexamen kräver exempelvis tre års studier, medan en magisterexamen – som i normalfallet utgör en påbyggnad till en examen på grundnivå – endast kräver ett år.

Figur 3.16 Utfärdade examina per nivå

Tabell 3.8 Utfärdade examina per examensgrupp

Examina	2015	2016	2017	2018	2019
Generella examina	1 203	973	950	880	934
Högskoleexamen	143	115	94	89	91
Kandidatexamen	781	673	675	628	666
Magisterexamen	213	143	147	113	131
Masterexamen	66	42	34	50	46
Yrkesexamina	740	648	606	616	712
Barnmorskeexamen	15	15	14		6
Civilingenjörsexamen	21	18	17	17	21
Lärarexamen	188	212	146	179	223
Högskoleingenjörsexamen	67	36	42	48	56
Psykologexamen	30	18	19	27	21
Sjuksköterskeexamen	168	186	199	186	177
Socionomexamen	162	97	100	108	137
Specialistsjuksköterskeexamen	89	66	69	51	71
Totalt	1 943	1 621	1 556	1 496	1 646

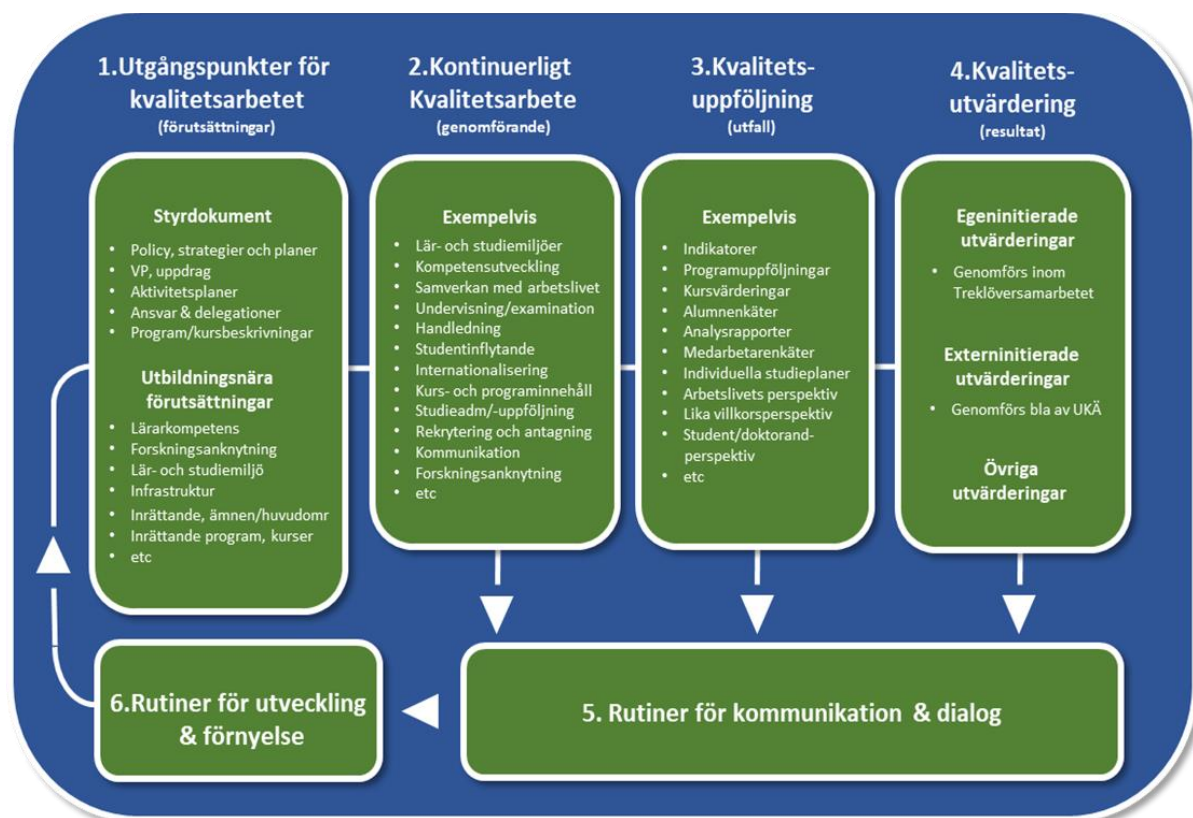

3.4 Kvalitetsarbete i utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2018 färdigställdes Mittuniversitetets kvalitetsystem för utbildning på grund-, avancerad och forskarnivå och under 2019 har implementeringsarbete pågått. Systemet har även justerats för att säkerställa ändamålsenlighet. Centrala utgångspunkter för kvalitetssystemet är de bestämmelser som stipuleras av högskolelagen, högskoleförordningen och de europeiska standarderna och riktlinjerna för kvalitetssäkring inom högre utbildning (ESG). Kvalitetssystemet följer därmed de riktlinjer som förespråkas av European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA).

Systemet tar avstamp i den så kallade PDSA-cykeln (Plan-Do-Study-Act), och består av sex sammanlänkade komponenter: utgångspunkter för kvalitetsarbetet, kontinuerligt kvalitetsarbete, kvalitetsuppföljning, kvalitetsutvärdering, rutiner för kommunikation och dialog samt rutiner för utveckling och förnyelse. Kvalitetssystemet beskriver därmed hela kedjan för kvalitetsarbetet inom utbildningen – från grundläggande regelverk till genomförande, utfall och resultat – samt de rutiner för återkoppling och utveckling som ligger till grund för det kontinuerliga förbättringsarbetet. I detta ingår även, som en del av komponenten kvalitetsutvärderingar, relationen till Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar och det så kallade Treklöversamarbetet med Karlstads universitet och Linnéuniversitetet.

Figur 3.17 Strukturbild för Mittuniversitetets kvalitetssystem

3.4.1 Bedömningar och prioriteringar för beslut om utbildningsutbud

Mittuniversitetets utbildningsutbud är ett resultat av de samlade avvägningar som sker på flera håll i verksamheten. Grundläggande ramar för lärosätets färdriktning anges av lärosätets strategi, övergripande prioriteringar sker inom ramen för processen för verksamhetsplanering och konkreta frågor om utbud och innehåll diskuteras av kollegiala organ inom respektive fakultet. För lärarutbildningen finns också en särskild ordning med ett samordningsorgan, ett forskningsberedande råd och ett programråd som hanterar fakultetsöverskridande frågor kopplade till lärarutbildningen och dess förutsättningar. Gemensamt för alla diskussioner om utbildningsutbudet är att de orienteras kring de styrmekanismer och förutsättningar som anges av kvalitetssystemet.

Mittuniversitetet arbetar i linje med strategin för uppbyggnad av kompletta akademiska miljöer, där utbildning på alla nivåer bedrivs i nära samklang med forskningsverksamheten för att säkerställa högsta möjliga kvalitet. I detta ingår också särskild omsorg för professionsutbildningarna, såsom lärarutbildning och hälso- och sjukvårdsutbildning. Därutöver är en bärande idé för en stor del av Mittuniversitetets utbildningsutbud att dra nytta av digitaliseringens möjligheter och möta samhällets nya förutsättningar genom att erbjuda flexibla studieformer via exempelvis distansutbildning med fokus på teknikstött lärande.

Detta yttrar sig bland annat i att Mittuniversitetet är ett av de lärosäten i riket som har störst distansutbildningsvolym och störst utbud av sommarkurser som kan läsas fristående från övrig sysselsättning. Mittuniversitetet har också länge strävat efter att upprätthålla en generellt god balans mellan utbildningsprogram och fristående kurser även under övriga delar av läsåret, men resursläget har

historiskt – liksom är fallet för många andra lärosäten – medfört en viss förskjutning över tid till förmån för utbildningsprogrammen. Denna utveckling är sedan 2018 bruten, med en återväxt bland fristående kurser, inte minst inom distans- och sommarkursutbudet.

Vad gäller bedömningar om lärar- och förskollärarytbildningar finns en särskild struktur genom det regionala utvecklingsnätverket (RUN), där Mittuniversitetet tillsammans med 19 kommuner i Jämtlands län, Västernorrlands län och norra Hälsingland samverkar kring befintliga och kommande behov gällande skollärdaskap och skolutveckling. För att informera och vägleda studenterna har Mittuniversitetet även en studentsamordnare för lärarutbildningarna som tillhandahåller rådgivning kring de olika program och inriktningar som erbjuds och de yrkesbanor som följer efter utbildningstiden.

Samverkansstrukturer liknande det regionala utvecklingsnätverket finns även inom hälso- och sjukvårdsområdet, där Mittuniversitetet deltar i flera samarbetsorgan med representanter från kringliggande regioner och landsting. Exempelvis deltar Mittuniversitetet tillsammans med Umeå universitet och Luleå tekniska universitet i rådet för forskning, utbildning och utveckling/innovation (FUI-rådet) vid Norrlandstingens regionförbund, där diskussioner förs kring utveckling av forskning, utbildning och innovation i relation till Norra sjukvårdsregionen. Sådana utvecklingsfrågor inkluderar bland annat tillgången till platser för verksamhetsförlagd utbildning, som i dagsläget utgör en stark begränsning för utbildningsverksamhetens expansionsmöjligheter.

3.4.2 Externa utvärderingssystem

Universitetskanslersämbetet ansvarar för det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning, och arbetet som bedrivs inom ramen för detta system är en viktig förutsättning för Mittuniversitetets interna kvalitetsarbete. Det nationella systemet består av fyra komponenter: *granskningar av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete, utbildningsutvärderingar, prövningar av examenstillstånd samt tematiska utvärderingar.*

Under 2019 har Mittuniversitetet mottagit utbildningsutvärderingsrapporterna för forskolläraryxamen, grundläraryxamen med inriktning fritidshem, grundläraryxamen med inriktning årskurs 1-3 och grundläraryxamen med inriktning årskurs 4-6. Samtliga fick det samlade omdömet bristande kvalitet. Ett intensivt åtgärdsarbete har inletts och arbetet med programutveckling pågår. En åtgärd som genomförts är att sätta två program som vilande: grundläraryutbildningen med inriktning mot arbete i fritidshem och grundläraryutbildningen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6. Detta för att skapa tidsutrymme samt resurser för programutveckling för samtliga fyra utbildningsprogram. Ambitionen är att starta upp de två vilande programmen hösten 2021.

Universitetskanslersämbetet har därutöver även granskat Mittuniversitetets ämnesläraryutbildningar under 2019 och enligt tidplan kommer omdömet om dessa utbildningar lämnas i början av 2020.

Enligt den preliminära tidsplanen kommer Universitetskanslersämbetet genomföra sin juridiska lärosätetillsyn vid Mittuniversitet 2021. Utfallet från den juridiska tillsynen kommer att vara ett underlag vid granskningen av Mittuniversitetets kvalitetssäkringsarbete. Under 2019 har därför Mittuniversitetet genomfört två förstudier för att genomlysna områdena

som kommer att granskas. Ett antal förbättringsområden har identifierats och förbättringsarbete har bland annat inletts vad gäller kursvärderingar och studentinflytande.

3.4.3 Interna utvärderingssystem

Tillsammans med Karlstads universitet och Linnéuniversitetet bedriver Mittuniversitetet ett samarbete kring utbildningsutvärderingar kallat Treklövern. Treklöversamarbetet utgör ett viktigt komplement till de nationella utvärderingarna som genomförs av Universitetskanslersämbetet, och innebär att utbildningarna vid respektive universitet utvärderas kluster i en sexårscykel av externa bedömare. Utvärderingarna utgår från sju kvalitetskriterier:

1. Utbildningarna ska nå kraven i högskolelag och högskoleförordningen, dvs. de faktiska studieresultaten ska motsvara de förväntade studieresultaten
2. Undervisningen ska fokusera på studenters lärande
3. Undervisningens innehåll och form ska vila på vetenskaplig och/eller konstnärlig grund samt beprövad erfarenhet
4. De lärare som är verksamma i utbildningen ska ha aktuell högskolepedagogisk/ämnesdidaktisk kompetens
5. Utbildningen ska vara användbar för studenter och samhället
6. Studenterna ska ha inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen
7. I utbildningen ska ett jämställdhetsperspektiv mellan män och kvinnor vara säkerställt och integrerat i såväl utformning som genomförande

Under 2019 har kvalitetsrapporter för sex kluster lämnats. Nedan framgår vilka huvudområden och yrkesexamina som för Mittuniversitetets del ingår i respektive kluster och därmed har utvärderats.

- Biologi, miljövetenskap och kemi
- Psykologi, psykologexamen och kriminologi
- Kulturgeografi och turismvetenskap
- Sociologi
- Juridik
- Svenska språket och litteraturvetenskap

Inom varje kluster har utbildningarna erhållit bedömningar om vad som kan, bör respektive måste åtgärdas – och vad som redan kan ses som goda exempel för hur utbildningen bör bedrivas. Inom samtliga dessa kluster har åtgärdsprogram inletts och delvis genomförts under 2019 för att tillvarata resultaten av utvärderingarna.

Eftersom omdömena lämnas kontextuellt för varje enskild utbildning omfattar de en relativt varierad flora av områden, men två universitetsövergripande förbättringsområden som kan nämnas är kursvärderingar och högskolepedagogisk utbildning.

Kursvärderingarna inom ett antal utbildningar bedöms vara otillräckligt formativa. Bedömargrupperna har ansett att arbetet med kursvärderingar som underlag för systematiskt kvalitetsarbete måste bli bättre, särskilt avseende analys, återkoppling och uppföljning. Mittuniversitetet har därför under 2019 genomfört en förstudie och utifrån den har arbete inletts för att förbättra hela processen med kursvärderingar. En första åtgärd är att utarbeta en handläggningsordning.

Inom ett antal utbildningar har andelen formellt högskolepedagogiskt utbildade lärare

och doktorander varit låg och bedömargrupperna har ansett att en plan måste utarbetas för att komma tillrätta med detta förhållande. Under 2019 har universitetets forsknings- och utbildningsstöd därför arbetat med att utforma ett förslag på ett utbildningspaket i högskolepedagogik med fokus på kompetensutveckling för Mittuniversitetets undervisande personal och forskarstuderande, som därmed ska komplettera den högskolepoänggivande högskolepedagogiska utbildning som universitetet erbjuder sedan tidigare inom det ordinarie utbildningsutbudet. Beslut om införande togs under januari 2020.

Som goda exempel för flera utbildningar lyfts den höga ambitionsnivå som finns inom jämställdhetsarbete och arbetet för lika villkor. Utbildningarnas upplägg är även välplanerade med tydligt fokus på studenternas lärande. Inom en utbildning har det även skett en omläggning av distributionsform till distans vilket har gett en ökad studenttillströmning.

Under 2019 har även utvärdering av tre nya kluster inletts inom ramen för samarbetet:

- Risk- och miljöstudier, folkhälsovetenskap, idrottsvetenskap, rehabiliteringsvetenskap, handikappvetenskap och idrott
- Industriell organisation och ekonomi, kvalitetsteknik samt kvalitetsledning
- Maskinteknik, teknisk design, skogs- och träteknik, sjöfartsvetenskap samt yrkeskunnande och teknologi

4 Forskning och utbildning på forskarnivå

2019 hade ett vikande antal antagna forskarstudenter, men en stabil examensvolym med något ökad betoning på licentiatexamina. Publikationsvolymen upprätthöll en nivå som är jämförbar med tidigare år, och det ekonomiska utfallet innebär ett litet överskott som i enlighet med plan var betydligt lägre än tidigare år.

Forskningsverksamheten präglas i hög utsträckning av såväl regionala som nationella och globala samarbeten. Detta illustreras inte minst av spridningen av medförfattare till

universitetets publikationer över olika delar av världen, samt av inslaget av externa granskningar och andra typer av samarbeten i kvalitetsarbetet.

4.1 Ekonomisk utveckling

Mittuniversitetets forskning och utbildning på forskarnivå, exklusive hel- och delägda företag, redovisade för 2019 ett överskott på en miljon kronor. Överskottet från hel- och delägda företag uppgick till 35 tusen kronor, vilket var i nivå med föregående år.

Tabell 4.1 Omslutning inom forskning och utbildning på forskarnivå, tkr

Intäkter	2017	2018	2019	Förändring 2018-2019	Förändring 2018-2019, %
ANSLAG					
Forskningsanslag ¹	234 570	244 019	251 304	7 285	3%
Summa anslag	234 570	244 019	251 304	7 285	3%
ÖVRIG FINANSIERING					
Forskningsråd	4 365	5 522	6 881	1 358	25%
Myndigheter	34 087	40 500	40 588	88	0%
Kommuner och Regioner	13 494	12 778	13 565	787	6%
Svenska forskningsstift. och organisationer	50 690	45 709	36 066	-9 643	-21%
Svenska företag	9 682	9 920	9 231	-689	-7%
EU-medel, inkl strukturfonder	37 061	47 085	55 576	8 491	18%
Utländska företag och organisationer	1 383	1 918	2 979	1 061	55%
Övriga intäkter	274	1 506	555	-952	-63%
Finansiella intäkter	293	301	187	-114	-38%
Summa övrig finansiering	151 328	165 241	165 627	386	0%
Totalsumma intäkter	385 898	409 260	416 931	7 671	2%
Kostnader					
Personal	264 151	272 541	293 659	21 118	8%
Lokaler	36 035	28 134	33 374	5 240	19%
Övriga driftkostnader	62 813	64 413	68 367	3 954	6%
Finansiella kostnader	881	1 028	572	-455	-44%
Avskrivningar	12 135	12 847	19 722	6 875	54%
Summa kostnader	376 014	378 962	415 694	36 732	10%
Verksamhetsutfall	9 885	30 298	1 237	-29 061	-96%
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	1 408	36	35	0	
Uppbördsverksamhet	0	0	0	0	
Transfereringar					
Erhållna medel	7 658	9 626	9 702	76	
Lämnade bidrag	-7 658	-9 626	-9 702	-76	
Summa transfereringar	0	0	0	0	
Årets kapitalförändring	11 292	30 333	1 272	-29 061	

¹ 50 tkr av forskningsanslaget har transfererats inom Nationell Forskarskola 2017 och 2018

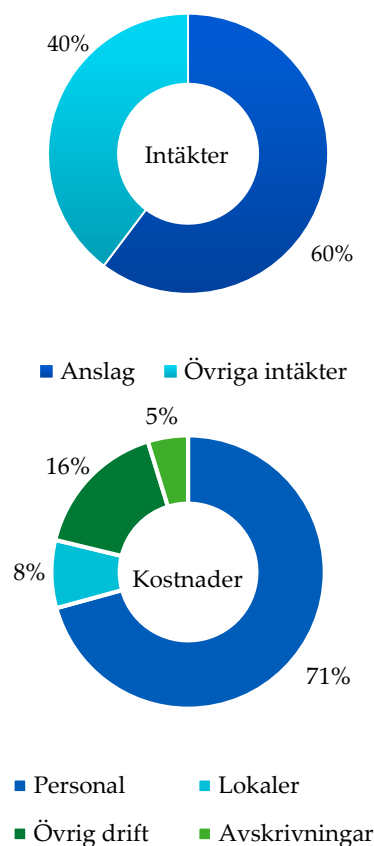
Forskningsverksamhetens intäkter ökade med totalt 8 miljoner kronor jämfört med 2018, vilket motsvarar en ökning med 2 procent. Förändringen mellan åren utgjordes av anslag som, utöver pris- och löneuppräknings, ökade med 4 miljoner kronor. Ökningen är en del i en nationell satsning för att förbättra lärosätenas möjlighet att fortsätta utveckla forskningsverksamheten. Anslagen utgjorde 60 procent av de totala forskningsintäkterna, och svarade därmed liksom tidigare år för den största andelen.

Intäkter av bidrag ökade med 3 miljoner kronor, medan avgifterna minskade i motsvarande omfattning. Sammantaget låg årets externa intäkter därmed kvar på 2018 års nivå.

Bidragsökningen för 2019 var något lägre än beräknat. Ökningen beräknas fortgå under 2020 enligt budget. Bidragen stod för 93 procent av forskningens totala externfinansiering, och svarade därmed liksom tidigare år för den absoluta merparten av denna. Forskningsbidragen utgjorde även den största andelen av universitetets samtliga bidrag, med 90 procent av den totala bidragssumman. De största bidragsgivarna under 2019 var KK-stiftelsen, EU:s strukturfonder, Energimyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Vinnova, forskningsråden samt regionens kommuner och länsstyrelser. Svenska företag stod för 4 procent av årets forskningsbidrag.

Tabell 4.2 Intäkter och kostnader inom forskning och utbildning på forskarnivå, tkr

Verksamhetens intäkter	Forskning	Uppdragsforskning
Anslag	251 304	
Avgifter	3 644	8 253
Bidrag	153 543	
Finansiella intäkter	187	
Summa intäkter	408 678	8 253
Verksamhetens kostnader		
Personal	288 232	5 427
Lokaler	32 843	531
Övriga driftkostnader	66 549	1 818
Finansiella kostnader	572	1
Avskrivningar	19 637	84
Summa kostnader	407 833	7 861
Verksamhetsutfall	845	392
Resultat från andelar i hel- och delägda företag		
	35	0
Transfereringar		
Erhållna	9 702	
Lämnade	-9 702	
Summa transfereringar	0	0
Kapitalförändring	880	392

Kostnaderna inom forskningsverksamheten ökade 2019 med totalt 37 miljoner kronor, vilket motsvarade en ökning på 10 procent gentemot föregående år. Ökningen var störst inom anslags- och bidragsfinansierad verksamhet där även intäkterna ökade. Inom anslagsfinansierad forskning stod en del av ökningen för ökad samfinansiering i bidragsprojekt. Den största kostnadsökningen för avskrivningar redovisas inom EU-finansierade bidragsprojekt. Avgifternas och bidragens andel av forskningens kostnader minskade från 43 procent 2018 till 40 procent 2019. Liksom tidigare år utgjorde personalkostnaderna den största andelen av de totala kostnaderna med 71 procent.

Forskningsverksamhetens andel av myndighetskapitalet exklusive statskapital och holdingbolag uppgick vid årets slut till 130 miljoner kronor, vilket motsvarar 31 procent av årets forskningsintäkter. Universitetet prognosticerar ett minskat myndighetskapital under de kommande åren till följd av ökad forskningsverksamhet finansierad av det ackumulerade överskottet i myndighetskapitalet.

4.2 Utbildning på forskarnivå

Utbildningen på forskarnivå består av två komponenter: en del där studenten genomgår kurser enligt samma typ av modell som gäller för utbildningen på grundnivå och avancerad nivå, och en del där studenten genomför ett eget forskningsprojekt och som ett resultat av detta publicerar en vetenskaplig skrift kallad licentiatuppsats eller doktorsavhandling, beroende på nivån för den forskarexamen som eftersträvas. Syftet är således tudelat – utbildningen ska både leda till att studenten får kompetens att agera självständig forskare, och till upprättandet av ny kunskap som vi tidigare inte har haft. Utbildningen på forskarnivå står för en betydande del av Mittuniversitetets samlade forskningsverksamhet.

Mittuniversitetets forskarstudenter är i normalfallet anställda som doktorander vid lärosätet, men också andra typer av studiefinansiering förekommer. I de flesta fall rör sig detta om en anställning hos en annan organisation där utbildning på forskarnivå kan bedrivas som en del av arbetet, och där arbetsgivaren och Mittuniversitetet samverkar för såväl studentens kompetensutveckling som forskningens framåtskridande.

4.2.1 Forskarstuderande

Under året inföll sista ansökningsdag för 26 utlysta anställningar som doktorand vid Mittuniversitetet med totalt 549 ansökningar fördelade bland dessa, vilket i genomsnitt innebär drygt 21 ansökningar per plats i forskarutbildningen. Variationen mellan utlysningarna är dock betydande – som mest inkom 91 ansökningar till en utlyst anställning, och som minst inkom 1. Variationen beror huvudsakligen på utlysningens ämnesområde, där såväl konkurrensläget som annonseringstraditioner skiljer sig åt markant.

Totalt antogs 23 personer till utbildning på forskarnivå vid Mittuniversitetet under 2019, vilket utgör en märkbar minskning gentemot föregående år – som redan då representerade en minskning jämfört med tidigare. Antagningsvolymen är dock så pass begränsad att betydande svängningar kan förväntas ske mellan ett fåtal år beroende på finansieringsläge och befintligt antal forskarstudenter inom enskilda ämnesmiljöer. En minskande trend behöver därför observeras under en längre tidsperiod för att bedöma om den representerar en varaktig förändring av verksamheten. Av de 23 antagningarna syftade 9 till doktorsexamen och 14 till licentiatexamen, vilket innebär en ökad betoning på licentiatamina.

Av de 9 antagna doktoranderna var 3 kvinnor och 6 män. Andelen kvinnor var något högre bland licentianderna – med 8 män och 6 kvinnor. Eftersom det rör sig om så pass små volymer har enskilda variationer från ett år till ett annat stor effekt – under 2019 antogs exempelvis fler licentiander inom omvårdnad än vanligt, och till följd av könsbundna studieval bidrar detta till en jämnare könsfördelning.

Totalt fanns 172 forskarstudenter med någon registrerad aktivitet vid Mittuniversitetet under 2019, vilket innebär ett något lägre antal än under föregående år. Det totala antalet forskarstudenter var dock högre än detta, eftersom forskarstudenter som exempelvis är föräldralediga eller av annat skäl inte anger sig vara aktiva i sin forskarutbildning inte syns i sammanställningen.

Tabell 4.3 Nyantagna forskarstudenter

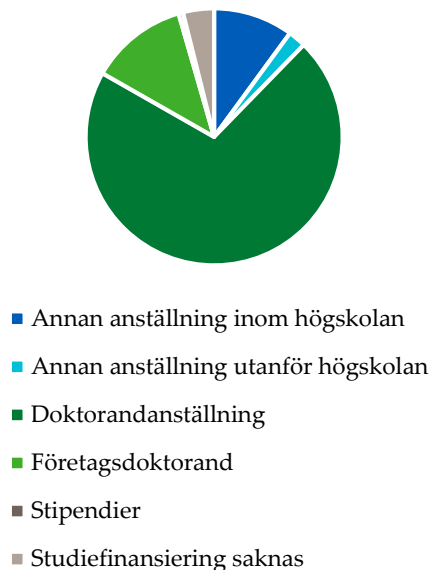
	2017	2018	2019
Doktorander	20	14	9
- Varav kvinnor	8	10	3
- Varav män	12	4	6
Licentiander	23	16	14
- Varav kvinnor	15	6	6
- Varav män	8	10	8
Totalt	43	30	23

Det klart vanligaste sättet för forskarstudenterna att finansiera sina studier under året var en doktorandanställning, vilket var fallet för nära tre fjärdedelar av studenterna. Ytterligare en tiondel hade någon annan typ av anställning inom högskolan, medan femton procent hade en anställning utanför högskolesektorn som medger deltagande i forskarutbildning. 4 procent av forskarstudenterna saknade finansiering, vilket oftast innebär att deras tidigare studiefinansiering har löpt ut och de därmed går på nominell övertid i utbildningen. En forskarstuderande kan dock även ha flera finansieringsformer samtidigt, vilket innebär att några av de som saknade finansiering endast gjorde detta för en del av utbildningen.

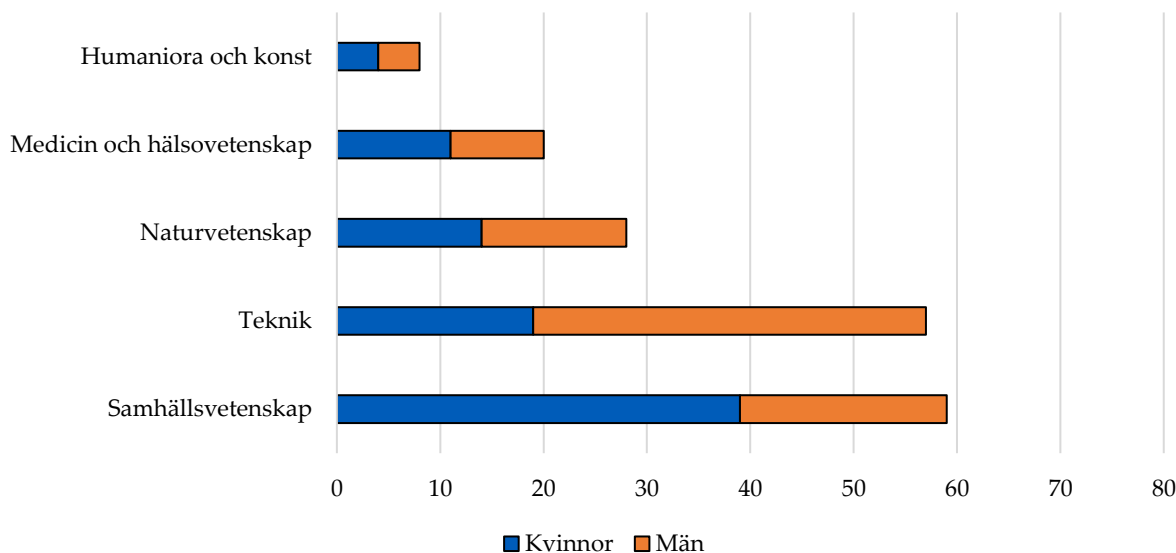
Forskarutbildningsämnen inom samhällsvetenskap och teknik svarade under 2019 tillsammans för två tredjedelar av alla forskarstudenter, med en nästan helt jämn fördelning mellan de två ämnesområdena. Det är också inom dessa två områden som könsfördelningen är som mest ojämn, med 66 procent

kvinnor inom samhällsvetenskap och 33 procent inom teknik – ett i princip rakt omvänt förhållande. Inom övriga områden ligger fördelningen inom den gräns på 60 – 40 som brukar betraktas som förhållandevis jämfördelad.

Figur 4.2 Registrerade forskarstudenter per försörjningstyp 2019

Figur 4.1 Registrerade forskarstudenter per ämnesområde 2019

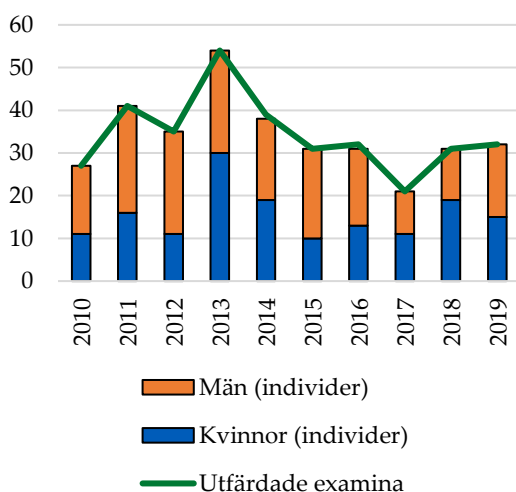
4.2.2 Forskarexamina

Mittuniversitetet utfärdade totalt 32 examina på forskarnivå under 2019 till lika många personer, varav 15 kvinnor och 17 män. Detta är i nivå med 2018 års utfall, som i sin tur representerade en återgång till ett normalläge för det senaste decenniet efter en bottennotering under 2017. Årets utfall utgör därmed en fortsatt normal examensvolym.

För de flesta år under det senaste decenniet gäller att doktorsexamina har varit den mest frekventa typen av utfärdad examen på forskarnivå, men 2019 utgör ett undantag. Inte sedan 2012 har så många licentiatexamina utfärdats vid Mittuniversitetet, och de utgör därmed för 2019 en majoritet med 53 procent av utfallet.

Den ämnesmässiga tyngdpunkten för de utfärdade examina tenderar att variera en del från ett år till ett annat, vilket beror på att volymerna är förhållandevis låga och ämnesmiljöernas antagningsmönster är cykliska – ofta antas nya forskarstudenter strax innan eller strax efter att de gamla slutför sina utbildningar, för att säkerställa en stabil forskarstudentvolym över tid.

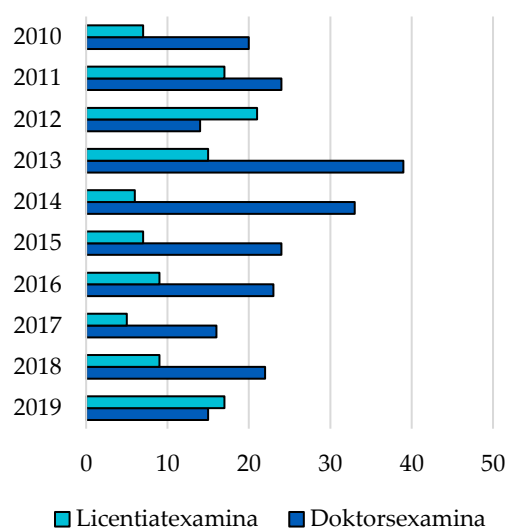
Figur 4.3 Examina och examinerade på forskarnivå

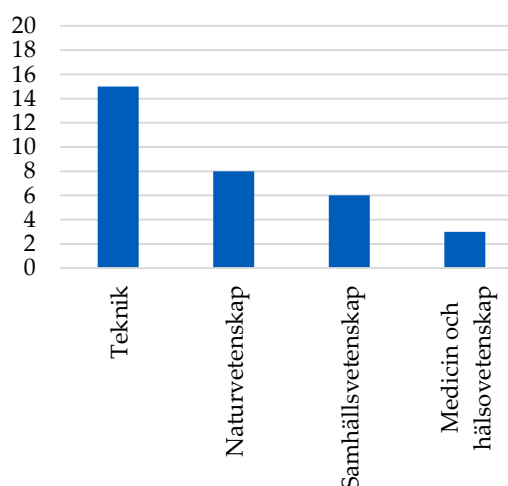
Under 2019 utfärdades flest examina inom teknikvetenskapliga ämnen, med naturvetenskap som närmast efterföljande. Detta skiljer sig från föregående år, då samhällsvetenskap var det största området.

Bland examinerade licentiander under året tog det i genomsnitt 4,3 år att nå examen. Motsvarande siffra för doktorander var 7,8 år.

Figur 4.5 Examina på forskarnivå per typ

Figur 4.4 Examina på forskarnivå per ämnesområde 2019

4.3 Forskning

Vid Mittuniversitetet bedrivs forskning i två olika typer av miljöer: ämnesbaserade sådana, samt forskningscentra.

Den ämnesbaserade forskningen sker som en integrerad del av varje ämnesmiljö, och denna forskning har därmed särskilt stark koppling till utbildningsverksamheten inom respektive område. Eftersom Mittuniversitetet härbärgerar en stor bredd av ämnesmiljöer omfattar också den ämnesbaserade forskningen en stor bredd av olika discipliner, vilket medför att Mittuniversitetets forskningsverksamhet sammantaget är väl rustad att hantera en stor variation av olika typer av forskningsproblem.

Forskningsverksamheten inom de olika centrumbildningarna har en profilbärande funktion och utgör kraftsamlingar inom tematiska områden där det finns ett behov av en arena för samverkan kring gemensamma forskningsintressen. Ett forskningscentrum har ingen egen personal, utan bemannas med personal från berörda avdelningar och bygger

därmed vidare på de styrkor som återfinns inom respektive ämnesmiljö. Av Mittuniversitetets regler för forskningscentra framgår att det finns fem grundläggande villkor som ett forskningscentrum ska uppfylla:

- Centrumet ska vara av strategisk betydelse för universitets utveckling
- Centrumets verksamhet ska vara strategiskt formulerad i vision och verksamhetsmål samt i gemensamma projekt
- Centrumets verksamhet ska ha en vetenskaplig eller konstnärlig excellens uttryckt i väletablerad och internationellt konkurrenskraftig forskning inom forskningsområdet
- Centrumet ska ha betydande samverkan med starka aktörer i omgivande samhälle och i internationella forskningsnätverk
- Centrumets verksamhet ska bygga på samverkan mellan flera ämnesområden

Verksamheten bör även normalt omsätta minst tio miljoner kronor per år i forskningsmedel.

Figur 4.6 *Forskningscentrum vid Mittuniversitetet*

<p>Centrum för forskning om ekonomiska relationer</p> <p>Bedriver branschnära forskning om företags och individens ekonomiska relationer.</p>	<p>DEMICOM</p> <p>Forskar om demokrati och kommunikation i det digitala samhället.</p>	<p>ETOUR</p> <p>Utvecklar och kommunicerar kunskap om turism och resande.</p>	<p>Fibre Science and Communication Network</p> <p>Bedriver forskning om biobaserade hållbara material från fibrer och cellulosa med höga miljöprestanda.</p>
<p>Nationellt vintersportcentrum</p> <p>Är världsledande inom skidforskning, och är olympiskt testcentrum för vinteridrott i Sverige.</p>	<p>Risk and Crisis Research Centre</p> <p>Utvecklar och kommunicerar kunskap om risk, kris och säkerhet.</p>	<p>Sensible Things that Communicate</p> <p>Utvecklar sensorbaserade system och tjänster inom elektronik och datateknikområdet.</p>	<p>Sports Tech Research Centre</p> <p>Bedriver forskning inom innovativ utveckling och verifiering av produkter, material, teknik och metoder.</p>

4.3.1 Vetenskaplig produktion

Produktionen inom forskningsverksamheten är svårare att mäta än inom utbildningsverksamheten, eftersom det saknas såväl heltäckande metoder för att mäta hela bredden av den verksamhet som bedrivs som heltäckande källor till data för de metoder som finns. Ett vanligt sätt att illustrera verksamhetens omfattning och inriktning är dock att räkna antalet publikationer som produceras, då detta ger en bild av hur forskningsresultaten sprids genom vetenskapligt erkända kanaler.

Antalet publikationer från Mittuniversitetet ökade svagt under 2019 jämfört med föregående år. Bland refereegranskade publikationer skedde en minskning bland artiklar, men en motsvarande ökning bland konferensbidrag. Bland andra vetenskapliga publikationstyper minskade antalet böcker, medan antalet vetenskapliga rapporter ökade i motsvarande grad. Utöver dessa grupper av publikationer tillkommer även andra typer av publiceringar – exempelvis populärvetenskapliga skrifter, debattartiklar och de avhandlingar som utgör slutprodukten av forskarstudenternas arbete. Dessa utgör sammantaget en väsentlig del av Mittuniversitetets publiceringar.

Tabell 4.4 *Publikationer*

Publikationstyp	2017	2018	2019*
Refereegranskade publikationer			
Vetenskapliga artiklar	319	315	307
Forskningsöversikter	1	4	6
Konferensbidrag	150	164	176
Totalt	470	483	489
Andra vetenskapliga publikationstyper			
Bok	2	8	1
Kapitel i bok, del av antologi	67	72	73
Samlingsverk (redaktörskap)	11	9	8
Vetenskaplig rapport	19	19	29
Totalt	99	108	111

* Uppgifter uttagna ur DIVA 2020-02-11

Publiceringstraditionerna skiljer sig markant åt mellan olika discipliner, vilket medför att såväl publiceringsmönstret som den sammantagna publikationsvolymen vid ett lärosäte beror på forskningsverksamhetens fördelning mellan olika ämnesområden. Exempelvis utgör böcker och bokkapitel vanligare publiceringsformer inom samhällsvetenskap och humaniora, medan konferensbidrag är vanligare inom teknik och naturvetenskap. Utöver mönster i val av publikationskanaler skiljer sig disciplinerna även åt gällande traditioner kring samförfattande, omfattning och andra egenskaper hos den enskilda publikationen. En publikation representerar därmed inte nödvändigtvis samma typ av arbetsinsats som en annan, även om båda publikationer är av samma typ.

För att i viss mån kompensera för svårigheterna med skiljaktiga publiceringstraditioner mellan olika ämnesområden har man i Norge utvecklat en bibliometrisk modell som tilldelar varje publikation ett poängvärde utifrån dess publiceringskanal.

Om man fördelar Mittuniversitetets publikationsvolym mellan ämnesområden utifrån denna modell ser man att det totala fraktionerade poängvärdet har minskat något sedan föregående år. Uppgifterna kommer dock från en levande databas där publikationer ibland tillkommer med lång eftersläpning, och tillgång till låsta uppgifter för en längre tidsserie har ännu inte hunnit upprättas eftersom denna typ av redovisning infördes först i och med årsredovisningen för 2017. Volymerna för de senare åren i tidsserien kan därför förväntas växa något över tid – uppgifterna som för ett år sedan rapporterades för år 2018 visade då exempelvis på knappt 294 fraktionerade poäng

enligt den norska modellen. Detta värde har nu vuxit till nästan 328.

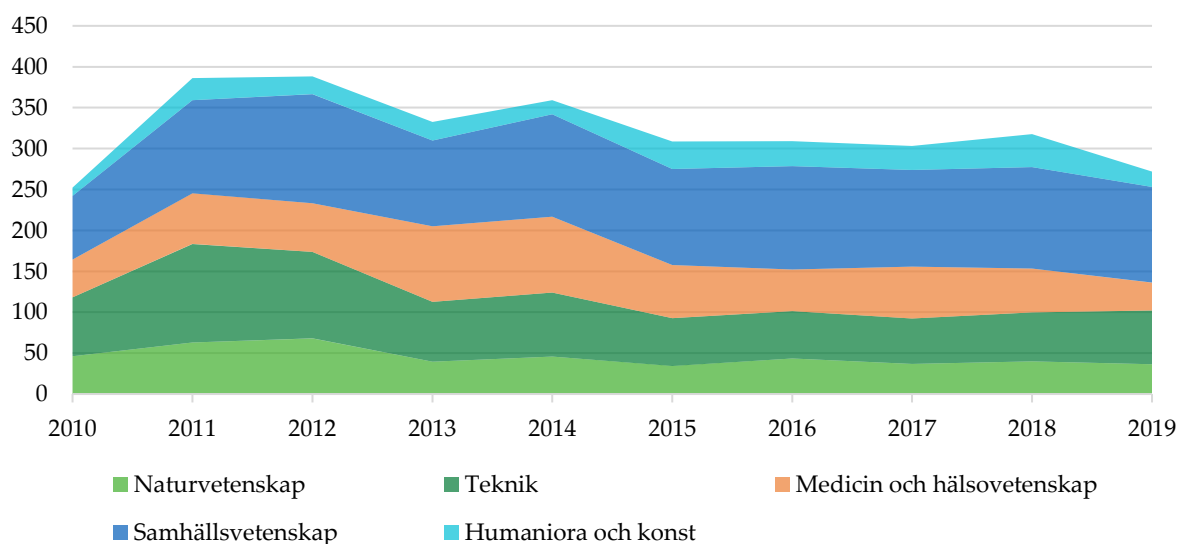
Även om detta utgör ett problem för mätning av publikationsvolymens totala omfattning enligt den norska modellen torde det dock inte vara problematiskt för en illustration av fördelningen mellan ämnesområden, eftersom det inte finns några skäl att anta att eftersläpningen är längre inom vissa områden än andra.

Samhällsvetenskap utgjorde det största ämnesområdet bland publikationerna under 2019. Så har också varit fallet under hela den uppmätta tidsperioden, med undantag för 2011 när teknikområdet var större. Dominansen är i princip oförändrad jämfört med 2018, med närmare 40 procent av poängsumman under båda år. Andelen av poängsumman som är hänförlig till humaniora och konst har återgått till en lägre nivå efter föregående års ökning, och även medicin och hälsovetenskap har fortsatt att minska, till den grad att området nu har nått sin lägsta poängvolym sedan 2006.

För båda dessa sistnämnda områden gäller dock att poängsumman från början är låg, vilket medför att mindre svängningar från år till år liksom täckningsgraden för enskilda ämnen kan få betydande effekter för det sammantagna utfallet. Många forskningsprojekt pågår också över flera år, och ledtiderna mellan författande och slutlig publicering är i många fall omfattande, vilket leder till att det ofta uppstår naturliga mellanår där publikationsvolymen är lägre inom vissa områden. Fokus för tolkningen av uppgifterna bör därför ligga på den sammantagna trenden för tidsperioden snarare än på skiften mellan enskilda år, och ur detta perspektiv är ämnesfördelningen förhållandevis stabil över tid, med vissa tillfälliga upp- och nedgångar för enskilda områden.

Forskning är i grunden en global verksamhet, och i enlighet med detta har Mittuniversitetets forskningsverksamhet en starkt internationell prägel. Ett tydligt uttryck för detta är att många publikationer författas tillsammans med forskare vid andra lärosäten och organisationer

Figur 4.7 Norska poäng per ämnesområde 2010 - 2019 enligt utdrag 2020-02-11 ¹

¹ Notera att volymerna för respektive år inte är direkt jämförbara, eftersom publikationer fortsätter att registreras flera år i efterhand. Senare år i tidsserien kan därför förväntas växa något över tid.

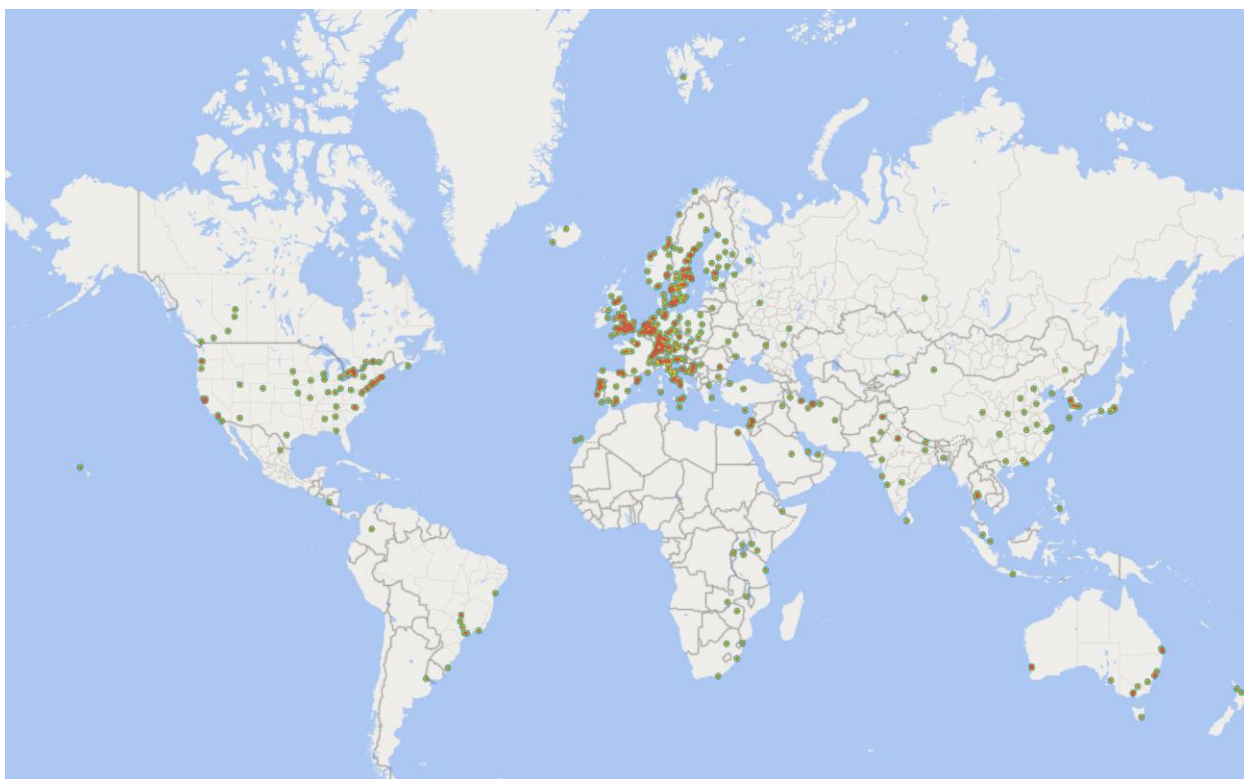
runtom i världen. Dessa samarbeten är i förhållandevis hög utsträckning koncentrerade till Europa, och de tre främsta samarbetsländerna under de senaste tre åren var Norge, Italien och Frankrike. Även länder utanför Europa har dock framskjutna positioner bland samförfattarna, där exempelvis Kina intog en sjätteplats under 2019. Totalt fördelade sig samförfattarna bland 76 länder under 2017 – 2019, utöver Sverige. Det fraktionerade publikationsvärdet för dessa länder understeg 1 i 37 fall, vilket visar på en stark spridning mellan samarbetspartners på olika håll i världen.

Ett i Sverige etablerat mått på forskningsproduktionens kvalitet utgörs av Vetenskapsrådets bibliometriska index, som utgör en av regeringens kvalitetsindikatorer för fördelning av anslaget för forskning och utbildning på

forskarnivå. Detta index väger ihop antalet publikationer från ett lärosäte med hur ofta dessa har citerats av andra forskare, justerat utifrån normalvärden för publikationernas respektive ämnesområden.

Vetenskapsrådets bibliometriska index för Mittuniversitetet minskade relativt kraftigt under 2019 jämfört med 2018, från 393 till 315. Detta beror på en minskad publikationsvolym, framför allt inom medicin och hälsa. Indexvärdet baseras på en flerårig tidsserie, och universitetets minskade värde beror på att publikationsvolymen under det tillkommande året i tidsserien, som är 2018, är lägre än under det utgående, som är 2014. Minskningen är därmed inte nödvändigtvis kopplad till en osedvanligt låg publikationsvolym under det senaste året.

Figur 4.8 Fördelning per ort av samförfattare till Mittuniversitetets publikationer 2017 - 2019

4.4 Kvalitetsarbete i forskning och utbildning på forskarnivå

Universitetskanslersämbetet ansvarar sedan 2017 för kvalitetssäkring av forskningen vid universitet och högskolor. Granskningen är integrerad i det nationella systemet för kvalitetssäkring och utgår från internationella riktlinjer för forskning. Under slutet av 2019 har Universitetskanslersämbetet genomfört pilotgranskningar av vissa lärosätens kvalitetssäkring av forskning.

Mittuniversitetet har under 2019 inlett ett arbete med att integrera kvalitetssäkring av forskning i det befintliga kvalitetssystemet. Avsikten är att Mittuniversitetets kvalitetssystem ska medföra god kompatibilitet mellan de externa respektive interna kvalitetssäkringsprocesserna.

Under tiden som Mittuniversitetet arbetar med att integrera forskningen i kvalitetssystemet fortsätter Mittuniversitetet att tillämpa sedan tidigare väl inarbetade strukturer för kvalitetssäkring av forskning och utbildning på forskarnivå. Liksom är fallet för utbildning på grundnivå och avancerad nivå omfattar dessa strukturer hela kedjan från grundläggande styrdokument till genomförande, resultat samt mekanismer för återkoppling och utveckling. I detta ingår rutiner och regelverk för studie- och forskningsadministrativa processer, interna utvärderingssystem, kontinuerligt kvalitetsarbete i kollegiala organ, organiserade samarbeten med externa aktörer samt särskilda kvalitetsinsatser. Därutöver fäster Mittuniversitetet stor vikt vid de externa utvärderingar av utbildningen på forskarnivå som redan idag genomförs av Universitetskanslersämbetet.

4.4.1 Externa utvärderingssystem

Liksom är fallet för utbildning på grundnivå och avancerad nivå är Mittuniversitetets utbildning på forskarnivå föremål för utvärderingar som genomförs inom ramen för det nationella kvalitetssäkringssystemet. Under 2019 har Universitetskanslersämbetet emellertid inte genomfört några utvärderingar av forskarutbildningar vid Mittuniversitetet. Universitetskanslersämbetet har dock aviserat att en utvärdering kommer att genomföras under 2020 för utbildning inom organisk kemi som leder till doktorsexamen.

Vetenskapsrådet har utarbetat en utvärderingsmodell som kommer att användas för att göra nationella utvärderingar av forskningens kvalitet och betydelse inom olika forskningsämnen. Under slutet av 2019 fick Mittuniversitetet beskedet att en pilotutvärdering kommer att ske under 2020 för att testa modellen. Utvärderingen kommer att beröra svensk forskning inom statsvetenskap. Vetenskapsrådet räknar med att på sikt genomföra en till två utvärderingar per år.

4.4.2 Interna utvärderingssystem

Det så kallade treklöversamarbetet som för utbildning på grundnivå och avancerad nivå inbegriper gemensamma utvärderingar av utbildningar vid Mittuniversitetet, Karlstads universitet och Linnéuniversitetet kommer på sikt även att omfatta utbildning på forskarnivå.

I slutet av 2019 presenterades ett förslag på upplägg av sådana utvärderingar. Det innefattar utgångspunkter för granskningarna, utvärderingsobjekt, organisationen av samarbetet, bedömningsgrunder, underlag, och beskrivning av bedömningsprocessen. Själva utvärderingsmodellen har utgått från modellen för Treklövers utvärderingar av utbildning inom grundnivå och avancerad nivå, men har anpassats till förutsättningarna som råder för

utbildning på forskarnivå, framför allt med utgångspunkt i Universitetskanslersämbetet utvärderingar av forskarutbildning.

I avvaktan på att detta system implementeras sker utvärderingar av ämnen på forskarnivå i 2-3-årscykler under ledning av kollegiala organ vid respektive fakultet. Dessa organ ansvarar även för årlig uppföljning av individuella studieplaner för varje forskarstudent. Därutöver finns vid respektive fakultet ytterligare kvalitetssäkringsprocesser som är särskilt anpassade till förutsättningarna för de enskilda miljöerna inom respektive verksamhetsområde. Under 2019 har en utvärdering av fyra forskarutbildningsämnen inom en fakultet genomförts och utvärderingen är i sitt slutskede.

4.4.3 Särskilda kvalitetsprocesser

Vid sidan av det kontinuerliga kvalitetsarbetet bedrivs vid Mittuniversitetet hela tiden olika typer av särskilt utvecklingsarbete riktat mot att stärka verksamheten inom områden där särskilda behov eller möjligheter har kunnat uppmärksammas.

En av dessa utvecklingsprocesser tar sin utgångspunkt i utmaningar som har identifierats på olika håll i verksamheten. En viktig sådan utvecklingsprocess utgörs av inrättandet av en avdelning för forsknings- och utbildningsstöd som under 2019 intensifierat sitt arbete. Avdelningen tillhandahåller ett samlat och målgruppsinriktat stöd till lärare, forskare och studenter inom områden såsom externfinansiering, samverkan, internationalisering och pedagogisk utveckling. För att ge goda förutsättningar för ökad samverkan och stärkt konkurrenskraft i forskningen har ett så kallat Grants Office byggts upp under 2019. Denna

stödverksamhet är avsedd att öka den externa forskningsfinansieringen, särskilt i de fall där det ingår samverkan med externa parter nationellt och internationellt. Ansökningsregistret som utvecklades under 2018 för uppföljning av ansökningar om externa medel är nu också i full drift och förvaltas av forskningsstödet.

Ett annat utvecklingsarbete är att Mittuniversitetet 2016 skapade en ny metod för att stödja nyttiggörandet av forskning, kallad Forskningsdriven Innovation. Inom Vinnova-projektet SAFIR har Mittuniversitetet under 2019 genomfört en ny utlysning som där forskare fått möjligheten att ansöka om forskningsmedel. Bedömningen utgår från innovationshöjd och värdeskapande. Utlysningen för 2019 har efter erfarenheterna från tidigare omgång förbättrats för att stimulera nya grupper att söka medlen.

5 Samverkan, innovation och nyttiggörande

Mittuniversitetet bedriver samverkan i utbildning och forskning med företag, offentlig sektor, organisation och andra lärosäten. Detta sker både nationellt och internationellt. För att utveckla Mittuniversitetets samverkanskapacitet som organisation deltar lärosätet i fem nationella samverkansprojekt finansierade av Vinnova. Därutöver är Mittuniversitetet som ett av 21 lärosäten medlem i den ideella föreningen UniLink, som utgör en diskussions- och samarbetsplattform för samverkan.

5.1 Samverkan i utbildningen

Samverkan är en integrerad del av utbildningen och förser studenterna med kunskap som möter arbetsmarknadens och samhällets behov. Genom dialog med icke-akademiska organisationer utformas även praktiska inslag av samverkan i och inför framtagande av utbildningarna. Det inkluderar allt från gästföreläsningar, extern representation i programråd och studiebesök till praktik och verksamhetsförlagd utbildning. Det förekommer också att studenternas examensarbeten författas i samarbete med en extern part, antingen genom ett uppdrag att undersöka en särskild fråga eller genom aktivt deltagande på arbetsplatsen. Därutöver utgör uppdragsutbildningen i sin helhet ett tydligt exempel på verksamhet där uppdragsgivaren och Mittuniversitetet gemensamt arbetar för att genomföra utbildning med hög kvalitet.

Universitetet samarbetar även med näringsliv, myndigheter och andra organisationer genom deltagande i samverkansplattformar, där exempelvis *Branschsamverkan IT* och *Branschsamverkan för Hållbar resurseffektivitet* ingår. Dessa plattformar utgör såväl språngbrä-

dor för studentsamarbeten och kompetensutveckling som inspirationskälla för arrangemang såsom gästföreläsningar, event och introduktionsdagar. För att stödja denna typ av verksamhetsnära samverkansaktiviteter bedriver Mittuniversitetet också ett dedikerat samverkansarbete på central nivå. För utbildningens del är detta arbete indelat i tre tidsperspektiv: före, under och efter utbildningen.

5.1.1 Samverkan före utbildningen

För att upprätthålla goda kontakter med olika typer av intressenter för Mittuniversitetets utbildningsverksamhet, och därmed tillgodose såväl universitetets som det omgivande samhällets behov, bedriver universitetet samverkan med externa parter som tar sikte på att skapa bästa möjliga förutsättningar för utbildningen. Detta rör sig exempelvis om samverkan kring kompetensförsörjningsbehov som upplevs i näringsliv och offentlig sektor, men även om att skapa bryggor till högre utbildning för framtida studenter i dialog med skolhuvudmän och andra intressenter.

En viktig del av detta arbete sker inom ramen för det regionala utvecklingsnätverket (RUN), som är ett samverkansforum mellan Mittuniversitetet och kommuner, fristående förskolor samt skolor i Jämtlands län, Väster- och Norrlands län och Hälsingland. I nätverket ingår också Specialpedagogiska skolmyndigheten, Region Jämtland Härjedalen och Kommunförbundet Västernorrland. Universitetet har genom detta nätverk avtal med 19 kommuner rörande skolutvecklingsfrågor. Nätverkets arbete bedrivs utifrån en treårig verksamhetsplan, som för åren 2017 – 2019 har identifierat tre delvis överlappande insatsområden. Dessa områden utgörs av *systematiskt kva-*

litetsarbete, inkluderande skola samt kompetensförsörjning. Arbetet inom respektive område konkretiseras ytterligare i en handlingsplan på årsbasis utifrån de behov som upplevs vid tillfället.

Under 2019 har universitetets arbete i relation till nätverket fokuserat på koordinering av uppdragsutbildningar från Skolverket och från skolhuvudmän, utveckling av ULF-projektet (Utbildning, Lärande, Forskning) som syftar till att hitta former för samverkan mellan lärosäte och skolhuvudmän kring praktiktäna skolforskning, avslutning av lärosätets medverkan i ett femårigt övningsskoleprojekt som syftar till att förbättra den verksamhetsförlagda utbildningen för lärarstudenter samt utveckling och uppstart av en arbetsintegrerad lärarutbildning i form av grundlärarprogrammet åk 4-6.

Regionala gymnasiesamverkan, ett tidigare särskilt projekt inom det regionala utvecklingsnätverket, har under 2019 övergått i ordinarie verksamhet inom nätverket. Verksamheten utgör en gemensam ingång vid universitetet för

kontakter med gymnasieskolor, och en resurs i samverkansarbetet som resulterar från dessa kontakter. Universitetet har för detta syfte utsett två koordinators och tio samordnare, och arbetet inom projektet har under året resulterat i bland annat vetenskaps- och inspirationsdagar för gymnasieelever vid såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram, ett flertal studiebesök från grund- och gymnasieskolor samt en fortbildningsdag för lärare med totalt cirka 150 deltagare.

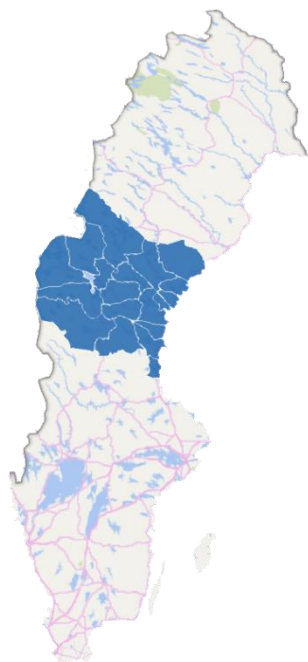
5.1.2 Samverkan under utbildningen

En viktig del av Mittuniversitetets samverkan inom utbildningsverksamheten består av arbetslivsanknytning under studenternas utbildningstid. Denna typ av samverkan omfattar allt från extern representation i styrelser och programråd till gästföreläsare vid enskilda kurser. Detta öppnar bland annat för studenter att samarbeta med arbetsgivare kring praktikplatser, examensarbeten och arbetstillfällen. Under 2019 har 820 studenter varit registrerade på kurser med verksamhetsförlagd utbildning bara inom lärarutbildningen, och motsvarande utbildningsmoment finns även på många andra håll i verksamheten – däribland i professionsutbildningar såsom sjuksköterske- och socio-nomutbildningarna, och i generella program såsom det förvaltningsjuridiska programmet och journalistprogrammet.

För att underlätta kontakter mellan studenter och potentiella arbets- eller uppdragsgivare driver Mittuniversitetet en uppdragsportal vid namn Karriärsök, som utgör en digital plattform för utannonsering av olika typer av uppdrag till universitetets studenter. Under året har cirka 260 annonser från såväl Sverige som andra länder publicerats i portalen.

Andra insatser inom området omfattar exempelvis kompetenskontrakt och mentor-

Figur 5.1 Kommuner med samverkansavtal inom det regionala utvecklingsnätverket

program. Under året har 100 mentorpar inlett samarbeten inom ramen för det sistnämnda, fördelade på fyra grupper med två uppstarter per campusort. Universitetet har också under året anordnat ett arrangemang kallat Mötesplats Campus vid totalt fyra tillfällen, där knappa 50 arbetsgivare per tillfälle har kunnat möta cirka 250 studenter för att diskutera potentiella samarbeten.

5.1.3 Samverkan efter utbildningen

Mittuniversitetets målsättning är att relationen till studenterna inte ska upphöra när de avslutar sina utbildningar, och universitetet bedriver därför aktiv alumnsamverkan för att stärka möjligheterna till både fortsatta ömsesidiga utbyten och livslångt lärande. En del av detta arbete består av upprätthållandet av ett alumn-nätverk, som under 2019 hade 1 270 medlemmar – en ökning med 17 procent jämfört med föregående år. Universitetet driver även nätverk i sociala medier (LinkedIn och Facebook) med totalt över 33 000 medlemmar. Tillströmningen till dessa nätverk har ökat med över 12 procent under 2019. Utöver upprätthållandet av dessa kontaktvägar arbetar Mittuniversitetet även med att stärka anknytningen till alumnerna genom särskilda insatser. Exempel på sådana insatser utgörs av utmärkelserna årets respektive månadens alumner, där pristagarna bland annat inbjuds att hålla inspirationsföreläsningar för nuvarande studenter. Universitetet har även under året arrangerat alumn-träffar utanför campus i Almedalen, Amsterdam, Beijing, Köln, Shanghai och Stockholm.

5.2 Samverkan i forskningen

Forskningen är till sin natur en gemensam angelägenhet för hela mänskligheten, och forskningssamarbeten av olika slag utgör därför såväl en viktig förutsättning som en integrerad del av Mittuniversitetets dagliga verksamhet. Sådana samarbeten kan yttra sig på många olika sätt – externa parter agerar finansärer, samarbetspartners, undersökningsenheter eller informationsmottagare för all typ av forskning.

Inom akademien kan samarbetena ta form av att enskilda forskare eller forskargrupper vid Mittuniversitetet deltar i större forskningsprojekt, organiserade nätverk eller andra arenor för utbyten. Det kan också ske genom att universitetets forskare tar uppdrag som vetenskapliga granskare eller sakkunniga, eller genom att Mittuniversitetet begagnar sig av andra forskares motsvarande tjänster. Sådana samarbeten växer i hög grad fram organiskt genom forskarnas deltagande i det bredare forskarsamfundet. Det finns dock även tydliga exempel på mer formaliserade samarbeten, såsom drift av gemensamma forskarskolor – där Mittuniversitetet agerar värd för eller deltar i flera sådana.

Ett tydligt exempel på organiserade samarbeten med externa parter både inom och utanför akademien utgörs av samförfattande av vetenskapliga publikationer. Många sådana medförfattare har sin hemvist vid andra lärosäten, men i publikationsvolymen syns även många samarbeten med författare från sjukhus, företag och andra typer av organisationer.

Under perioden 2017 – 2019 uppgick volymen av publikationsfraktioner som var hänförliga till sådana medförfattare till 79,4. Detta kan jämföras med en total fraktionsvolym på 687,8 för samtliga medförfattare runtom i världen. Medförfattarna finns representerade på alla kontinenter utom Antarktis, men en tydlig tonvikt ligger på Sverige och norra Europa.

En stor del av det centrala arbetet kring samverkan i relation till forskningsverksamheten består i övrigt av att skapa förutsättningar för denna typ, och andra typer av, samarbeten direkt mellan enskilda forskare eller forskargrupper och externa parter. Som ett led i detta arbete har Mittuniversitetet tecknat samverkansavtal med flera externa parter, däribland kommunerna i Sundsvall, Östersund, Timrå och Härnösand. Dessa avtal omfattar bland annat ett flertal projekt där forskare från Mittuniversitetet samarbetar med kommunernas tjänstemän kring gemensamma frågeställningar för att se och lösa problem och utmaningar som finns i samhället.

5.3 Innovationsverksamhet

Mittuniversitetets strategi slår fast att forskning och utbildning ska hålla hög kvalitet och forskningsresultat ska komma till nytta. Universitetet betraktas som en viktig part i innovationssystemet och ska erbjuda en miljö som gör det möjligt för studenter, forskare och samverkanspartners att förverkliga sina mål för att uppnå största möjliga nytta.

Karlstads universitet, Linnéuniversitetet, Mittuniversitetet och Örebro Universitet driver tillsammans ett av landets innovationskontor: Fyrklövern. Innovationskontoret ska ge ett kvalificerat stöd samt initiera och stimulera nyttiggörande av forskningsbaserad kunskap vid de fyra lärosätena. En stor styrka ligger i gemensamma ansträngningar och ständigt erfarenhetsutbyte mellan lärosätena kring innovationsstödjande frågor.

Figur 5.2 Medförfattare till Mittuniversitetets publikationer 2017 – 2019 med hemvist utanför akademien

Innovationskontoret Fyrklövernns gemensamma marknadsplats för spridning av licenserbjudanden från akademien är Licensbanken.se. Totalt inom Fyrklövern har 56 licenser förmedlats under 2019. Under året har Fyrklövern fokuserat på hur Licensbanken ska fortsätta att utvecklas, och detta arbete fortgår under 2020.

Under 2019 hanterade Fyrklövern 602 idéer, varav 117 från anställda och 485 från studenter. 19 av idéerna kom från forskare och övrig personal vid Mittuniversitetet och 249 idéer kom från Mittuniversitetets studenter. En idé definieras och avgränsas i detta sammanhang främst utifrån två kriterier – att den är kunskapsbaserad – det vill säga har ursprung i den akademiska miljön – och att den är en potentiell innovation. Andelen utvärderade idéer ligger på en liknande nivå som tidigare vad gäller forskare och relativt högt vad gäller studenter i förhållande till de senaste fem åren.

Av de idéer som varit föremål för rådgivningsprocess har 63 ansökningar beviljats verifieringsmedel 2019 – i första hand till forskare. Av dessa idéer kom 26 från Mittuniversitetet. Verifiering definieras i detta sammanhang som att idéerna beviljats verifieringsmedel, det vill säga att en verifieringstjänst har köpts. Antalet ansökningar avseende verifieringsmedel var under året likartat tidigare år.

16 idéer överlämnades till inkubatorer under året, varav 2 från Mittuniversitetet. Överlämning definieras i detta sammanhang som att

ett gemensamt överlämningsmöte har genomförts mellan idéägare, innovationskontor och inkubatorsmiljö.

Antalet idéer som överlämnats till holdingbolag för 2019 var 2, varav båda kom från andra deltagande lärosäten i innovationskontoret. Överlämning definieras som intellektuella tillgångar som holdingbolagen tar ägarskap för och antalet bolag som holdingbolagen tar ägarandel i.

Den innovationsstödande verksamheten vid Mittuniversitetet samlas i funktionen *Miun Innovation* som består av drygt sex årsarbetskrafter. Genom innovationsstödet arbetar Mittuniversitetet systematiskt med att integrera moment som behandlar innovation, entreprenörskap och entreprenöriella förmågor i lärosätets utbildningar. Momenten återfinns i 16 grundutbildningsprogram inom såväl humaniora som teknik, och på forskarnivå har doktorandkursen *Att nyttiggöra forskning och vetenskap* genomförts med god uppslutning och stort engagemang av de 24 doktorander som antagits. Bland deltagarna fanns 10 kvinnor och 14 män. Precis som tidigare representerade doktoranderna en bredd av ämnesdiscipliner och nationaliteter från flera lärosäten. Under kursen arbetar doktoranderna med forskningsbaserade idéer som avslutningsvis presenteras för en panel.

Tabell 5.1 Flödestal för innovationskontoret

	2015	2016	2017	2018	2019
Antal inspirationstillfällen, anställda	108	83	111	123	163
- Varav Mittuniversitetet	14	16	21	25	22
Antal deltagare på inspirationstillfällen, anställda	1328	897	1 099	1 604	1 747
- Varav Mittuniversitetet	142	165	244	234	262
Antal inspirationstillfällen, studenter	221	315	429	331	420
- Varav Mittuniversitetet	16	74	100	73	58
Antal deltagare på inspirationstillfällen, studenter	7 692	8 647	9 578	8 752	9 390
- Varav Mittuniversitetet	854	2 306	2 127	2 494	1 618
Antal utvärderade idéer, från anställda	113	89	77	84	117
- Varav Mittuniversitetet	23	19	20	22	19
Antal utvärderade idéer, från studenter	605	569	389	807	485
- Varav Mittuniversitetet	157	204	164	302	249
Antal som sökt verifieringsmedel (externa medel)	76	68	55	68	75
- Varav Mittuniversitetet	34	29	27	21	29
Antal som erhållit verifieringsmedel (externa medel)	64	61	53	61	63
- Varav Mittuniversitetet	27	28	27	20	26
Antal sökta IPR	13	17	8	9	9
- Varav Mittuniversitetet	3	5	2	2	2
Antal beviljade IPR	10	10	7	5	1
- Varav Mittuniversitetet	1	1	2	1	0
Inflöde till licensbanken (nya innovationer)	23	7	11	6	1
- Varav Mittuniversitetet	3	2	2	2	0
Tecknade licensavtal via licensbanken	8	2	10	29	56
- Varav Mittuniversitetet	1	0	0	0	0
Antal idéer överlämnade till inkubatorer	8	3	12	16	16
- Varav Mittuniversitetet	2	0	6	3	2
Case överlämnade till holdingbolag	3	8	10	8	2
- Varav Mittuniversitetet	1	3	2	0	0
Antal nystartade bolag (via anställda)	17	12	11	9	13
- Varav Mittuniversitetet	2	3	3	1	3
Antal nystartade bolag (via studenter)	171	220	74	75	133
- Varav Mittuniversitetet	7	10	11	5	2

6 Verksamhetsövergripande frågor

Mittuniversitetets lärosätesövergripande aktiviteter har under 2019 haft ett starkt fokus på kvalitetsförbättrande åtgärder genom exempelvis inrättandet av en ny stödfunktion inom hållbarhetsområdet och ett starkt fokus på kompetensförsörjning, inte minst för att säkerställa goda förutsättningar för utbildningsverksamheten. Verksamheten redovisar också till följd av sådana kvalitetsförbättrande åtgärder ett planerat underskott, eftersom flera insatser har finansierats med det myndighetskapital som har byggts upp av tidigare års överskott.

6.1 Mittuniversitetets strategi

Under 2018 utvecklade Mittuniversitetet en ny lärosätesövergripande strategi som vägleder universitetets arbete till och med 2023, och som omfattar hela verksamheten: utbildning, forskning, samverkan och stödverksamhet.

Strategin utgår från fyra begrepp som beskriver vad universitetets arbete ska leda till,

och som ska sätta tonen för vårt arbete: *Hållbar utveckling, relevans, kvalitet och attraktivitet*. För att främja dessa värden har vi utformat en gemensam vision som beskriver Mittuniversitetets eftersträvade roll i akademien och samhället: *Mittuniversitetet är ett globalt universitet med regionalt engagemang där vi forskar och utbildar för hela livet*.

För att utveckla verksamheten i linje med visionen har Mittuniversitetet definierat fyra övergripande mål som utgör betydelsefulla steg på vägen framåt.

Under 2019 har arbetet med strategin ingått i universitetets övergripande verksamhetsplaneringsprocess, och utöver planering och genomförande av aktiviteterna i denna har universitetet också utarbetat verksamhetsövergripande indikatorer som tillåter uppföljning av verksamhetens samlade färdriktning.

Figur 6.1 Mittuniversitetets strategi 2019 - 2023

6.2 Universitetsövergripande kvalitetsarbete

I linje med strategin utgör kvalitetsaspekter centrala överväganden för allt arbete vid Mittuniversitetet, och kvalitetsarbetet utgör därmed också en integrerad strimma av alla aktiviteter som bedrivs vid lärosätet. Många av dessa kvalitetsprocesser är internt sammanhållna inom det ben av verksamheten som de primärt vilar på – forskning respektive utbildning. Det finns dock även ett antal kvalitetsfrågor som har karaktär av allmänna angelägenheter för verksamheten i sin helhet. Bland dessa frågor återfinns hållbar utveckling, studentinflytande samt frågor om jämställdhet och lika villkor.

6.2.1 Hållbar utveckling

Hållbar utveckling utgör såväl ett centralt värde som ett specifikt mål i Mittuniversitetets lärosätesövergripande strategi. I Mittuniversitetets verksamhetsplan för 2019 ingick som lärosätesövergripande aktivitet att se över universitetets struktur och organisation för arbetet med hållbar utveckling. I enlighet med detta har universitetet under 2019 inrättat en ny stödfunktion bemannad med två hållbarhetskoordinatorer – en vid respektive fakultet.

Inom ramen för deras arbete pågår för närvarande en inventering av universitetets insatser för en hållbar samhällsutveckling. För att skapa en inledande översiktsbild har bland annat en resevaneundersökning genomförts under året, som visar att personalen i allt större utsträckning använder sig av tåg som transportmetod och att universitetets reserelaterade koldioxidavtryck har minskat med 21 procent jämfört med 2018.

I universitetets verksamhetsplan för 2020 ligger hållbar utveckling fast som ett prioriterat

område, där bland annat utarbetandet av en klimatstrategi ingår i enlighet med det klimatramverk som Mittuniversitetet tillsammans med 36 andra svenska lärosäten har anslutit sig till under 2019. Avsikten med ramverket är att varje lärosäte som har anslutit sig till det ska genomföra åtgärder så att verksamheten senast 2030 ligger i linje med 1,5-gradersmålet.

6.2.2 Jämställdhet och arbete för lika villkor

Mittuniversitetets lärosätesövergripande arbete inom detta område samordnas genom en handlingsplan för lika villkor, som även inkluderar universitetets handlingsplan för jämställdhetsintegrering. Handlingsplanen omfattar totalt 66 olika åtgärder, varav 45 utgör avgränsade insatser och 21 utgör kontinuerliga eller årliga inslag i verksamheten som sträcker sig över längre tidsperioder och därmed pågår fortlöpande. 38 av aktiviteterna i handlingsplanen är specifikt kopplade till uppdraget om jämställdhetsintegrering. Aktiviteterna är indelade i områdena *anställning och arbetsvillkor*, *styrning och förvaltningsprocesser* samt *utbildningsverksamheten*.

Vad gäller *anställning och arbetsvillkor* har aktiviteterna gällt hantering av utmattnings- och höga sjuktal, ojämställdhet inom rekrytering och karriärvägar, ledarskap och ledningsgrupper samt organisatoriska strukturer.

Gällande *styrning och förvaltningsprocesser* har åtgärderna riktats mot genomgångar av styrdokument, strategiarbete och verksamhetsuppföljning.

Inom *utbildningsverksamheten* har åtgärderna varit kopplade till könsbundna studieval och genomströmning samt reproducering av ojämlikheter inom utbildningsprogram och kurser.

Åtgärderna inom respektive område har tagit form av exempelvis workshops och seminarier, utbildningsinsatser, upprättande av

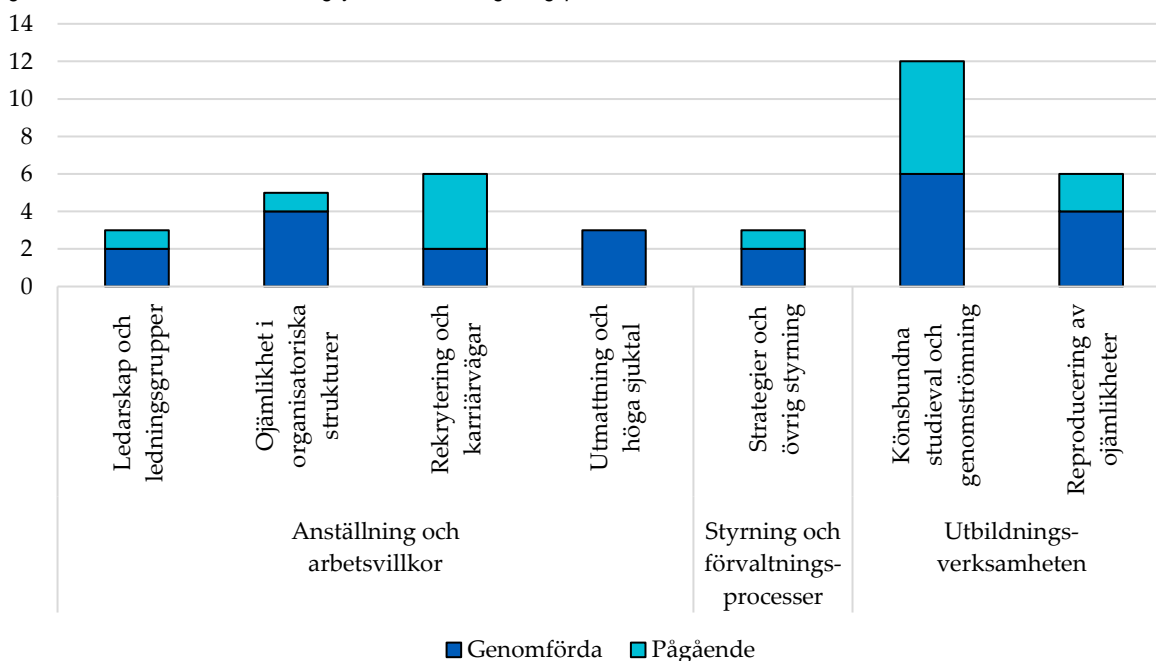
stödmateriel för verksamhetsanalyser samt komplettering av stödfunktioner. Konkret har detta bland annat inneburit inrättandet av en språkstödsfunktion, integrering av lika villkorsperspektiv i forskningsledar- och forskarhandledarutbildningar, genomförandet av workshops kring ojämlik arbetsfördelning bland olika personalgrupper och utarbetning av ett metodstöd för arbete med genusspaning och intersektionell observation i den egna verksamheten. Arbetet har sammantaget resulterat i stärkt kunskapsspridning inom jämställdhetsområdet och en stärkt plats för jämställdhetsarbetet på den strategiska dagordningen, vilket i sin tur kan resultera i att strukturella snedvridningar synliggörs och åtgärdas på sikt.

Som en del av uppdraget om jämställdhetsintegrering ingår beaktandet av jämställdhet vid fördelning av forskningsmedel som ett av de särskilda återrapporteringskraven enligt regleringsbrevet för universitet och högskolor. Mittuniversitetet fördelar inte forskningsmedel

direkt till individer, och tar därmed heller inte hänsyn till personliga egenskaper såsom kön när sådan fördelning sker.

Övergripande analyser av hur utfallet av fördelningen ser ut i relation till könsfördelningen vid den organisatoriska enhet som har mottagit anslagen har dock genomförts fakultetsvis i omgångar över åren. Den senaste sådana analysen kom fram till slutsatsen att fördelningen på övergripande nivå var mer eller mindre likvärdig, och att de skillnader som gick att se på lägre nivåer i organisationen i första hand var kopplade till skillnader hos könsfördelningen inom olika befattningskategorier. Detta är även förenligt med hur de interna resursfördelningsmodellerna är uppbyggda. Mittuniversitetets ansträngningar att åstadkomma jämställd fördelning av forskningsmedel är därmed inriktade mot att åstadkomma jämställdhet inom befattningskategorier som idag dras med ojämn könsfördelning.

Figur 6.2 Översikt över aktiviteter enligt jämställdhetsintegreringsplan

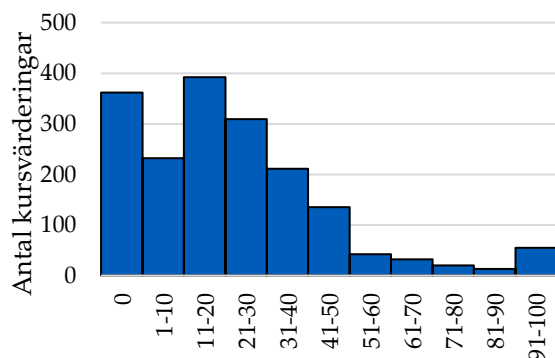
6.2.3 Studentinflytande

Kvalitetsarbetet vid högskolor och universitet är en gemensam angelägenhet för personal och studenter. Samarbetet mellan lärosätet och studenterna i kvalitetsfrågor sker i hög utsträckning som en integrerad del av utbildningsverksamheten, genom att studenten utgör den ena parten i varje undervisningssituation.

Det organiserade studentinflytandet har dock även en stark ställning i Mittuniversitetets utbildningsverksamhet, och de kursvärderingar som regleras av högskoleförordningen utgör ett viktigt instrument i Mittuniversitetets kvalitetsarbete. Möjligheten att tolka och ta tillvara på resultaten från kursvärderingarna begränsas dock av låga svarsfrekvenser, vilket försvagar instrumentets användbarhet.

Den genomsnittliga svarsfrekvensen för samtliga kursvärderingar vid Mittuniversitetet under 2019 uppgick till drygt 23 procent, och i drygt 20 procent av fallen svarade ingen av studenterna på de utsända kursvärderingarna. Två förstudier med koppling till kursvärderingar har under 2019 genomförts och dessa har identifierat ett antal förbättringsområden. Arbete har därför inletts för att förbättra hela processen med kursvärderingar. Ett första åtgärd är att utarbeta en handläggningsordning för hela kursvärderingsprocessen. Under 2019 har även en pilot inletts för att presentera resultaten från kursvärderingar på universitetets webbplats för presumtiva studenter, befintliga studenter och alumner.

Figur 6.4 Svarsfrekvens i kursvärderingar 2019

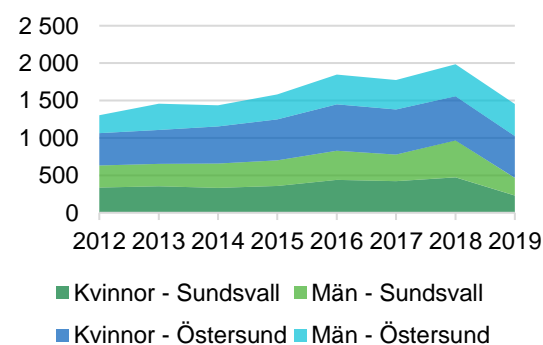

Mittuniversitetets båda studentkårer – i Östersund respektive Sundsvall – utgör centrala samarbetspartners i arbetet med studentinflytande, och ett viktigt instrument för detta samarbete är tillsättning av studeranderepresentanter i beredande och beslutande organ.

Studentrepresentationen är överlag välfungerande i centrala organ samt vid fakulteternas råd och nämnder. I de programråd och ämneskollegier som finns har tillsättning av studentrepresentanter dock varit svårare. Detta är nära sammanknutet med mer allmänna svårigheter att engagera studenter i studiepolitiska frågor, samt oklarhet i hur studentrepresentationen ska utformas. Universitetet och studentkåren arbetar gemensamt för att finna vägar att hantera denna problematik.

En viktig förutsättning för att detta arbete ska fungera är livskraftiga studentkårer, och efter kårobligatoriets avskaffande har många kårer i riket behövt hantera utmaningar kopplade till låg anslutningsgrad i studentpopulationen. Under 2019 hade studentkåren vid Mittuniversitetet sammantaget 1 445 medlemmar, vilket utgör en markant minskning jämfört med föregående års värde på 1 985 medlemmar. Minskningen syns framför allt inom studentkåren Sundsvall, och härrör från konkursen av Sundsvalls studenters kårhus AB. Andelen av det totala antalet registrerade studenter som innehar ett kårmedlemskap är ännu lågt – motsvarande drygt 7 procent under kalenderåret 2019.

Figur 6.3 Studentkårens medlemsutveckling

6.3 Personal och kompetensförsörjning

6.3.1 Personalvolym

Antalet årsarbetskrafter bland månadsavlönade under 2019 var i princip oförändrat jämfört med föregående år. Antalet anställda individer ökade dock något, vilket innebär en minskad faktisk sysselsättningsgrad inom personalstyrkan. Ökningen av antalet anställda är ungefär lika stark bland lärare som bland administrativ personal, men inom den förstnämnda kategorin har den också åtföljts av en motsvarande ökning av årsarbetskrafter. Andelen lärare inom normalt disputerade lärarkategorier uppgick till nära 61 procent.

Andelen kvinnor bland de anställda var oförändrat under 2019 jämfört med föregående år, och uppgick till knappt 54 procent. Förändringarna inom de enskilda personalkategorierna befinner sig alla inom intervallet plus eller minus två procentenheter, vilket sammantaget indikerar ett stabilt läge mellan åren. Det

innebär också att könsfördelningen inom olika personalkategorier är fortsatt ojämn på vissa håll – andelen kvinnor är som högst bland administrativ personal med 77 procent, och som lägst bland teknisk personal med 28 procent. I allmänhet syns en högre andel kvinnor inom stödverksamheten och bland den juniöra akademiska personalen än vad som är fallet för den seniora akademiska personalen.

Andelen kvinnor bland professorerna minskade också med två procentenheter under 2019, och uppgick sammantaget under året till en knapp tredjedel av de anställda. Denna förändring hör samman med att män var starkt överrepresenterade bland de nyrekryterade professorerna under året. Det innebär också att andelen kvinnor bland nyrekryterade professorer under 2017-2019 sammantaget nådde upp till knappt 36 procent, vilket understiger det mål som regeringen har angivit på 45 procent.

Utöver nyrekryteringar tillkommer professorer till Mittuniversitetets personalstyrka genom befordran av docenter som efter ansökan bedöms vara professorskompetenta.

Tabell 6.1 Årsarbetskrafter och individer för månadsavlönade per personalkategori

Personalkategori	2017		2018		2019	
	Årsarbetskrafter	Individer	Årsarbetskrafter	Individer	Årsarbetskrafter	Individer
Professorer	63	85	60	87	64	93
Universitetslektorer	176	234	179	238	179	243
Universitetsadjunkter	148	237	154	230	159	230
Meriteringsanställningar	3	5	1	3	1	5
Doktorander	101	136	98	135	94	131
Annan UoF-personal	51	96	53	95	50	124
Teknisk personal	78	117	80	119	88	126
Administrativ personal	203	261	209	268	203	267
Bibliotekspersonal	29	35	29	34	29	39
Totalt	853	1 129	863	1 131	866	1 175

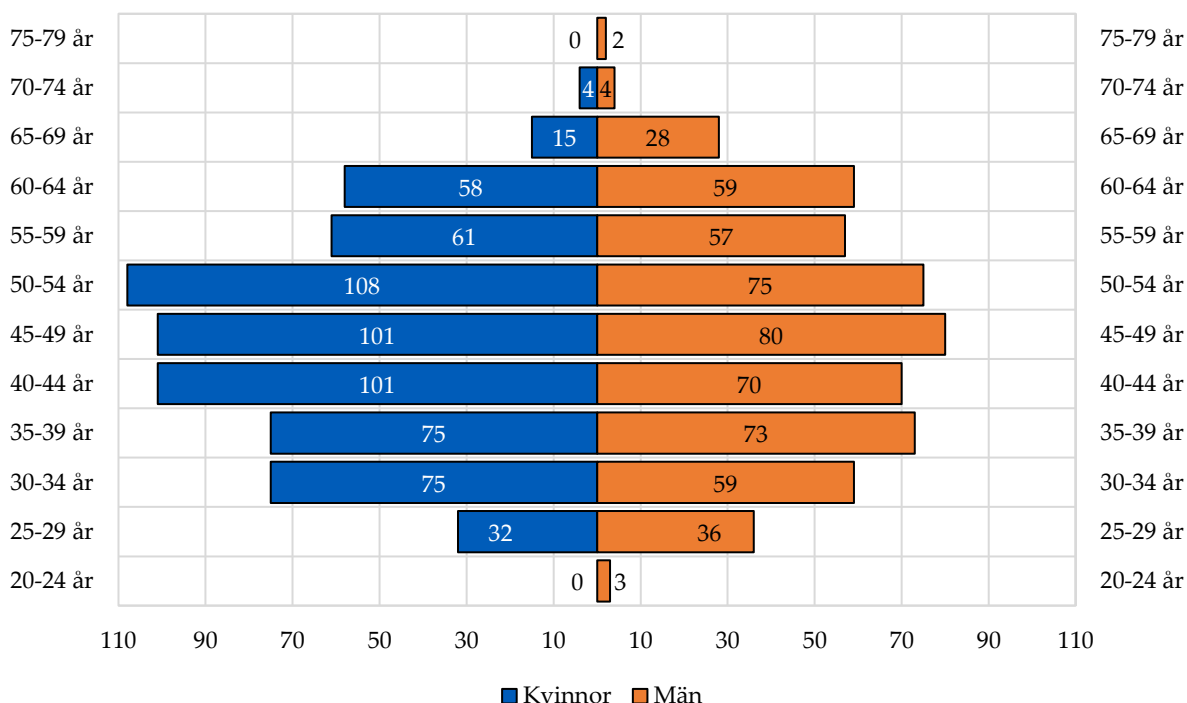
Det innebär att docenter utgör en viktig källa till framtida professorer, och därutöver är de också betydelsefulla handledarresurser för forskarutbildningen. Vid slutet av 2019 var 61 docenter verksamma som lärare vid Mittuniversitetet, exklusive de som redan var innehavare av en professur. Av dessa var 36 procent kvinnor.

Personalstyrkan vid Mittuniversitetet är förhållandevis jämnt fördelad från cirka trettio år upp till nominell pensionsålder. Fördelningen är dock jämnare bland män än bland kvinnor, där en tydlig tonvikt syns hos åldersklasserna mellan 40 och 54 års ålder, varefter antalet kvinnor hastigt sjunker. Detta hör ihop med att åldersfördelningen mellan personalkategorier är ojämn, och att könsfördelningen i sin tur är nära knuten till personalkategorierna. Kvinnor är exempelvis underrepresenterade bland professorerna, som

tenderar att vara äldre på grund av de långa meriteringsbanor som krävs för att nå en sådan anställning. De förhållandevis långa meriteringsbanorna inte minst inom kärnverksamheten är också en orsak till att Mittuniversitetet har förhållandevis få anställda inom åldersspannet 20 – 29 år.

Drygt 71 procent av den månadsavlönade personalen hade en tillsvidareanställning under 2019, vilket representerar en marginell nedgång gentemot föregående år. Andelen tillsvidareanställningar var något högre bland kvinnor än bland män, vilket hänger samman med att kvinnor är överrepresenterade i stödverksamheten, där anställningar inte i lika hög grad är beroende av tillfälliga medel.

Figur 6.5 Ålderspyramid för anställda individer per kön 2019

6.3.2 Kompetensförsörjning

Under 2019 har arbetet med kompetensförsörjning och kompetensförsörjningsplanering fortsatt i linje med Mittuniversitetets strategi. Arbetet med att attrahera och rekrytera, utveckla och behålla samt avveckla och ställa om utgår från denna strategi.

Inom området *attrahera och rekrytera* har Mittuniversitetet under 2019 fortsatt arbetet med att etablera universitetet som en attraktiv arbetsgivare i syfte att visa vad universitetet kan erbjuda som arbetsgivare. Arbetet med rekryteringssystemet utvecklas kontinuerligt vidare med syfte att digitalisera och effektivisera rekryteringsprocessen. Samtidigt har kompetensutveckling inom kompetensbaserad rekrytering påbörjats, den tredje pusselbiten som kompletterar rekryteringsarbetet mot bakgrund av förtjänst och skicklighet.

Vad gäller att *utveckla och behålla* arbetskraft har flera utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser pågått under året. Ett nytt chefsutvecklingsår har implementerats under 2019, och kommer att förfinas under kommande år. Den nya processen för lönerrevisionen har skapat förutsättningar för jämförbarhet, en mer öppen och transparent process, en effektivare och mindre tidskrävande hantering, utökad dialog om prioriteringar samt förbättrade möjligheter för fackliga parter att påverka. Lönerrevisionen tar idag mycket kortare tid att genomföra, är mer digitaliserad och det första steget mot lönesättande samtal har tagits.

Inom området *avveckla och ställa om* har de nya pensionsreglerna påverkat arbetet. Både systemet för delpensionering och seniora anställningar har diskuterats under året, en diskussion som kommer att fortgå kommande år med anledning av förändringarna i lagen om anställningsskydd samt höjd pensionsålder 2020 och 2023. Arbetet med kompetensförsörjningsplanering inklusive kompetensöverföring

och kompetensväxling fortgår för att säkerställa att det finns tillräcklig kompetens för att fullgöra de uppgifter som åligger universitetet.

En ny organisation för arbetet med lika villkor håller på att ta form för att ytterligare dels tydliggöra Mittuniversitetets ansvar enligt diskrimineringslagstiftningen om tidiga åtgärder, dels säkerställa att arbetet med jämställdhetsintegrering fortskrider enligt uppdrag.

Ett incidentrapporteringsystem har etablerats för att säkerställa en korrekt hantering av incidenter i relation till arbetsmiljölagsstiftning. Systemet ger Mittuniversitetet bättre möjligheter till uppföljning och förbättringsåtgärder.

Arbetet med aktivt medarbetarskap har haft stort fokus under 2019. Detta glider nu stegvis över mot tillitsbaserad ledning och styrning.

För att säkerställa arbetsrättsjuridisk kompetens pågår kompetensutveckling internt inom HR-funktionen. Universitetet följer också det pågående arbetet med en förändrad, moderniserad arbetsrättslig lagstiftning.

Särskilda åtgärder

Mittuniversitetets ambition är att bedriva forskningsnära utbildning med hög kvalitet. Inom vissa ämnen har dock kompetensförsörjningen varit en utmaning, vilket har lyfts i riskanalysen enligt förordningen för intern styrning och kontroll. Utifrån detta har universitetet under hösten 2019 särskilt fokuserat på att attrahera och rekrytera nya medarbetare, vilket har resulterat i god överblick över de långsiktiga behoven utifrån pensionsavgångar, förändringar i forskningsintäkter och förändringar i utbildningsutbudet.

Utifrån kompetensförsörjningsbehoven som identifierats har universitetet sett över möjligheterna att kompetensutveckla den egna personalen för att stärka tillgången till disputerade lärare. Universitetet har även i högre grad

rekryterat internationellt samt ökat attraktiviteten i anställningar som annonseras genom att bland annat erbjuda extra forskningstid. Trots åtgärder visar översynen att lärarresurser och akademisk kompetens i dagsläget, och fem år framåt, inte är tillräckliga och inte i proportion till den förväntade utbildningsvolymen enligt planering och utbyggnadsuppdrag.

Universitetet bedömer därmed att nödvändiga förutsättningar för att kunna erbjuda utbildning med hög kvalitet saknas inom vissa områden. Detta har föranlett att utbildningsprogrammen för ambulanssjuksköterskor, intensivvårdssjuksköterskor och barnmorskor har avvecklats. Även utbildningsprogrammen för operationssjuksköterskor och vård av äldre har avvecklats under 2019. Dessa har dock varit vilande sedan ett par år tillbaka.

För att förebygga samma kompetensförsörjningsproblematik inom andra områden med likartade förutsättningar har universitetet genomfört flera åtgärder inte minst kopplade till naturvetenskapliga och tekniska områden. Bland annat har bibliometriska data använts för att hitta och bygga forskningsrelationer med intressanta forskare. Medel från Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning, Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling samt Stiftelsen för strategisk forskning används också för utlysningar syftande till att utveckla kompetensnätverken. Förhoppningen är att kunna rekrytera ett tiotal gästforskare inom strategiskt viktiga områden. Samarbetsavtalen med RISE har också möjliggjort delade tjänster samt strategiska adjungeringar som stärker universitetets forskningsmiljöer.

En annan åtgärd i arbetet med kompetensförsörjning är Mittuniversitetets pedagogiska meriteringsmodell. Syftet med meriteringsmodellen är att bidra till ökad kvalitet i utbildningen genom att stimulera lärare att utveckla

sin pedagogiska kompetens samt att uppmuntra institutioner till att skapa goda förutsättningar för pedagogisk utveckling. Processen ger läraren möjligheter att utveckla sin lärarroll, både individuellt och i grupp. Modellen har två nivåer: *meriterad* och *excellent* lärare. Under 2018 genomfördes en pilot med deltagare från båda fakulteterna och under våren utvärderades piloten av en extern granskare. Utifrån granskarens rekommendationer har modellen sedan reviderats.

6.3.3 Sjukfrånvaro

Universitet och högskolor har i allmänhet en låg andel korttidssjukfrånvaro, vilket delvis kan vara sammankopplat med utformningen av arbetstidsavtalen för lärarpersonalen, som möjliggör omprioriteringar vid kortare och mindre allvarlig sjukdom. Det är dock även kopplat till att statlig sektor i allmänhet ser lägre sjukfrånvaro än andra sektorer. Mittuniversitetet är inget undantag på denna punkt, vilket också bidrar till förhållandevis låga siffror för sjukfrånvaro på totalnivå.

Den redan låga sjukfrånvaron inom Mittuniversitetet har ytterligare sjunkit på senare år och uppgick under 2019 till drygt 2,8 procent. I likhet med föregående år är antalet sjukskrivna fortsatt lågt, och endast 50 personer har under året varit frånvarande under 14 dagar eller mer. Sjukfrånvaron bland anställda yngre än 30 år och anställda äldre än 50 har minskat något i jämförelse med 2018. Sjukfrånvaron bland anställda i åldrarna 30-49 år har dock ökat i ungefär samma utsträckning, vilket innebär att denna nu är den åldersgrupp som har den högsta andelen sjukfrånvaro.

Kvinnor hade högre sjukfrånvaro än män under 2019, och skillnaden mellan könen ökade marginellt gentemot föregående år. Denna skillnad tenderar dock att variera mellan åren, vilket hänger samman med den stora effekt som

enskilda personer kan få i statistiken genom omfattande långtidssjukfrånvaro.

Ett arbete med att utveckla rehabiliteringsprocessen har påbörjats under 2019, samarbetet med företagshälsovården har fördjupats och dialogen om sjukfrånvaro och friskfaktorer fortgår, med fokus på bakgrund och orsaker till frånvaro, arbetsmiljöns betydelse samt ansvar och roller i organisationen. Arbetet har genomförts i relation till arbetet med aktivt medarbetarskap under 2019 och kommer nu att införlivas i arbetet med tillitsbaserad ledning och styrning 2020 och framåt.

Tabell 6.2 Sjukfrånvaro bland Mittuniversitetets personal

Sjukfrånvaro	2015	2016	2017	2018	2019
Antal anställda med sjukrapportering	322	351	351	366	354
Sjukfrånvaro av tillgänglig arbetstid	3,54%	3,58%	3,44%	2,88%	2,82%
Långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro	75,74%	72,73%	72,19%	63,18%	63,19%
Sjukfrånvaro bland kvinnor	4,89%	4,39%	3,59%	3,43%	3,40%
Sjukfrånvaro bland män	1,97%	2,64%	3,27%	2,23%	2,12%
Sjukfrånvaro bland åldrar 29 år eller yngre	1,41%	1,28%	2,67%	2,94%	2,57%
Sjukfrånvaro bland åldrar 30 - 49 år	3,86%	3,55%	2,86%	2,60%	2,94%
Sjukfrånvaro bland åldrar 50 år eller äldre	3,34%	3,87%	4,29%	3,24%	2,68%

6.4 Ekonomisk utveckling

Mittuniversitetet redovisade för 2019 ett underskott, exklusive resultat från hel- och delägda företag, på totalt 23 miljoner kronor.

Intäkterna ökade med totalt 11 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning på 1 procent jämfört med föregående år. Utöver årets pris- och löneuppräknings ökade anslagen med drygt 7 miljoner kronor för fortsatt utbyggnad av grundutbildning samt som en anslagsförstärkning till forskningen enligt avisering i tidigare års propositioner. Anslagen för utbildning och forskning uppgick sammantaget till 79 procent av totala intäkter, vilket utgör en ökning med en procent gentemot föregående år.

Intäkter av avgifter minskade med totalt 10 miljoner kronor. Minskningen var störst inom

utbildningsverksamheten, och härrör bland annat från tillfälliga satsningar till och med 2018 inom projekt för ökad integration och kompetensförsörjning för nyanlända som inte ersatts i samma omfattning 2019. Bidragen ökade inom båda verksamhetsgrenarna med sammanlagt 5 miljoner kronor. Ökningen bland forskningsbidrag är lägre än beräknat för året, men beräknas fortsätta öka enligt kommande års budget.

Kostnaderna ökade med totalt 61 miljoner kronor, vilket utgör en ökning med 6 procent jämfört med föregående år. De ökade kostnaderna var hänförliga till såväl personal som lokaler, drift och avskrivningar. Ökningarna var störst inom anslags- och bidragsfinansierad verksamhet, där även intäkterna ökade. Till följd av planerade forskningsinsatser mot ackumulerade överskott i myndighetskapitalet

Tabell 6.3 Total omslutning för Mittuniversitetet, tkr

Intäkter	2017	2018	2019	Förändring 2018-2019	förändring 2018-2019, %
Grundutbildning	579 674	612 646	615 904	3 258	1%
Forskning ¹	385 898	409 260	416 931	7 671	2%
Summa intäkter	965 573	1 021 906	1 032 835	10 929	1%
Kostnader					
Personal	663 665	682 333	721 324	38 991	6%
Lokaler	114 888	112 317	118 159	5 842	5%
Övriga driftkostnader	169 024	168 943	178 189	9 246	5%
Finansiella kostnader	1 798	1 804	971	-833	-46%
Avskrivningar	29 002	29 315	37 261	7 946	27%
Summa kostnader	978 378	994 712	1 055 904	61 192	6%
Verksamhetsutfall	-12 806	27 194	-23 069	-50 263	
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	1 408	36	35	0	
Intäkter som ej disp av myndigheten	589	181		-181	
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet	-589	-181		181	
Uppbördsverksamhet	0	0	0	0	
Transfereringar					
Erhållna medel	8 028	9 856	11 080	1 224	
Lämnade bidrag	-8 028	-9 856	-11 080	-1 224	
Summa transfereringar	0	0	0	0	
Årets kapitalförändring	-11 398	27 230	-23 034	-50 263	

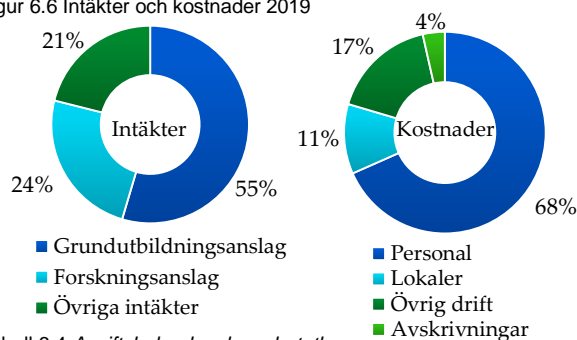
¹ 50 tkr av forskningsanslaget har transfererats inom Nationell Forskarskola 2017 och 2018.

ökade kostnaderna även inom denna del i förhållande till 2018. Personalkostnaderna utgjorde liksom tidigare år den största andelen av kostnaderna, med 68 procent av totalnivån. Motsvarande andel 2018 var 69 procent.

Universitetets myndighetskapital, exklusive statskapital, minskade under 2019 med årets verksamhetsutfall och uppgick vid årsslutet till totalt 191 miljoner kronor. Verksamhetsutfallet utgör en planerad minskning av myndighetskapitalet med beslutade kvalitetsförbättrande aktiviteter och kostnader mot ackumulerade överskott inom forskning och utbildning.

Öförbrukade bidrag uppgick vid slutet av 2019 till 92 miljoner kronor, vilket utgör en ökning med 11 miljoner kronor i förhållande till föregående år. Bidrag från finansiärer som

Figur 6.6 Intäkter och kostnader 2019

Tabell 6.4 Avgiftsbelagd verksamhet, tkr

Verksamhet	Över-/underskott t.o.m. 2017	Över-/underskott 2018	Intäkter 2019	Kostnader 2019	Över-/underskott 2019	Ack. över-/underskott utgående 2019
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå						
Beställd utbildning	-1	-5	2 206	2 205	1	-5
Uppdragsutbildning	11 085	709	21 777	22 042	-265	11 529
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	643	-50	1 999	2 024	-25	568
Summa	11 728	654	25 981	26 271	-289	12 093
Nationellt Vintersportcentrum	94	-116	405	287	118	96
Summa	94	-116	405	287	118	96
Forskning och utbildning på forskarnivå						
Uppdragsforskning ¹	581	-191	8 253	7 861	392	781
Summa	581	-191	8 253	7 861	392	781
Verksamhet där krav på full kostnadstäckning inte gäller						
Högskoleprovet	-1 537	-523	882	1 275	-392	-2 452
Upplåtande av bostadslägenhet						
- utbytesprogram och gästforskare	0	0	0	0	0	0
Summa	-1 537	-523	882	1 275	-392	-2 452

¹ Över-/underskott för uppdragsforskning har justerats till korrekt belopp.

betalade ut medel i förskott för finansiering av kommande års verksamhetskostnader var därmed högre 2019 jämfört med 2018. Ökningen var störst från statliga myndigheter samt forskningsråd. Forskningsbidragen står för den största andelen av de totala bidragen, och 82 procent av de oförbrukade bidragen avser därmed forskningsverksamhet.

6.4.1 Avgiftsbelagd verksamhet

I tabellen nedan redovisas myndighetens avgiftsbelagda verksamhet enligt de krav på åiterrapportering som finns i regleringsbrevet. Avgiftsintäkter enligt § 4 Avgiftsförordningen som uppgår till 8,8 miljoner kronor ingår inte i tabellen. Mittuniversitetet får enligt regleringsbrevet ta ut och disponera avgifter för verksamhet inom Nationellt Vintersportcentrum.

Överskottet överstiger 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning för året. Enligt myndighetens långsiktiga budget kommer det ackumulerade överskottet att upparbetas under kommande år. Större delen av överskottet härrör från uppdragsutbildning och ska användas för att expandera och utveckla verksamheten. Detta arbete har påbörjats och fortsätter de kommande åren.

7 Finansiella och väsentliga uppgifter

Utöver resultatredovisningen ingår även ett antal reglerade tabeller och förklaringar som en del av den sammantagna årsredovisningen. Dessa lyfts här i samlad ordning för att tillhandahålla en överskådlig presentation.

7.1 Resultaträkning (tkr)

Verksamhetens intäkter	Not	2019-01-01 – 2019-12-31	2018-01-01 – 2018-12-31
Intäkter av anslag		815 093	798 544
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	45 923	56 272
Intäkter av bidrag	2	171 427	166 404
Finansiella intäkter	3	393	686
Summa intäkter		1 032 835	1 021 906
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-721 324	-682 333
Kostnader för lokaler	5	-118 159	-112 317
Övriga driftkostnader	6	-178 189	-168 943
Finansiella kostnader	7	-971	-1 804
Avskrivningar och nedskrivningar	8	-37 261	-29 315
Summa kostnader		-1 055 904	-994 712
Verksamhetsutfall		-23 069	27 194
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	9	35	36
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten		0	181
Intäkter av uppbörd		0	0
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamheten		0	-181
Saldo uppbördsverksamhet	10	0	0
Transfereringar			
Medel från statsbudgeten för finansiering av bidrag		0	50
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		10 638	9 806
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		442	0
Lämnade bidrag		-11 080	-9 856
Saldo transfereringar	11	0	0
Årets kapitalförändring	12	-23 034	27 230

7.2 Balansräkning (tkr)

	Not	2019-01-01 – 2019-12-31	2018-01-01 – 2018-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling		5 527	5 440
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		2 384	34
Förskott immateriella anläggningstillgångar		1 137	500
Summa immateriella anläggningstillgångar	13	9 048	5 975
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet		47 745	51 398
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		67 256	71 748
Pågående nyanläggningar		0	0
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar		0	162
Summa materiella anläggningstillgångar	14	115 001	123 309
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i hel- och delägda företag	15	3 450	2 805
Summa finansiella anläggningstillgångar		3 450	2 805
Varulager m m			
Förskott till leverantör		0	0
Summa varulager m m		0	0
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		3 375	3 892
Fordringar hos andra myndigheter		20 938	15 877
Övriga kortfristiga fordringar		324	233
Summa kortfristiga fordringar	16	24 637	20 002
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		35 038	33 460
Upplupna bidragsintäkter		57 080	44 047
Övriga upplupna intäkter		4 907	4 960
Summa periodavgränsningsposter	17	97 025	82 468
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket		0	0
Summa avräkning med statsverket	18	0	0
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	19	299 267	340 248
Kassa, postgiro och bank		0	0
Summa kassa och bank		299 267	340 248
SUMMA TILLGÅNGAR		548 428	574 806
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital		2 792	2 792
Donationskapital		0	0
Resultatandelar i hel- och delägda företag		1 290	645
Balanserad kapitalförändring		212 626	185 432
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-23 034	27 230
Summa myndighetskapital	20	193 675	216 099
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		431	2 351
Övriga avsättningar		14 380	13 976
Summa avsättningar	21	14 812	16 327
Skulder mm			
Lån i Riksgäldskontoret	22	112 441	124 080
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	23	21 507	20 725
Leverantörsskulder	24	24 988	39 869
Övriga kortfristiga skulder	25	14 829	12 266
Summa skulder mm		173 765	196 940
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader		56 461	52 042
Oförbrukade bidrag		91 589	80 664
Övriga förutbetalda intäkter		18 127	12 736
Summa periodavgränsningsposter	26	166 177	145 441
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		548 428	574 806

7.3 Anslagsredovisning (tkr)

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Indragning	Omdisponerat anslagsbelopp	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Saldo
Ramanslag							
16 02 027 Grundutbildning (Ramanslag)	0	563 789	0		563 789	563 789	0
16 02 027 001 Takbelopp (ram) ¹		563 789	0		563 789	563 789	0
16 02 028 Forskning och forskarutbildning (Ramanslag)	0	251 304	0		251 304	251 304	0
16 02 028 004 Basresurs (ram) ¹		251 304			251 304	251 304	0
SUMMA		815 093	0		815 093	815 093	0

Not 1: Enligt regeringsbeslut III:21, II:19

7.4 Redovisning av takbelopp

Redovisning av antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR)

Utfall avseende perioden 2019-01-01 – 2019-12-31

Enligt bilaga 1 till regleringsbrev för budgetåret 2019 avseende universitet och högskolor:

Avräkning av helårsstudenter och helårsprestationer m.m.

Summan Utfall total ersättning ska avse den totala ersättningen som lärosätet genomför produktion för, dvs. oberoende av om den ryms inom tilldelade medel eller inte.

Utb.omr.	Utfall HST	Utfall HPR	HST Ersättn. (tkr)	HPR Ersättn. (tkr)	Utfall total ersättning
Humaniora	880	516	28 408	10 858	39 266
Teologi	0	0	0	0	0
Juridik	222	168	7 166	3 530	10 697
Samhällsvetenskap	1 964	1498	63 386	31 503	94 889
Naturvetenskap	698	551	38 410	25 552	63 962
Teknik	1 204	1002	66 233	46 487	112 720
Farmaci	0	0	0	0	0
Vård	849	760	49 658	38 517	88 174
Odontologi	0	0	0	0	0
Medicin	353	304	23 110	24 168	47 278
Undervisning	404	377	15 867	15 489	31 356
Verksamhetsförlagd utb.	142	124	7 878	6 694	14 572
Övrigt	483	427	21 345	15 337	36 681
Design	65	65	10 136	6 176	16 312
Konst	0	0	0	0	0
Musik	0	0	0	0	0
Opera	0	0	0	0	0
Teater	0	0	0	0	0
Media	0	0	0	0	0
Dans	0	0	0	0	0
Idrott	63	51	7 110	2 685	9 795
Summa	7 327	5842	338 705	226 996	565 701
Takbelopp (tkr)					563 789
Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med (tkr)					1 912
Redovisningen visar att lärosätet kommer under takbeloppet med (tkr)					0

Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden.

Totalt antal utbildade helårsstudenter **135** inom **design**. Högst får **65** avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter inom design har avräknats mot utbildningsområdet **teknik**.

Beräkning av anslagssparande och överproduktion (tkr)

<i>A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)</i>	
Årets takbelopp	563 789
+ Ev. ingående anslagssparande	
Summa (A)	563 789
<i>B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå</i>	
Ersättning för HPR från december föregående budgetår	864
Utfall total ersättning enligt tabell 1	565 701
+ Ev. ingående överproduktion	39 981
Summa (B)	606 546
Summa (A-B) ¹	-42 757

¹ Positiv summa förs till tabell över anslagssparandet nedan.

Negativ summa förs till tabell över överproduktion nedan.

<i>Tabell. Anslagssparande</i>	
Totalt utgående anslagssparande (A-B)	
- Ev. anslagssparande över 10 % av takbeloppet ²	
Utgående anslagssparande	0

<i>Tabell. Överproduktion</i>	
Total utgående överproduktion	42 757
- Ev. överproduktion över 10 % av takbeloppet ²	0
Utgående överproduktion	42 757

² Den del av anslagssparande respektive överproduktion som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

7.5 Noter

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Universitetets redovisning följer förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt god redovisningssed.

För universitet och högskolor görs undantag från bestämmelsen om avräkning i anslagsförordningen (1996:1189). Avräkning mot anslag ska ske i samband med de månatliga inbetalningarna till universitetets räntekonto i Riksgäldskontoret.

Universitet och högskolor medges undantag från att upprätta finansieringsanalys samt från att redovisa väsentliga uppgifter enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. Väsentliga uppgifter redovisas i stället enligt uppställning i bilaga 6 i regleringsbrevet.

Mittuniversitetet redovisar andelar i Holdingbolaget enligt kapitalandelsmetoden.

Räkenskapsåret utgörs av kalenderår. Brytdagen för periodens löpande bokföring var den 3 januari 2020. Beloppsgräns för periodiseringar uppgår till 50 tkr.

Klassificering av anskaffningar persondatorer med anskaffningsvärde < 20 tkr exkl. moms har fr.o.m. 2017 ändrats från investeringar till att kostnadsföras direkt vid anskaffningstillfället. Undantag gäller anskaffningar av datorer till fungerande enheter, exempelvis datasalar.

Värderingsprinciper

Fordringar har värderats till det belopp varmed de beräknas inflyta. Utländska fordringar har inte omräknats till balansdagens kurs p.g.a att beloppet inte är väsentligt.

Tillgångar med ett inköpspris överstigande 20 tkr och med en livslängd längre än 3 år har aktiverats.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriella anläggningstillgångar	3 och 5 år
Datorer	3 år
Kontorsmaskiner, elektriska apparater, bilar	5 år
Inredningsinventarier, maskiner, anläggningar, ny- till- och ombyggnad	10 år

Tillgångar som inte förs över till annan verksamhet betraktas som fullt avskrivna när verksamheten i de externa projekten upphör och tillgångarna därmed ej längre nyttjas.

Mittuniversitetet tar upp lån i Riksgäldskontoret två gånger per år, i juni och december. Lånen omfattar anskaffningar gjorda under december till maj, respektive juni till november.

7.5.1 Noter till resultaträkningen

Not 1

Intäkter av avgifter och andra ersättningar (tkr)

	2019	2018
Intäkter utomstatliga	18 043	24 467
Intäkter från myndigheter	27 881	31 805
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	45 923	56 272

Intäkter enligt 4 § Avgiftsförordningen uppgår till 8 768 tkr varav hyresintäkter utgör 3 571 tkr. (2018; 15 581 tkr varav hyresintäkter utgör 3 808 tkr).

Not 2

Intäkter av bidrag (tkr)

	2019	2018
Bidrag utomstatliga	68 596	75 594
Bidrag från myndigheter	102 831	90 810
Summa intäkter av bidrag	171 427	166 404

Not 3

Finansiella intäkter (tkr)

	2019	2018
Riksgäldskontoret	315	644
Övrigt	78	42
Summa finansiella intäkter	393	686

Minskningen av ränteintäkterna beror huvudsakligen på att reporäntan under 2019 ändrades från -0,5% till -0,25%.

Not 4

Kostnader för personal (tkr)

	2019	2018
Personalens lönekostnader exkl. sociala avgifter	463 878	443 093
Arbetsgivavgifter, pensionspremier och andra avg. enl. lag och avtal	243 916	225 761
Övriga personalkostnader	13 529	13 478
Summa kostnader för personal	721 324	682 333

Av posten personalens lönekostnader exkl. sociala avgifter på totalt 463 878 tkr utgör 12 179 tkr kostnader för arvoden till styrelse och ej anställd personal (uppdragstagare).

Not 5

Kostnader för lokaler (tkr)

	2019	2018
Lokalhyra inkl. media-kostnader som ej ingår i hyran	111 155	106 220
Lokalvård på entreprenad	6 430	5 507
Övriga lokalkostnader	574	590
Summa kostnader	118 159	112 317

Kompletterande information enligt SUHF:s rekommendationer om redovisning av lokalkostnader (SUHF Dnr 14/069)

	2019	2018
Lokalhyra	104 390	103 603
Mediakostnad el, värme, kyla, vatten (som ej ingår i hyran)	4 752	2 617
Kostnader för reparation och underhåll av lokaler	346	536
Avskrivningskostnader förbättringsutgift på annans fastighet	9 182	9 018
Kostnader för lokalvård	6 429	5 507
Kostnad för bevakning	123	40
Kostnad för larm och skalskydd	837	955
Kostnader för lokaltillbehör och övriga lokalkostnader	974	780
Externa hyresintäkter och intäkter såld lokalvård	-3 808	-3 807
Summa lokalkostnader	123 224	119 249
Area, kvm LOA vid årets utgång (exkl extern uthyrning)	65 945	66 599
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA)	1 869	1 791

Noten utgår ifrån SUHF:s reviderade vägledning Okt-15.

Not 6

Övriga driftkostnader (tkr)

	2019	2018
Service- och underhållsavtal maskiner	3 314	2 885
Hyra/leasingavtal	1 358	1 418
Rese-, hotell och kringkostnader	33 342	33 503
Förbrukningsinventarier och varor	14 633	12 394
Publikationer, litteratur, kontorsmaterial	4 058	4 467
Datatjänster	28 388	27 551
Utbildningskonsulter	9 419	11 657
Konsultkostnader	34 025	34 259
Praktikplatsersättningar	15 729	13 960
Reaförlust vid avyttring anläggningstillgångar	44	28
Annonsering	3 570	3 203
Post och teletjänster	7 761	7 257
Övrigt	22 549	16 361
Summa övriga driftkostnader	178 189	168 943

Posten övrigt består till största del av kostnader för övriga tjänster samt periodiseringar av praktikplatsersättningar.

Not 7

Finansiella kostnader (tkr)

	2019	2018
Riksgäldskontoret	816	1 586
Övrigt	155	219
Summa finansiella kostnader	971	1 804

Minskningen av de finansiella kostnaderna beror huvudsakligen på att reporäntan under 2019 ändrades från -0,5% till -0,25%.

Not 8

Avskrivningar och nedskrivningar (tkr)

	2019	2018
Avskrivningar och nedskrivningar	37 261	29 315

Av posten avskrivningar och nedskrivningar på totalt 37 261 tkr utgör 7 925 tkr slutavskrivningar på restvärden av anläggningstillgångar inom avslutade externfinansierade projekt.

Not 9

Resultat från andelar i hel- och delägda företag (tkr)		
	2019	2018
Årets prel. resultat i MIUN Holding AB, MIUN Venture AB och MIUN Bridges AB		36
Årets definitiva resultat MIUN Holding AB	35	
Summa resultat från andelar i hel- och delägda företag	35	36

2018 avser preliminära resultatet för MIUN Holding AB inkl dotterbolagen. 2019 avser endast resultatet för MIUN Holding AB enligt justerad redovisningsmodell fr.o.m. 2019.

Not 10

Uppbördsverksamhet (tkr)		
	2019	2018
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	0	181
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamheten	0	-181
Summa uppbördsverksamhet	0	0

Posten 2018 avser återbetalning från Skatteverket, vinstskatt vid avyttring/försäljning av näringsbostadsrätt.

Not 11

Transfereringar (tkr)						
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
	Totalt	Totalt	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Forskning/ forskarutb.	Forskning/ forskarutb.
Transfereringar - erhållna bidrag från:						
Statsbudgeten för finansiering av bidrag		50				50
Forskningsråd	371	964			371	964
Universitet och högskolor		185				185
Övriga statliga myndigheter	10 266	8 657	1 378	230	8 889	8 427
Svenska företag	442				442	
Summa erhållna bidrag	11 080	9 856	1 378	230	9 702	9 626
Transfereringar - lämnade bidrag till:						
Universitet och högskolor	-8 335	-6 754			-8 335	-6 754
Svenska företag	-1 367	-2 872			-1 367	-2 872
Svenska org. utan vinstsyfte	-476		-476			
Utländska org. utan vinstsyfte	-493		-493			
Övriga ¹	-409	-230	-409	-230		
Summa lämnade bidrag	-11 080	-9 856	-1 378	-230	-9 702	-9 626

¹ I lämnade bidrag till övriga inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå avses stipendier för privatpersoner

Transfereringar inom utbildning har ökat mot 2018 med anledning av nytt bidragsprojekt 2019 där Mittuniversitetet, enligt avtal, är koordinator för flera samarbetspartners.

Not 12

Årets kapitalförändring (tkr)						
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
	Totalt	Totalt	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Forskning/ forskarutb.	Forskning/ forskarutb.
Verksamhetens intäkter						
Intäkter av anslag ¹	815 093	798 544	563 789	554 525	251 304	244 019
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	45 923	56 272	34 026	41 557	11 897	14 715
Intäkter av bidrag	171 427	166 404	17 884	16 179	153 543	150 224
Finansiella intäkter	393	686	206	385	187	301
Summa intäkter	1 032 835	1 021 906	615 904	612 646	416 931	409 260
Verksamhetens kostnader						
Kostnader för personal	-721 324	-682 333	-427 665	-409 792	-293 659	-272 541
Kostnader för lokaler	-118 159	-112 317	-84 785	-84 184	-33 374	-28 134
Övriga driftkostnader	-178 189	-168 943	-109 822	-104 530	-68 367	-64 413
Finansiella kostnader	-971	-1 804	-399	-777	-572	-1 028
Avskrivningar	-37 261	-29 315	-17 539	-16 468	-19 722	-12 847
Summa kostnader	-1 055 904	-994 712	-640 210	-615 750	-415 694	-378 962
Verksamhetsutfall	-23 069	27 194	-24 306	-3 103	1 237	30 298
Resultat från hel- och delägda dotterbolag	35	36	0	0	35	36
Intäkter som ej disp. av myndigheten		181		181		
Medel som tillförts statsbudgeten		-181		-181		
Summa uppörds-verksamhet	0	0	0	0	0	0
Erhållna medel	11 080	9 856	1 378	230	9 702	9 626
Lämnade bidrag	-11 080	-9 856	-1 378	-230	-9 702	-9 626
Summa transfereringar	0	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	-23 034	27 230	-24 306	-3 103	1 272	30 333
Varav:						
Anslagsfinansierad verksamhet	-21 702	30 659	-24 161	-1 519	2 459	32 179
Avgiftsfinansierad verksamhet	-147	-126	-539	65	392	-191
Bidragsfinansierad verksamhet	-1 220	-3 340	394	-1 650	-1 614	-1 690
Resultat från hel- och delägda dotterbolag	35	36	0	0	35	36

För vidare uppdelning av verksamhetsgrenarna grundutbildning och forskning se respektive avsnitt i resultatredovisningen.

¹⁾ Av forskningsanslaget 2018 har 50 tkr transfererats inom Nationell Forskarskola.

7.5.2 Noter till balansräkningen

Not 13		
Immateriella anläggningstillgångar (tkr)		
	2019	2018
Balanserade utgifter för utveckling		
Ingående anskaffningsvärde	27 617	24 164
Årets anskaffningar	2 748	3 453
Årets försäljning/utrangering	0	0
Utgående anskaffningsvärde	30 365	27 617
Ingående ackumulerad avskrivning	-22 177	-19 851
Årets avskrivningar	-2 661	-2 326
Årets försäljning/utrangering	0	0
Utgående ackumulerad avskrivning	-24 839	-22 177
Summa balanserade utgifter för utveckling	5 527	5 440
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	2 277	2 277
Årets anskaffningar	2 422	0
Årets försäljning/utrangering	0	0
Utgående anskaffningsvärde	4 699	2 277
Ingående ackumulerad avskrivning	-2 243	-2 095
Årets avskrivningar	-73	-148
Årets försäljning/utrangering	0	0
Utgående ackumulerad avskrivning	-2 315	-2 243
Summa rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2 384	34
Förskott immateriella anläggningstillgångar		
Anskaffningsvärde IB	500	0
Förskott immateriella anläggningstillgångar	637	500
Summa förskott immateriella anläggningstillgångar	1 137	500
Bokfört värde totalt Immateriella anläggningstillgångar	9 048	5 975

Not 14

Materiella anläggningstillgångar (tkr)		
	2019	2018
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	112 643	109 420
Årets anskaffningar	5 573	3 223
Årets försäljning/utrangering	-92	0
Utgående anskaffningsvärde	118 123	112 643
Ingående ackumulerad avskrivning	-61 245	-52 228
Årets avskrivningar	-9 182	-9 017
Årets försäljning/utrangering	49	0
Utgående ackumulerad avskrivning	-70 378	-61 245
Bokfört värde Förbättringsutgifter på annans fastighet	47 745	51 398
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Ingående anskaffningsvärde	394 769	395 537
Årets anskaffningar	20 852	16 547
Årets försäljning/utrangering	-1 689	-17 314
Utgående anskaffningsvärde	413 933	394 769
Ingående ackumulerad avskrivning	-323 022	-322 483
Årets avskrivningar	-25 344	-17 824
Årets försäljning/utrangering	1 689	17 286
Utgående ackumulerad avskrivning	-346 677	-323 022
Summa maskiner, inventarier, installationer m.m.	67 256	71 748
Pågående nyanläggningar		
Ingående anskaffningsvärde	0	0
Pågående nyanläggningar, årets anskaffningar/omföringar	0	0
Summa pågående nyanläggningar	0	0
Förskott materiella anläggningstillgångar		
Anskaffningsvärde IB	162	0
Förskott materiella anläggningstillgångar	-162	162
Summa förskott materiella anläggningstillgångar	0	162
Bokfört värde materiella anläggningstillgångar	115 001	123 309

Anläggningstillgångar innehåller Kulturtillgångar, icke avskrivningsbara tillgångar, till ett värde av 667 tkr.

I värdet anskaffningar på förbättringsutgifter på annans fastighet ingår i huvudsak investeringar för om- och tillbyggnationer av hyrda lokaler som ska anpassas till Mittuniversitetets verksamhet.

Not 15

Andelar i hel- och delägda företag

	2019	2018
Andelar i MIUN Holding AB	100%	100%
Innehavets omfattning		
Nominellt värde 1 000 st. aktier à 100 kr		
Ingående anskaffningsvärde	2 805	2 717
Årets anskaffningar - aktieägartillskott	0	0
Årets justering av fg års resultat	-36	52
Årets justering ack resultat tom 2018	645	
Årets resultatandel	35	36
Summa andelar i hel- och delägda företag	3 450	2 805

Det ackumulerade resultatet t.o.m. 2018 har under 2019 justerats på balansräkningen för dotterbolagens andelar. I ackumulerat resultat t.o.m. 2019 ingår endast MIUN Holding AB.

Not 16

Kortfristiga fordringar (tkr)

	2019	2018
Kundfordringar	3 375	3 892
Fordringar hos andra myndigheter	20 938	15 877
Övriga fordringar	324	233
Summa kortfristiga fordringar	24 637	20 002

Ökningen av fordringar hos andra myndigheter avser i huvudsak forskningsuppdrag mot MSB.

Not 18

Avräkning med statsverket (tkr)

	2019	2018
Ingående balans	0	0
Redovisat mot anslag	815 093	798 594
Anslagsmedel som tillförts räntekontot	-815 093	-798 594
Återbetalning av anslagsmedel	0	0
Summa avräkning med statsverket	0	0

Not 19

Räntekonto i Riksgäldskontoret (tkr)

	2019	2018
Behållning räntekonto	299 267	340 248
Beviljad kontokredit hos Riksgäldskontoret	0	0
Utnyttjad kontokredit hos Riksgäldskontoret	0	0

Not 17

Periodavgränsningsposter tillgångar (tkr)

	2019	2018
Förutbetalda hyreskostnader, utomstatliga	26 456	26 169
Övriga förutbetalda kostnader, inomstatliga	393	487
Övriga förutbetalda kostnader, utomstatliga	8 188	6 804
Summa förutbetalda kostnader	35 038	33 460

Förutbetalda hyreskostnader avser Mittuniversitetets hyreskontrakt med hyresvärdar på resp. campusort.

Upplupna bidragsintäkter, inomstatliga	44 535	32 321
Upplupna bidragsintäkter, utomstatliga	12 545	11 726
Summa upplupna bidragsintäkter	57 080	44 047

Upplupna bidragsintäkter inomstatliga

Forskningsråd		20
Universitet och högskolor	5 875	4 393
Övriga statliga myndigheter	6 988	7 217
EU (Tillväxtverket och Länsstyrelser förvaltande myndighet)	31 671	20 691
Summa upplupna bidragsintäkter inomstatliga	44 535	32 321

Ökningen av upplupna bidragsintäkter 2019 härrör från en ökning av EU-finansierade projekt främst inom Regionala Strukturfonderna. EU:s nuvarande programperiod pågår 2014-2020.

Upplupna bidragsintäkter utomstatliga

Kommuner och regioner	3 766	2 293
Svenska företag	3 637	2 264
Svenska organisationer	2 822	5 799
EU	1 986	944
Utländska företag och organisationer	334	426
Summa upplupna intäkter utomstatliga	12 545	11 726

Upplupna bidrag har ökat 2019 mot Region Västernorrland och Region Jämtland Härjedalen samt minskat inom Svenska organisationer mot främst KK-stiftelsen.

Övriga upplupna intäkter, inomstatliga	3 658	3 893
Övriga upplupna intäkter, utomstatliga	1 248	1 068
Summa övriga upplupna intäkter	4 907	4 960

Summa periodavgränsningsposter	97 025	82 468
---------------------------------------	---------------	---------------

Not 20

Myndighetskapital (tkr)		Statskapital		Resultatandelar		Balanserad kapitalförändring		Kapitalförändring		Summa
	Kultur- tillgångar	MIUN Holding AB ¹	Hel- och delägda företag	Anslagsfin. verksamhet	Avgiftsfin. verksamhet	Bidragsfin. verksamhet	i enlighet med resultaträkningen			
Utgående balans 2018	667	2 125	645	167 024	11 146	7 261	27 230			216 099
Ingående balans 2019	667	2 125	645	167 024	11 146	7 261	27 230			216 099
Fördelning fg års kapitalförändring			36	30 659	-126	-3 340	-27 230			0
Ingående balans 2019 inkl. fördelad fg års kapitalförändring	667	2 125	680	197 683	11 020	3 922	0			216 099
Årets just av fg års res MIUN Holding AB ²			610							610
Justerad ingående balans 2019	667	2 125	1 290	197 683	11 020	3 922				216 709
Årets kapitaltillskott MIUN Holding AB										0
Årets kapitalförändring										-23 034
Utgående balans 2019	667	2 125	1 290	197 683	11 020	3 922	-23 034			193 675

¹ I regleringsbrev för 2012, anslag 2:70 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m. tilldelas Mittuniversitetet 1 000 tkr för bildande av Holdingbolag. I regleringsbrev för 2013, anslag 2:70 tilldelas Mittuniversitetet ett kapitaltillskott om högst 1 125 tkr till MIUN Holding AB.

² Det ackumulerade resultatet t o m 2018 har under 2019 justerats på balansräkningen för dotterbolagens andelar. I ackumulerat resultat t o m 2019 ingår endast MIUN Holding AB.

	2019	2018
A. Ackumulerat överskott (årets och balanserad kapitalförändring)	193 675	216 099
B. Årets totala kostnader	1 055 904	994 712
A i procent av B	18%	22%

Redovisning av kapitalförändring per verksamhetsgren

	Balanserad kapitalförändring (A) ³	Direktbokförd kapitalförändring (B)	Årets kapitalförändring (C)	Summa (A+B+C)
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå				
Utbildning enligt uppdrag i regleringsbrev	71 765		-24 042	47 723
Uppdragsverksamhet	11 789		-264	11 525
Forskning och utbildning på forskarnivå				
Forskning och forskarutbildning	129 362	610	880	130 852
Uppdragsforskning	390		392	782
Summa	213 306	610	-23 034	190 882
Statskapital	2 792			2 792
Universitetet totalt	216 099	610	-23 034	193 675

³ Balanserad kapitalförändring har justerats mellan forskning och uppdragsforskning för direktbokförd kapitalförändring 2018.

Not 21

Avsättningar (tkr)		
	2019	2018
Ingående avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	2 351	4 583
Årets avsättning	1 829	1 674
Årets pensionsutbetalningar	-3 748	-3 906
Utgående avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	431	2 351
Ingående avsättning lokalt omställningsarbete	8 882	7 951
Årets avsättning	1 355	931
Utgående avsättning lokalt omställningsarbete	10 238	8 882
Ingående avsättning pensions-ersättning (engångspremier)	5 094	4 176
Årets avsättning	0	919
Årets utbetalningar	-952	0
Utgående avsättning pensions-ersättning (engångspremier)	4 143	5 094
Summa utgående avsättningar	14 812	16 327

Not 22

Lån i Riksgäldskontoret (tkr)

För investeringar i anläggningstillgångar disponerar Mittuniversitetet en låneram på 150 000 tkr (2018: 150 000 tkr).

	2019	2018
Skuld vid årets början	124 080	125 545
Upptagna lån	23 290	27 909
Årets amorteringar	-34 930	-29 373
Skuld vid årets slut	112 441	124 080

Under december månad har investeringar till ett värde av 12 325 tkr tillkommit. Dessa kommer att lånefinansieras i samband med nästkommande lånetillfälle.

Not 23

Kortfristiga skulder till andra myndigheter (tkr)		
	2019	2018
Arbetsgivaravgift	12 837	11 558
Avtalsförsäkringspremie	23	17
Skulder till andra myndigheter	7 572	8 175
Mervärdeskatt	1 075	975
Summa kortfristiga skulder till andra myndigheter	21 507	20 725

Not 24

Leverantörsskulder (tkr)

	2019	2018
Leverantörsskulder	24 988	39 869
Summa leverantörsskulder	24 988	39 869

Ny betalningsrutin 2019 har medfört att fler betalningar är leverantörer tillhanda på fastställda betaldatum.

Not 25

Övriga kortfristiga skulder (tkr)

	2019	2018
Personalens källskatt	12 868	11 364
Övrigt	1 961	902
Summa kortfristiga övriga skulder	14 829	12 266

Inom övrigt uppgår ökningen av ökat bidragsbelopp för vidareförmedling enligt avtal.

Not 26

Periodavgränsningsposter skulder (tkr)		
	2019	2018
Upplupna löner och arvoden inklusive sociala avgifter	4 800	7 704
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	43 030	39 899
Övriga upplupna kostnader	8 631	4 439
Summa upplupna kostnader	56 461	52 042
Oförbrukade bidrag, inomstatliga	42 454	30 100
Oförbrukade bidrag, utomstatliga	49 135	50 564
Summa oförbrukade bidrag	91 589	80 664
<i>Av det totala värdet på oförbrukade bidrag avser 8,7 mkr externa finansieringsandel av restvärdet på investeringar i projekt.</i>		
Oförbrukade bidrag, inomstatliga		
Forskningsråd	7 831	4 499
Universitet och högskolor	4 115	1 407
Övriga statliga myndigheter	30 508	24 194
Summa oförbrukade bidrag inomstatliga	42 454	30 100
<i>Ökningen av oförbrukade bidrag 2019 härrör från ökade inomstatliga bidrag från främst Vinnova, Vetenskapsrådet, Universitets- och Högskolerådet samt bidrag via lärosäten.</i>		
Oförbrukade bidrag, utomstatliga		
Kommuner och landsting	21 691	19 136
Svenska företag	7 391	5 961
Svenska organisationer	18 978	22 179
EU	608	1 824
Utländska företag och organisationer	468	1 463
Summa oförbrukade bidrag utomstatliga	49 135	50 564
Förbrukningstakt oförbrukade bidrag inomstatliga, exklusive transfereringar		
<i>Beräkning av oförbrukade inomstatliga bidrags förbrukningstakt är en schablonberäkning av den genomsnittliga omsättningshastigheten/förbrukningstakten. Förbrukningstakten för bidragsverksamhet med statlig finansiering bedöms sammantaget vara linjär. Redovisningsrådet inom Högskolornas forum för redovisningsfrågor (HfR) har rekommenderat en gemensam modell för beräkning av förbrukningstakt. Denna modell är inte tillämplig inom lärosäten där inomstatliga upplupna bidrag överstiger oförbrukade bidrag och endast enstaka år varit det omvända. Mittuniversitetet använder därför en annan beräkningsmodell, som använts tidigare år och därmed är jämförbar mellan åren. Oförbrukade bidrag från statliga myndigheter förväntas tas i anspråk inom tidsintervall enligt tabell nedan, tkr.</i>		
	2019	2018
Summa oförbrukade bidrag, inomstatliga exkl. transfereringar	40 683	28 577
Beräknad omsättningshastighet	0,7	0,8
Förbrukning per månad vid antagande om rak förbrukning	2 467	1 925
	2019	2018
Förbrukas inom 3 månader	7 400	5 774
Förbrukas inom 4-12 månader	22 200	17 321
Förbrukas inom mer än 1 år till 3 år	11 082	5 482
Förbrukas över mer än 3 år		
Summa förbrukning oförbrukade bidrag, inomstatliga exkl. transfereringar	40 683	28 577
	2019	2018
Övriga förutbetalda hyresintäkter, utomstatliga	706	672
Övriga förutbetalda intäkter, inomstatliga	14 143	8 032
Övriga förutbetalda intäkter, utomstatliga	3 279	4 032
Summa förutbetalda intäkter	18 127	12 736
Förutbetalda intäkter inomstatliga	2019	2018
Universitet och högskolor	4 079	2 988
Övriga statliga myndigheter	10 063	5 044
Summa förutbetalda intäkter, inomstatliga	14 143	8 032
Förutbetalda intäkter utomstatliga	2019	2018
Kommuner och regioner	513	620
Svenska företag	658	277
Svenska organisationer	596	1 742
Utländska företag	18	
Utländsstudenter	1 491	1 393
Övriga	1	
Summa förutbetalda intäkter, utomstatliga	3 279	4 032
<i>Förutbetalda intäkter, inomstatliga har ökat jämfört med 2018 för nya uppdrag inom uppdragsutbildning, beställd utbildning samt forskning vars finansiering forskottsbetalats. Största ökningen återfinns inom uppdrag från Skolverket, Uppsala Universitet samt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Största minskningen av förutbetalda intäkter, utomstatliga avser tillfälliga uppdrag via Folkuniversitetet för uppdrag kopplat till ökad integration och kompetensförsörjning för nyanlända.</i>		
Summa periodavgränsningsposter (skulder)	166 177	145 441

7.5.3 Noter rörande ledamöter i myndighetens styrelse

Not 27

Ledamöterna redovisar under hela eller delar av 2019 följande uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter eller uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Nygårds Peter	Styrelseordförande, Svenska Turistföreningen (STF) Styrelseordförande, Ecoclime Group AB Styrelseordförande, Almi GreenTech riskkapitalfond Styrelseordförande, Carbon Exit Styrelseledamot, IVL Svenska Miljöinstitutet AB Ledamot, Insynsrådet Energimarknadsinspektion
Edström Per	Styrelseordförande, Tankestugan i Härnösand AB
Embetsén Per	Styrelseledamot, RISE-ETC AB Styrelseledamot, Blikk AB Styrelseledamot, Nordic Quick Systems AB Styrelseordförande, Isoler Teknik Sverige AB
Fällström Anders	Ledamot, Insynsrådet Institutet för Rymdfysik Ledamot, Insynsrådet Länsstyrelsen Västernorrlands län
Hallberg Anna	Styrelseordförande, MIUN Holding AB Styrelseledamot, Atrium Ljungberg AB Styrelseledamot, Lifco AB Styrelseledamot, Swede Solar AB
Johansson Anita	Styrelseledamot, tf styrelseordförande, Försäkringskassan Styrelseledamot, Kyrkholmen konsult AB
Lindén Lena Maria	Styrelseledamot, Phrenicus AB
Norell Bergendahl Margareta	Styrelseledamot, Magelungen Utveckling AB Styrelseledamot, Tuskulum/Eskil Johanssons AB Styrelseledamot, Terapikolonier AB Styrelseledamot, Magelhusen AB
Schelin Tobias	Styrelseordförande, Sundsvalls studenters Kårhus AB
Wirtén Håkan	Styrelseordförande, Världsnaturfondens AB Styrelseledamot, Skogsstyrelsen Ledamot, Insynsrådet Energimyndigheten

Not 28

Ersättningar och andra förmåner för ledamöter i Mittuniversitetets styrelse.
I redovisningen av utbetalda ersättningar ingår även lön för anställning när styrelseledamöterna också är personal vid Mittuniversitetet.

Styrelseledamöter anställda vid Mittuniversitetet (kr)		Period i styrelsen
Anders Fällström	1 378 434	2019-01-01 – 2019-12-31
Katarina L Gidlund	806 545	2019-01-01 – 2019-12-31
Kristina Zampoukos	468 848	2019-01-01 – 2019-12-31
Per Edström	362 465	2019-01-01 – 2019-12-31

Ersättningar och andra förmåner utbetalda under räkenskapsperioden till externa ledamöter (kr)

Peter Nygårds	66 000	2019-01-01 – 2019-12-31
Mats Benner	28 000	2019-01-01 – 2019-12-31
Margareta Norell Bergendahl	28 000	2019-01-01 – 2019-12-31
Håkan Wirtén	28 000	2019-01-01 – 2019-12-31
Lena Maria Lindén	28 000	2019-01-01 – 2019-12-31
Anita Johansson	28 000	2019-01-01 – 2019-12-31
Per Embértsen	28 000	2019-01-01 – 2019-12-31
Anna Hallberg	14 000	2019-01-01 – 2019-06-30
Linus Theorell	14 000	2019-01-01 – 2019-06-30
Tobias Schelin	21 000	2019-01-01 – 2019-12-31
Caroline Wendel	28 000	2019-01-01 – 2019-12-31
Hilda Månsson	14 000	2019-07-01 – 2019-12-31

7.6 Sammanställning av väsentliga uppgifter

	2019	2018	2017	2016	2015
Utbildning och forskning					
Totalt antal helårsstudenter ²	7 327	7 041	6 594	6 968	6 985
- Andel kvinnor	66%	66%	64%	63%	63%
- Andel män	34%	34%	36%	37%	37%
Kostnad per helårsstudent	84	84	88	81	80
Totalt antal helårsprestationer ²	5 842	5 638	5 589	5 714	5 631
- Andel kvinnor	67%	66%	65%	65%	65%
- Andel män	33%	34%	35%	35%	35%
Kostnad per helårsprestation	105	105	104	99	99
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (hst) ³	20	21	20	24	27
- Andel kvinnor	30%	22%	30%	32%	41%
- Andel män	70%	78%	70%	68%	59%
Totalt antal nyantagna doktorander	23	30	43	42	42
- Andel kvinnor	39%	53%	53%	36%	43%
- Andel män	61%	47%	47%	64%	57%
Totalt antal doktorander med någon aktivitet	172	190	197	187	167
- Andel kvinnor	51%	52%	54%	51%	47%
- Andel män	49%	48%	46%	49%	53%
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarb.)	94	98	101	89	86
- Andel kvinnor	51%	56%	56%	52%	52%
- Andel män	49%	44%	44%	48%	48%
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag	0	0	0	0	1
- Andel kvinnor	-	-	-	-	-
- Andel män	-	-	-	-	100%
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen ⁴	4,29	3,83	3,90	6,17	4,29
- Studietid för kvinnor	4,64	3,38	5,25	7,00	3,00
- Studietid för män	4,05	4,20	3,00	5,75	4,50
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen ⁴	7,80	7,80	7,03	6,50	6,42
- Studietid för kvinnor	8,19	7,07	6,89	7,14	7,17
- Studietid för män	7,36	9,36	7,21	5,92	5,97
Totalt antal doktorsexamina	15	22	16	23	24
- Andel kvinnor	53%	68%	56%	48%	38%
- Andel män	47%	32%	44%	52%	62%
Totalt antal licentiatexamina	17	9	5	9	7
- Andel kvinnor	41%	44%	40%	33%	14%
- Andel män	59%	56%	60%	67%	86%
Totalt antal refereegranskade vetenskapliga publikationer ⁵	313	318	320	329	315
Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation	1 328	1 192	1 175	1 082	1 095

	2019	2018	2017	2016	2015
Personal					
Totalt antal årsarbetskrafter ⁶	876	871	856	844	848
- Andel kvinnor	54%	54%	53%	53%	53%
- Andel män	46%	46%	47%	47%	47%
Medelantal anställda ⁶	1 079	1 069	1 068	1 067	1 022
Totalt antal lärare (årsarb.) ⁷	402	394	390	387	381
- Andel kvinnor	51%	50%	48%	46%	45%
- Andel män	49%	50%	52%	54%	55%
Antal disputerade lärare (årsarb.) ⁸	244	240	242	237	233
- Andel kvinnor	46%	44%	41%	39%	39%
- Andel män	54%	56%	59%	61%	61%
Antal professorer (årsarb.)	64	60	63	63	68
- Andel kvinnor	32%	31%	31%	28%	25%
- Andel män	68%	69%	69%	72%	75%
Ekonomi					
Intäkter totalt (mnkr), varav	1 033	1 022	966	927	890
utb. på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	616	613	580	563	568
- andel anslag (%)	92%	91%	91%	92%	93%
- andel externa intäkter (%)	8%	9%	9%	8%	7%
forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	417	409	386	364	322
- andel anslag (%)	60%	60%	61%	63%	64%
- andel externa intäkter (%)	40%	40%	39%	37%	36%
Kostnader totalt (mnkr)	1 056	995	978	937	918
- andel personal	68%	69%	68%	68%	67%
- andel lokaler	11%	11%	12%	12%	13%
Lokalkostnader ⁹ per kvm (kr)	1 869	1 791	1 790	1 721	1 746
- andel av justerade totala kostnader (%)	12%	12%	13%	12%	14%
Balansomslutning (mnkr)	548	575	544	555	538
- varav oförbrukade bidrag	92	81	76	74	65
- varav årets kapitalförändring	23	27	-11	-10	-28
- varav myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring) ¹⁰	194	216	189	200	210
o inom utbildning grundnivå och avancerad nivå	60	84	87	110	127
o inom forskning och utbildning på forskarnivå	134	132	102	90	83

¹ All individbaserad statistik ska redovisas för det totala antalet samt uppdelat på kön om det inte finns särskilda skäl som talar mot detta.

² Exkl. uppdragsutbildning, beställd utbildning och studieavgiftsskyldiga.

³ Exkl. beställd utbildning.

⁴ Medelvärde för bruttostudietid i Ladoks uppföljningstjänst uttryckt i år.

⁵ Inkluderar tidskriftsartiklar samt forskningsöversikter.

⁶ Historiska uppgifter justerade för att matcha arbetsgivarverkets tidsanvändningsstatistik, för att åstadkomma samstämmig rapportering i olika sammanhang.

⁷ Beräkningen avser följande befattningskategorier: professorer, universitetslektorer, meriteringsanställningar samt universitetsadjunkter.

⁸ Beräkningen avser följande befattningskategorier: professorer, universitetslektorer samt meriteringsanställningar.

⁹ Redovisas i enlighet med Sveriges universitets- och högskoleförbunds rekommendationer om lokalkostnader i den del som avser sammanställning av lokalkostnader, se bilaga 2 till rekommendationerna (REK 2014:1, dnr 14/069).

¹⁰ För stiftelsehögskolorna avses eget kapital och årets resultat.

8 Intern styrning och kontroll samt universitetsstyrelsens underskrifter

8.1 Intern styrning och kontroll

Mittuniversitetet omfattas av förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll (FISK). Myndighetsledningen vid Mittuniversitetet ansvarar därmed för att det finns en process för intern styrning och kontroll som fungerar på ett betryggande sätt. Denna process ska säkerställa att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller kraven i 3 § myndighetsförordningen (2007:515), det vill säga bedriver verksamheten effektivt och enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, att den redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt samt att myndigheten hushållar väl med statens medel.

Intern styr- och kontrollmiljö

Vid Mittuniversitetet är arbetet med intern styrning och kontroll en integrerad del i övrig styrning och utgår från kraven i FISK (2007:603). Processen avses bidra till att verksamheten bedrivs effektivt och rätts-säkert, att allvarliga fel undviks samt att förtroendet för myndigheten säkerställs.

Mittuniversitetets styrmodell och därmed den uppföljningsmodell som ingår i styrmodellen är verktyg för att säkerställa att Mittuniversitetet agerar i enlighet med lagar, förordningar och beslut. Även *Mittuniversitetets arbetsordning* och *Besluts- och delegationsordning*, som har omarbetats under 2019, är viktiga styrdokument i den interna styr- och kontrollmiljön i och med att de klargör ansvarsområden och beslutsbefogenheter.

Riskanalys

En central del av intern styrning och kontroll är Mittuniversitetets riskanalys, som även utgör en grund för att universitetsstyrelsen ska kunna intyga att den interna styrningen och kontrollen är betryggande. Under 2019 har processen för riskanalyser förtydligats i och med att universitetsstyrelsen beslutat om ambitionsnivå för riskhanteringen samt att rektor har beslutat om *Regler för intern styrning och kontroll*, där det framgår att Mittuniversitetet har två riskanalyser: en risk-analys enligt förordningen och en operativ riskanalys.

Inför 2020 genomfördes en fördjupad riskanalys. Detta innebär att det har genomförts riskanalyser på institutions- och avdelningsnivå för att identifiera de omständigheter som utgör en väsentlig risk för att Mittuniversitetet inte ska kunna fullgöra sina uppgifter, uppnå verksamhetens mål eller uppfylla kraven i 3 § myndighetsförordning. Risken för oegentligheter har särskilt beaktats. Riskanalyserna har sammanställts och prioriterats på fakultets- respektive förvaltningsnivå och därefter på universitetsledningsnivå.

Riskanalyserna har identifierat fem väsentliga riskområden utifrån förordningen inför 2020:

- kompetensförsörjning
- informationshantering
- oegentligheter - korruption, jäv, intressekonflikter
- externfinansiering
- kvalitet

Risکانالyserna har även identifierat tre operativa riskområden inför 2020: *utbildningsvolym, digitalisering och digitala lärandeprocessen* samt *resursfördelning*. För att hantera riskområdena har ett antal åtgärder beslutats.

Åtgärder och kontrollaktiviteter

För att hantera riskområdena som identifierades inför 2019, fem riskområden enligt förordningen och sex operativa riskområden, har en rad beslutade åtgärder genomförts. Genomförda åtgärder har inneburit att fyra riskområden enligt förordningen fått en sänkt risknivå. Ett av dessa riskområden, *Holdingsbolaget*, bedöms inte längre vara en väsentlig risk och utgår medan riskområdet *resursfördelning* har bedömts vara ett operativt riskområde 2020. Övriga riskområden, som har fått en sänkt risknivå – *informationshantering* samt *oegentligheter - korruption, jäv, intressekonflikter* – ligger kvar som riskområden enligt förordningen även 2020.

Åtgärder som har genomförts inom de operativa riskområdena har resulterat i att tre riskområden fått en sänkt risknivå. Två riskområden, *vetenskaplig oredlighet och studentfusk* samt *omorganisationer*, utgår helt. Till området *vetenskaplig oredlighet och studentfusk* kommer en kontrollaktivitet att kopplas på. För det sista riskområdet där riskvärdet sänks, *digitala lärandeprocessen*, har en sammanslagning med riskområdet *systemsårbarhet* skett. Inom ett operativt riskområde – *externfinansiering* – har risknivån, trots genomförda åtgärder, ökat. Riskområdet ingår därför från och med 2020 i risکانalysen enligt förordningen.

Under 2019 har andra åtgärder än de som beslutades i samband med risکانalysen genomförts med direkt koppling till riskområdena kompetensförsörjning och kvalitet.

Det handlar bland annat om avveckling av utbildningsprogrammen för ambulanssjuksköterskor, intensivvårdssjuksköterskor och barnmorskor. Universitetet har bedömt att förutsättningarna för att kunna erbjuda utbildning med hög kvalitet inom dessa områden saknas. Även utbildningsprogrammen för operationssjuksköterskor och vård av äldre har avvecklats formellt, men dessa ingår inte i Mittuniversitetets utbildningsutbud sedan ett par år tillbaka.

Mittuniversitetet har även beslutat om att vila utbildningsprogrammen *grundlärare med inriktning mot arbete i fritidshem* och *grundlärare med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6*. Åtgärden har genomförts för att skapa förutsättningar för det åtgärdsarbete som inletts utifrån universitetskanslersämbetets utvärderingar av lärarutbildningarna 2018. Under vårterminen 2019 var även sjuksköterskeutbildning med utbildningsort Sundsvall vilande på grund av otillräckliga lärarresurser för att kunna erbjuda utbildning med hög kvalitet.

Åtgärderna påverkar Mittuniversitetets möjligheter att uppfylla utbyggnadsuppdragen från 2015 gällande specialistsjuksköterskeutbildning och sjuksköterskeutbildning samt att upprätthålla utbyggnadsuppdraget från 2017 gällande grundlärare.

Mittuniversitetet har även ett antal kontrollaktiviteter inom organisationen på olika nivåer, liksom funktioner för att säkerställa att riktlinjer och beslut efterlevs och att nödvändiga åtgärder vidtas för att hantera risker. Några exempel är ekonomikontroller vad gäller godkännande av behörigheter, dualitet vid godkännande av betalningar, kontokontroller och beloppskontroller. Det finns även stickprovskontroller kopplade till bisysslor och kvalitetskontroller kopplade till studiedokumentationssystemet Ladok. Inom området examination finns även ett

flertal kontrollaktiviteter. Genomförda kontroller under 2019 visar på god regelefterlevnad. I och med att Mittuniversitetet under stora delar av 2019 har saknat stadigvarande upphandlare har inte några stickprovskontroller genomförts inom upphandlingsområdet. Från och med 2020 återinförs stickprovskontrollerna i och med att det finns en upphandlare på plats.

Uppföljning och dokumentation

Uppföljning av riskanalysen enligt förordningen har skett tre gånger under 2019 och sammanställts i statusrapporter som presenterats för universitetsstyrelsen. Inför styrelsens sammanträde i december sammanställdes även en statusrapport gällande operativa risker. Rapporterna synliggör vilka åtgärder som har genomförts samt riskvärde. Riskanalyserna har även lyfts vid verksamhetsdialogerna som genomförts två gånger under 2019. Sedan ett antal år tillbaka görs även en kortfattad återrapportering av ett urval av riskerna till universitetsstyrelsen.

Sedan 1 mars 2019 har Mittuniversitetet en internrevisionschef på plats och under året har två internrevisionsrapporter beslutats i universitetsstyrelsen. Båda granskningarna genomfördes under 2018 och berörde universitetets arbete med riskhantering och behörighetshantering. Granskningarna visade på förbättringsmöjligheter och ett flertal åtgärder har genomförts. Bland annat har processen för intern styrning och kontroll förtydligats, instruktioner för behörighetshantering upprättats och en översyn av behörighetsstrukturen genomförts.

Riksrevisionen har under 2019 genomfört såväl löpande granskningar som granskning av Mittuniversitetets årsredovisning 2018. Inga väsentliga brister har rapporterats utifrån granskningen av årsredovisningen. Flera åtgärder har genomförts under 2019 utifrån Riksrevisionens granskning 2018 gällande Mittuniversitetets ägarstyrning av det helägda MIUN Holding AB med dotterbolag. Bland annat tillsatte Mittuniversitetet en egen utredning för att djupare genomlysna verksamheten, och ägardirektiven är nu anpassade fullt ut till regeringens riktlinjer och den beslutade bolagsordningen. Mittuniversitetet har även inrättat en funktion för ägarkontroll och har sett över de ekonomiska förhållandena mellan holdingbolaget och universitetet.

8.1.1 Bedömning

Universitetsstyrelsen bedömer att Mittuniversitetets process för intern styrning och kontroll är utvecklad på ett sådant sätt att ledningen med rimlig säkerhet kan anta att processen dels uppmärksammar och hanterar risker i verksamheten, dels identifierar brister i processen. Bedömningen baseras bland annat på Mittuniversitetets interna styr- och kontrollmiljö, bedömningen och hanteringen av riskanalyser, kontrollaktiviteter samt iakttagelser från internrevision och Riksrevisionen.

Detta innebär att universitetsstyrelsen bedömer att Mittuniversitetets interna styrning och kontroll har varit betryggande under 2019.

8.2 Universitetsstyrelsens underskrifter

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Östersund 2020-02-19

Peter Nygårds
Ordförande

Anders Fällström
Rektor

Margareta Norell Bergendahl
Vice ordförande

Mats Benner

Per Edström

Per Embertsén

Anita Johansson

Katarina L Gidlund

Lena Maria Lindén

Rebecka Mc Neill

Hilda Månsson

Jonas Thoresson

Sören Westin

Håkan Wirtén

Kristina Zampoukos

Kontakt

Telefon 010-142 80 00
Webb miun.se

Campus

Sundsvall Holmgatan 10, 851 70 Sundsvall
Östersund Kunskapens väg 8, 831 25 Östersund